
MEMÒRIA DEL DEPARTAMENT DE PSIQUIATRIA I DE MEDICINA LEGAL U.A.B. (2004-2009)

DEPARTAMENT DE PSIQUIATRIA I DE MEDICINA LEGAL

Sira Díaz Morán

Beca Suport a la Recerca, Unitat de Psicologia Mèdica

d.psiquiatria@uab.cat <http://dpsiquiatria.uab.cat>

Edifici M
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra

Agraïments: aquesta memòria no s'hagués pogut realitzar sense la col·laboració de l'equip tant de la secretaria del Departament com de la secretaria de la Unitat de Psicologia Mèdica i de tots els investigadors del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal, en la recollida i depuració de la informació.

Bellaterra, 2010

ÍNDEX:

1.	Presentació, estructura i dades bàsiques.	3 - 9
1.1	Presentació	
1.2	Serveis del Departament	
1.3	Contacte	
1.4	Directori personal (Organigrama)	
2.	Resum Grups de recerca.	10 - 14
2.1	Resum producción científica (2004 – 2009).	
2.2	Resum projectes de recerca (2004 – 2009).	
3.	Resum tercer cicle.	14
4.	Annexos:	15 - 80
4.1	Producció científica dels Grups de Recerca del Departament.	15-46
4.1.1	Línies de recerca.	
4.1.2	Producció científica detallada i projectes de recerca (2004- 2009) dels grups de recerca bàsics i clínics: gràfics totals i llistats.	
4.2	Informació documental del Departament.	46
4.3	Docència:	47-57
4.3.1	Doctorat en Psiquiatria i Psicologia clínica (EEES).	
4.3.2	Mestratge de Psiquiatria.	
4.3.3	Formació continuada.	
4.3.4	Assignatures àmbits de Psiquiatria i Psicologia Mèdica (Llicenciatura de Medicina, Grau d'Infermeria i Grau de Criminologia).	
4.4	Càtedra "El Cervell Social".	58
4.5	Disseminació de notícies d'actualitat.	58-60
4.6	Anàlisi bibliomètric (2004-2009).	61-80

1. Presentació, estructura i dades bàsiques.

1.1 Presentació:

El *Departament de Psiquiatria i Medicina Legal, U.A.B.*, reuneix clínics i investigadors que treballen en Trastorns Mentals i Medicina Forense, a la Facultat de Medicina de la Universitat Autònoma de Barcelona. L'estructura de la Facultat, amb cinc seus diferents (les Ciències Mèdiques Bàsiques al Campus de Bellaterra i els quatre grans Hospitals Universitaris: la Vall d'Hebron, Sant Pau i el Mar, a Barcelona, i el Trias i Pujol, a Badalona*), es reproduceix al Departament amb els respectius Serveis de Psiquiatria i Medicina Forense, als Hospitals, i la Unitat de Psicologia Mèdica, a Bellaterra. Aquest mosaic de centres (veieu Gràfic p. 7) acull grups investigadors, equips clínics i iniciatives docents que aporten versatilitat als estils formatius i les línies de recerca d'un dels Departament capdavanters en el progrés del coneixement i en l'assistència de qualitat, en l'àmbit dels desordres mentals, a Espanya.

La *Memòria 2004-2009* reflecteix la feina dels grups i serveis que s'apleguen al Departament i és, alhora, un instrument per establir un precedent i permetre un registre periòdic del camí recorregut. Això no és gens senzill perquè els Departaments universitaris són estructures artificioses: capses amb compartiments i envoltoris canviants que prenenen encabir la vida dels professionals. El Departament, en la seva estructura actual nasqué el 1996, en desvincular-se de la unió amb el de Farmacologia al llarg de la dècada anterior (*Departament de Farmacologia i Psiquiatria*, 1985-1995). Retornava així a una independència de la qual havia gaudit com a *Departament de Psicología i Psiquiatría* gairebé des dels inicis de la UAB, en obrir portes la Facultat de Medicina a l'Hospital de Sant Pau barceloní (1969-1977), i més endavant com a *Departament de Psicología Médica i Psiquiatría*, del 1977 al 1985. Aquell Departament fundacional a banda del seu tronc mèdic principal fou el bressol on germinaren els estudis de Psicologia a la UAB que aviat agafaren volada pròpia i culminaren en la creació de la Facultat de Psicologia el 1989.

La present memòria reflecteix que el gruix de l'activitat departamental prové sobretot, dels potents "Servis Hospitalaris de Psiquiatria i dels grups de recerca en Psicobiologia animal i humana del campus de Bellaterra". Els forenses i toxicòlegs, per la seva banda, constitueixen una addició docent al Departament que ha estat presidida per una convivència impecable però sense que s'hagi produït la imbrincació de disciplines o de línies d'estudi. Un altre pol important de l'activitat departamental des de finals del 2003, ha estat la *Unitat de Recerca en Neurociència Cognitiva (URNC)*, creada com a resultat del Conveni entre l'empresa *CRC-Corporació Sanitaria SA* (Tècniques d'Imatge Diagnòstica MRI/PET), *l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS)* i la UAB. La URNC començà a l'Institut Psiquiàtric Municipal (IMPU-Ajuntament de Barcelona), per passar posteriorment al Centre Fòrum-Mar (IMAS-Ajuntament de Barcelona) i instal·lar-se, finalment, a l'Hospital de Mar (ParcSalut Mar). Amb la incorporació de la URNC el Departament ha vist créixer un grup de recerca ben actiu en Neuroimatge dels Trastorns Mentals i ha ofert noves oportunitats tecnològiques, en aquest àmbit, a la resta de grups.

La memòria és també un bon exemple de com la Psiquiatria i la Psicologia Clínica s'han afegit, amb entusiasme, a l'ambiciosa empresa liderada per les Neurociències per tal d'anar discernint els engranatges del funcionament mental normatiu i l'anòmal. Es tracta d'una empresa que ha donat fruits molt profitosos, les darreres dècades, gràcies a fronts investigadors que van des de la neurofarmacologia, la neuroquímica i la neurogenètica fins la neuroimatge, la biologia evolutiva o la psicologia social. Els grups investigadors del departament han fet contribucions no pas menors a aqueixos avenços i, en diversos casos, han consolidat un historial recercador que a hores d'ara fa goig. Aquest és un dels punts forts del departament: reuneix diversos grups de recerca molt actius, ben connectats internacionalment, que capten recursos importants en les convocatòries competitives i que aborden temes de frontera.

De la continuïtat i la solidesa d'aquella empresa recercadora en depenen millores en el maneig i l'atenuació dels patiments mentals i les anomalies del comportament. Per això calen professionals que combinin una formació exigent com psiquiatres i psicòlegs clínics amb un entrenament en mètodes d'investigació, tot potenciant el treball amb els especialistes en les tècniques d'exploració del cervell i les biomètriques. En aquest sentit les iniciatives de formació postgrau han viscut una expansió reflectida a la memòria. El *Programa de Doctorat en Psiquiatria i Clínica Psicológica*, adaptat als requeriments dels nous Doctorats Europeus EES (R.D.2005), encetà camí el 2009 recollint l'experiència de l'anterior Programa de Doctorat que fou l'àmbit oficial dels estudis de postgrau en Psiquiatria, a la UAB, al llarg de 25 anys. La fórmula de sumar el potencial docent dels Serveis de Psiquiatria de quatre grans Hospitals Universitaris (H. Vall d'Hebrón, H. Sant Pau i H. Mar, a Barcelona ciutat; i el Trias i Pujol a

Badalona) a més de la Unitat de Psicologia Mèdica al Campus de Bellaterra, com a pols de la formació de postgrau, li donà un caràcter singular liderant el tercer cicle a Catalunya, en l'àmbit de la clínica psiquiàtrica i psicològica. Així ho reflecteixen les xifres de tesines i tesis. Al costat del Doctorat, el departament ofereix un ventall d'opcions prestigioses de formació postgraduada que va des de la *Psicogeriatría*, la *Paidopsiquiatría* i la *Neuropsicología* als Cursos i Seminaris Avançats. Un ventall que s'ha completat el curs 2009-2010, amb el *Mestratge Professional en Psiquiatria i Clínica Psicològica*.

Com a punt final convé destacar que la feina del Departament ha aconseguit tenir ressò públic enmig del frondosíssim soroll mediàtic que ara ho inunda tot. La tasca de la "*Càtedra El Cervell Social*" ha estat modelica en la disseminació d'avenços en neurociències cognitives i en la promoció de debats i activitats d'influència cívica. Però cal consignar també la feina de molts membres del departament que amb el seus assaigs, articles divulgatius, informes d'assessoria i participacions en debats comunicatius han traspassat els murs de l'acadèmia per acostar-se als neguits dels ciutadans.

Feia esment abans a la vida dels professionals sota la tribuna departamental. Em referia, per descomptat, a la suma d'esforços, neguits i esperances per atansar-se als objectius personals i als dels equips on s'integren. Així ho recull la memòria, amb alguna aproximació. Sota els gràfics, les taules i els llistats hi ha els esforços dels becaris de recerca i els MIRs i PIRs que s'inician en la formació professional, els dels laborants i el personal d'administració, així com la dedicació constant dels clínics i acadèmics séniors. Els resultats aquí reflectits depenen del dia a dia, en la tasca de tots ells. Però el document concret, amb la seva ambició i complexitat, ha sorgit de la feina d'una sola persona, Sira Díaz, alumna de postgrau incorporada al Departament el 2009 per fer feines de suport web i que ara ja és una becària de recerca amb un rendiment esplèndid. La present memòria, així com l'anàlisi bibliomètrica que l'acompanya, són testimonis de la seva finor.

Adolf Tobeña, Catedràtic de Psiquiatria.

Abril del 2010

Director del Departament de Psiquiatria i Medicina Legal, UAB.

*A finals del 2009 es signà la integració de l'Hospital Parc Taulí de Sabadell, amb el corresponent Servei de Psiquiatria, a la Facultat de Medicina UAB. La inserció o estructura departamental es posà en marxa a principis del 2010.

1.2 Serveis del Departament:

Serveis departamentals

Recerca* ➔ 9 Grups de Recerca competitius en Neurociència i Psiquiatria.

Docència 1. Programa de Doctorat en Psiquiatria i Psicologia mèdica.

2.1 Màster en Neuropsicologia i Neurologia de la conducta.

2. Formació Professional continuada 2.2 Mestratge de Psiquiatria.

2.3 Mestratge en Paidopsiquiatria.

2.4 Mestratge en Psicogeriatría.

2.5 Mestratge en Teràpia Familiar sistémica.

3. Llicenciatura de Medicina.**

4. Grau d'Infermeria.**

5. Grau de Criminología.**

Càtedra Cervell Social ➔

Neurociència social: producció científica i accesibilitat de noves troballes.

*Advertiment: la present memòria, no garanteix el recull exhaustiu de totes i cadascuna de les dades sobre la producció científica dels grups de recerca, degut a la dificultat de localitzar-les i lliurar-les, en el període de temps establert.

**Assignatures en els àmbits de la Psiquiatria i la Psicologia Mèdica, en diferents cursos (consultar pàgina web: <http://dpsiquiatria.uab.es/ca/estudis1er2onCicle.php>).

1.3 Contacte:

- Secretaria Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal, UAB:
 - *Telèfon*: +34 93 581 2380/2381.
 - *Fax*: +34 93 581 1435.
 - *E-mail*: d.psiquiatria@uab.es
 - *Unitat de Psicologia Mèdica*. *Telèfon*: 93 581 1225. *Fax*: +34 93 581 1435.
 - *Adreça*: Facultat de Medicina, Universitat Autònoma de Barcelona. Campus de Bellaterra, s/n (Edifici M).
 - 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès).
- *Horari d'atenció al públic*: De dilluns a divendres de 10.00 a 13.00 hores i de 15.30 a 16.00 hores. Horari d'estiu: de l'1 de Juliol al 31 de Juliol, de 9.30 a 13.30 hores (agost tancat).
- *Pàgina web del Departament*:
<http://dpsiatria.uab.es/ca/>

1.4 Directori personal (Organigrama):

Link a la pàgina web del Departament: <http://dpsiatria.uab.es/ca/directoripersonal.php>

Estructura Departamental

Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal

Campus Bellaterra – Facultat de Medicina
93 581 2380 / d.psiquiatria@uab.es

Direcció: Dr. Adolf Tobeña, Catedràtic de Psiquiatria.
Secretaria acadèmica: Dra. Beatriz Molinuevo, Prof. Associada de Psicologia Mèdica.

Secretaria administrativa:
- Gestora: Sandra Assens Montull
- Psicologia Mèdica: Magdalena Buenaño García
- Suport: Elisabeth Roca Trias i Sira Díaz Morán

Unitat de Psicologia Mèdica
Coord.: Dr. Albert Fernández Teruel
(Prof. Titular Psiquiatria)
Campus Bellaterra-Facultat de Medicina
93 581 1225

Unitat de Psiquiatria
Dr. Antoni Bulbena
(Catedràtic de Psiquiatria)

Unitat de Medicina Legal i Forense
Coord.: Dr. Jordi Jornet Lozano
(Prof. Titular Medicina Legal)
Campus Bellaterra
Hospital Universitari Vall Hebron
93 212 1649

Servei de Psiquiatria
Hospital del Mar

Direcció: Dr. Antoni Bulbena
Vilarrasa (Catedràtic Psiquiatria)
Barcelona, Passeig Marítim, 25-29.
Ciutat Vella
93 248 3175

Servei de Psiquiatria
Hospital de la Santa Creu i Sant Pau

Direcció: Dr. Enric Álvarez
Martínez (Prof. Titular Psiquiatria)
Barcelona, C/Sant Antoni Maria
Claret, 167. 93 248 3175

Servei de Psiquiatria
Hospital Vall Hebron

Direcció: Dr. Miquel Casas Brugué
(Catedràtic Psiquiatria)
Barcelona, Passeig de la Vall
d'Hebron, 119-129. 93 489 4294

Servei de Psiquiatria
Hospital Germans Trias i Pujol

Direcció: Dr. Luís Sánchez Planell
(Prof. Titular Psiquiatria)
Barcelona, Ctra. de Can Ruti. Camí
de les Escoles s/n. 93 497 8878

*La Unitat de Medicina Legal i Forense del DPsML, correspon a una altra àrea disciplinar. A causa de l'heterogeneitat en la pràctica clínico-legal i en les activitats de recerca, des dels Instituts Anatòmico-Forense fins els Hospitals Universitaris, les dades d'aquesta Unitat no figuren a la memòria departamental.

Grups de recerca clínica

Neurogenètica i epidemiologia de les patologies ansioses

Director: Dr. Antoni Bulbena Vilarrasa

Components:

- Marta Torrens
- Carles García
- Belén Díaz
- Guillem Pailhez
- Ada Ruiz
- Salvador Ros

Institut d'Atenció Psiquiàtrica,
Salut Mental i Toxicomanies.
Hospital del Mar

Neuropsicopatologia dels transtorns que cursen amb impulsivitat

Director: Dr. Miquel Casas Brugué

Components:

- Jose Antonio Ramos-Quiroga
- Carlos Roncero Alonso
- José María Argüello
- Francisco Collazos
- Marc Ferrer

Servei de Psiquiatria.
Hospital Universitari Vall d'Hebron

Neurobiologia i neurogenètica dels transtorns afectius

Director: Dr. Enric Álvarez Martínez

Components:

- Víctor Pérez
- María Portella
- Iluminada Corripio
- Joaquim Soler

Servei de Psiquiatria. Hospital
Santa Creu i Sant Pau

Neurologia de la conducta i neuropsicología

Director: Dr. Jordi Peña Casanova

Components:

- Gonzalo Sánchez
- María Quintana
- Susana De Sola
- Sonia Quiñones

Parc de Recerca Biomèdica Barcelona

Repercussions psiquiàtriques dels transtorns alimentaris

Director: Dr. Lluís Sánchez Planell

Components:

- Crisanto Díez
- María Eulalia Loran

Servei de Psiquiatria. Hospital Germans
Trias i Pujol

Grups de recerca bàsica

Models animals de transtorns mentals i neurològics

Director: Dr. Albert Fernández Teruel

Components:

- Regina López-Aumatell
- Lydia Giménez-Llort
- Antonio Cañete
- Gloria Blázquez
- Esther Martínez
- Marc Guitart
- Elia Vicens
- Carme Mont
- Paula Ramírez
- Adolf Tobeña

Unitat de Psicologia Mèdica.

Laboratori animal.

Laboratori humà – Psicobiologia del temperament

Director: Dr. Rafael Torrubia Beltri

Components:

- Beatriz Molinuevo
- Yolanda Pardo
- Xavier Caseras
- Miquel Àngel Fullana
- Joan Taberner
- Òscar Andión
- Maria Victòria Trasovares

Unitat de PsicologiaMèdica.

Laboratori humà

Variables ambientals i salut mental

Director: Dra. Rosa M. Escorihuela

Components:

- Yolanda Peña
- Jaume Ferrer
- Sandra Sánchez
- Eva Parrado
- Margarita Prunell

Unitat de Psicologia Mèdica.

Laboratori animal

Neurociència Cognitiva

Director: Dr. Òscar Vilarroya Oliver

Components:

- Susanna Carmona
- Elseline Hoekzema
- Joseph Hilferty
- Ana Moreno
- Marisol Picado
- Karen Sullivan
- Joan Carles Soliva
- Mariana Rovira

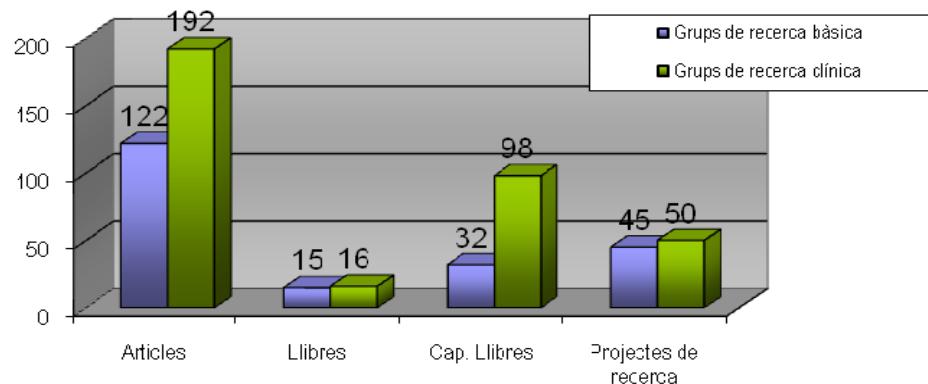
IAPS – Hospital del Mar

2. Resum producció total Grups de Recerca:

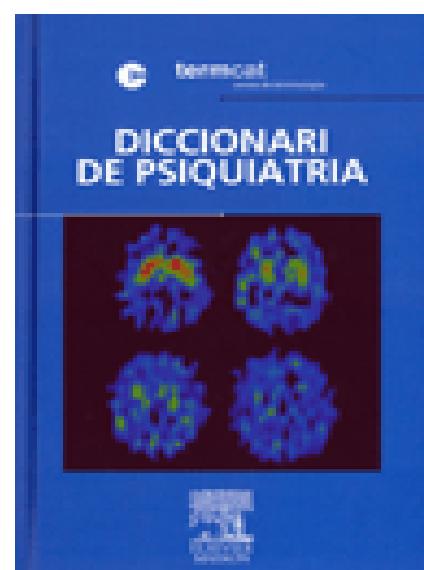
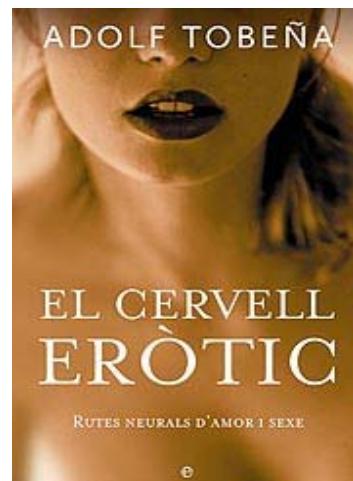
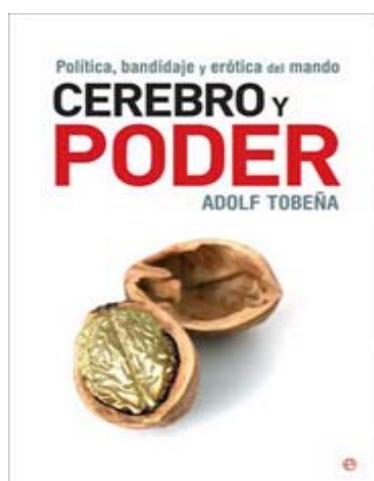
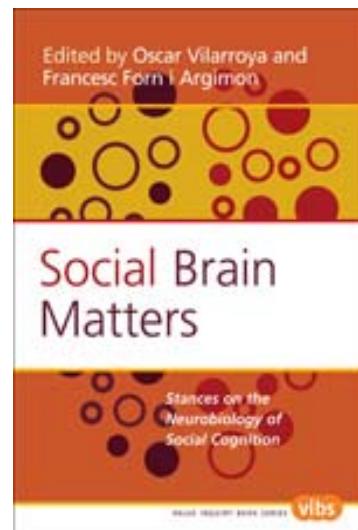
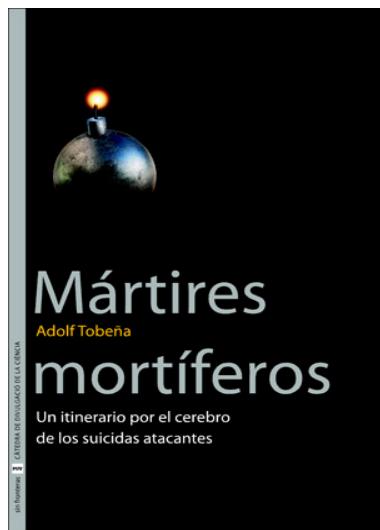
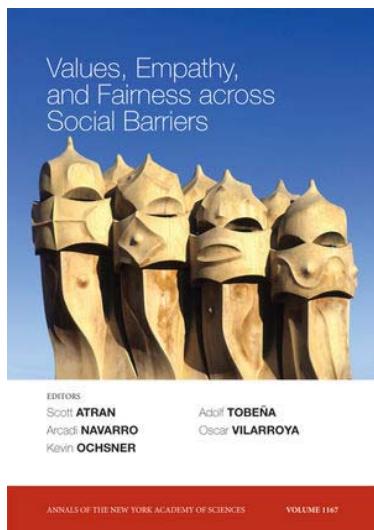
2.1 Resum producció científica (2004 – 2009).

Memòria departamental producció científica 2004 - 2009			
Volum total de producció	Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal (grups bàsics i clínics)	Grups de recerca bàsica	Grups de recerca clínica
Total articles	314	122	192
Total llibres	31	15	16
Total cap. Llibres	130	32	98
Total projectes de recerca	95	45	50

Producció científica departamental (2004-2009)

Selecció de llibres publicats:

Selecció d'articles publicats:

Remission in schizophrenia: Results from a 1-year follow-up observational study

Antonio Ciudad^{a,*}, Enric Álvarez^b, Julio Bobes^c, Luis San^d,

Pepa Polavieja^e, Inmaculada Gilaberte^a

^a Department of Research and Development, Iby SA, Avenida de la Industria, 30, E-28040 Madrid, Spain
^b Department of Psychiatry, Hospital General Universitario Gregorio Marañón, Avda. Serrano 60, 28040 Madrid, Spain
^c Research Institute in Mental Health (CIBERSIM), E-28023 Madrid, Spain
^d Department of Psychiatry, School of Medicine, University of Valencia, Center for Advanced Biomedical Research on Mental Health (CIBER-BM), E-46013 Valencia, Spain
^e Department of Psychiatry, Hospital de Sant Pau, E-08010 Barcelona, Spain

British Journal of Psychiatry, 193 (6): 471-476.

Immigrants and borderline personality disorder at a psychiatric emergency service

Pascual, J.C.; Malagon, A.; Corcoles, D.; Gines, J.M.; Soler, J.; Garcia-Ribera, C.; Perez, V. & Bulbena, A

Psychiatry 2008, Vol 71, no 1, pp. 27-37
www.psychiatryonline.com

ISSN 0891-037X CODEN PSYDGE
 Copyright © 2009 Psychiatry

Available online at www.sciencedirect.com

Psychiatry Research: Neuroimaging 163 (2008) 270–278

**PSYCHIATRY
RESEARCH
NEUROIMAGING**
www.elsevier.com/locate/psychres

The Roman High- and Low-Avoidance rat strains differ in fear-potentiated startle and classical aversive conditioning

Regina López-Aumatell, Gloria Blázquez, Luis Gil, Raúl Aguilar*, Toñi Cadete, Lydia Giménez-Llorente, Adolf Tobella and Albert Fernández-Teruel
 Universidad Autónoma de Barcelona and * Universidad de Málaga

Available online at www.sciencedirect.com

Addictive Behaviors 32 (2007) 2398–2403

**ADDICTIVE
BEHAVIORS**

Short communication

Alcohol use as a behavioural sign of disinhibition: Evidence from J.A. Gray's model of personality

Yolanda Pardo^{a,b,*}, Raúl Aguilar^c, Beatriz Molinero^{a,b}, Rafael Torrubia^{a,b}

Biol Psychiatry

Ventro-striatal reductions underpin symptoms of hyperactivity and impulsivity in attention deficit/hyperactivity disorder.

Carmona S, Proal E, Hoekzema EA, Gispert JD, Picado M, Moreno I, Soliva JC, Bielsa A, Rovira M, Hilferty J, Bulbena A, Casas M, Tobeña A, Vilarroya O.

Neuropsychiatric Disease and Treatment

Safety and tolerability of flexible dosages of prolonged-release OROS methylphenidate in adults with attention-deficit/hyperactivity disorder.

Jan K Buitelaar¹ J Antoni Ramos-Quiroga² Miguel Casas² J J Sandra Kooij³ Asko Niemelä⁴ Eric Konofal⁵ Joachim Dejonckheere⁶ Bradford H Challis⁷ Rossella Medori⁸

Behavior Modification

<http://bmo.sagepub.com>

Temporal Stability of Obsessive-Compulsive Symptom Dimensions in an Undergraduate Sample: A Prospective 2-Year Follow-Up Study
 Miquel A. Fullana, Miquel Tortella-Feliu, Xavier Caseras, Joan Taberner, Rafael Torrubia and David Mataix-Cols
Behav Modif 2007; 31: 815
 DOI: 10.1177/0145445507301649

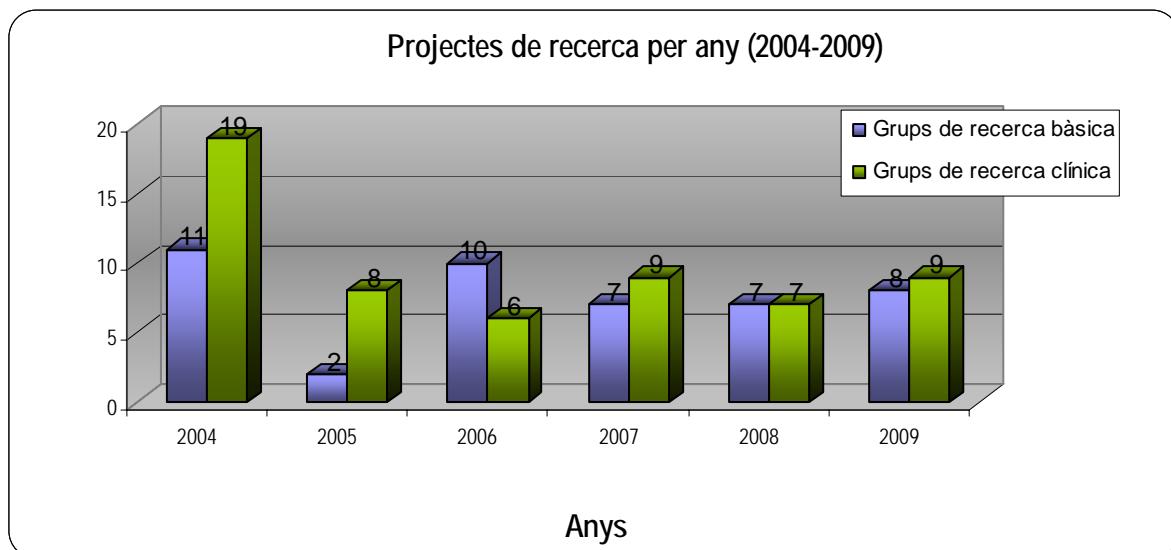
The online version of this article can be found at:
<http://bmo.sagepub.com/cgi/content/abstract/31/6/815>

Psychopharmacology (2008) 196:39–49

Divergent effect of the selective D3 receptor agonist pd-128,907 avoidance rats:relationship to NGFI-A gene expression in the Calleja islands.
 Marc Guitart-Masip & Björn Johansson & Albert Fernández-Teruel & Adolf Tobeña & Lydia Giménez-Llorente

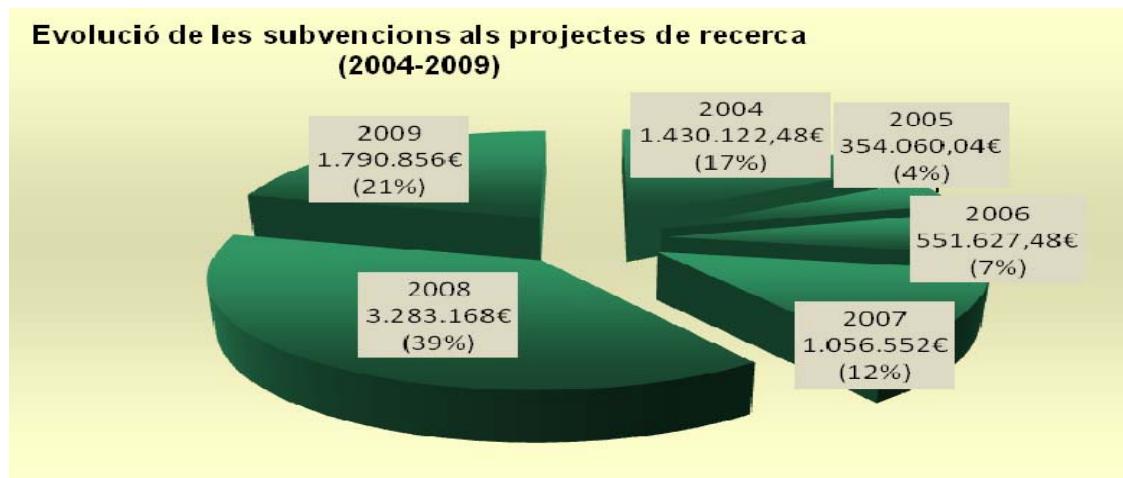
2.2

Resum projectes de recerca (2004 – 2009)

Entitats finançadores dels projectes

Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, Generalitat de Catalunya.	Fundació Alicia Koplowitz	
Ministerio de Ciencia y Tecnología	2 Fundació Teknon	1
Ministeri d'Educació i Ciència	3 European Commission	1
Ministeri de Ciència i Innovació (SAF)	4 Fundación Jaume Bofill	2
Direcció General de Recerca	4 Fundación Pfizer	1
Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca de la Generalitat de Catalunya (AGAUR)	1 Fundació Schering-Plough	1
Ministeri de Sanitat i Consum	5 Fundació La Marató de TV3	2
Hospital Universitari Vall Hebron	15 Bristol-Myers Squibb	5
Universitat del País Vasc	5 GlaxoSmithKline	1
CIM - Institut de Recerca, Hospital de Sant Pau	1 Servier	8
Instituto de Salud Carlos III (IS)	1 Lilly	1
CDTI centro de desarrollo tecnológico	2 Lundbeck	4
Swedish Medical Research Council	1 Beringer	1
Instituto Superior di Sanità (Rome, Italia), Ministry of Health and Lundbeck SpA	1 Cibersam	1
Fondo de Investigación Sanitaria	1 The Wellcome Trust	1
Fundació Mútua Madrileña (FMM)	2	

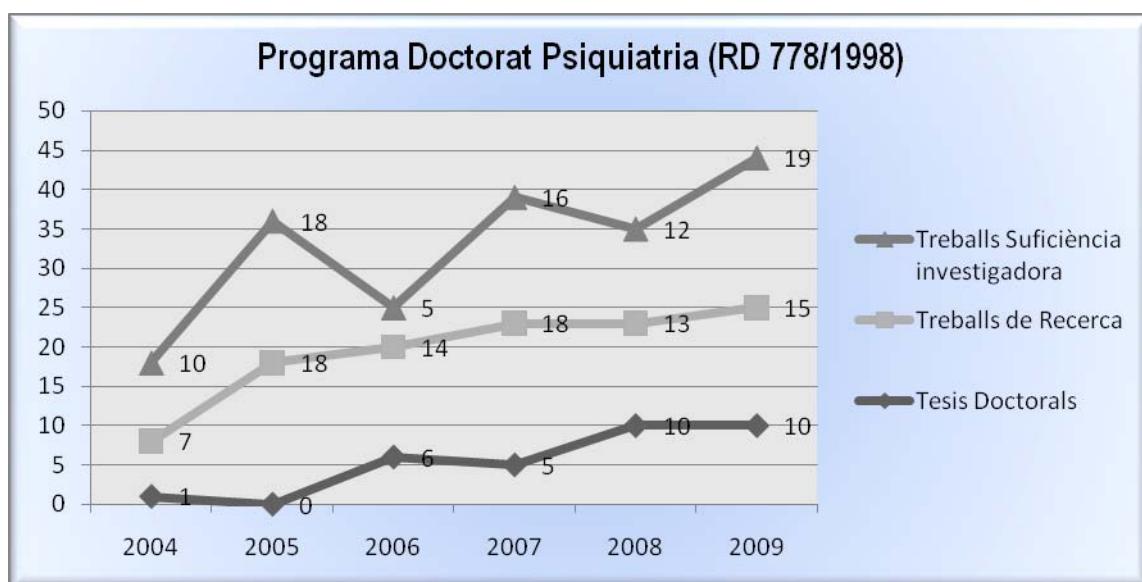
Finançament dels projectes de recerca:

3. Resum tercer cicle:

Resum nombre de Tesis Doctorals, treballs de recerca i treballs de Suficiència Investigadora defensats entre 2004 i 2009, al Programa de Doctorat de Psiquiatria.

	Volum total per any						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Total
Tesis	1	0	6	5	10	10	32
Treball de recerca	7	18	14	18	13	15	86
Treballs Suficiència investigadora	10	18	5	16	12	19	80

4. ANNEXOS:

4.1 Producció científica dels Grups de Recerca del Departament:

4.1.1 Línies de recerca:

Grups de recerca bàsica:

1. Models animals de trastorns mentals i neurològics (Director: Dr. Albert Fernández Teruel)

- A. Psicogenètica de la por/ansietat en rosejadors.
- B. Bases biològiques de l'estimulació cognitiva en malalties neurodegeneratives: Estudis en ratolins 3xTgAD per a la malaltia d'Alzheimer.

2. Neurociència cognitiva (Director: Dr. Óscar Vilarroya Oliver)

- A. Neuroimatge en Transtorn per dèficit d'Atenció i hiperactivitat i altres transtorns amb impulsivitat.
- B. Neuroimatge en Transtorn Obssesiu-Compulsiu.
- C. Neuroimatge en Esquizofrènia i altres trastorns psicòtics.
- D. Neuroimatge en Transtorns d'Ansietat.

3. Laboratori Humà – Psicobiologia del temperament (Director: Dr. Rafael Torrubia Beltri)

- A. Psicofisiologia de la vulnerabilitat als trastorns d'ansietat: correlats neurals mitjançant tècniques de neuroimatge.
- B. Investigació en població subclínica dels mecanismes psicològics bàsics implicats en els processos d'adquisició de la por i de l'ansietat.
- C. Els sistemes neurals aversius i apetitus com dimensions de vulnerabilitat a la psicopatologia. Els problemes de conducta i els trets psicopàtics en població infanto-juvenil. Variables familiars i processos de socialització.
- D. Adaptació i estandardització d'instruments pel diagnòstic i l'avaluació psicològica.

4. Variables Ambientals i Salut Mental (Directora: Dra. Rosa M. Escorihuela)

- A. Efectes diferencials de l'enriquiment ambiental i/o l'exercici físic en rates mascle i femella.
- B. Efectes de l'exercici físic en paràmetres conductuals i fisiològics

Grups de recerca clínica:

1. Neurobiologia i Neurogenètica dels Trastorns Afectius (Director: Dr. Enric Álvarez Martínez)

- A. Relació entre els trastorns de la son i el trastorn depressiu major.
- B. Bases genètiques i neurobiològiques dels trastorns afectius.
- C. Estudis sobre la farmacogenètica en el tractament dels trastorns afectius i de les esquizofrènies.

2. Neurogenètica i Epidemiologia de les Patologies Ansioses (Director: Dr. Antoni Bulbena Vilarrasa)

- A. Neuroimatge de les crisis ansioses en les esquizofrènies.
- B. Estudis de neuroimatge estructural i funcional en el trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat.
- C. Diferències morfològiques i funcionals cerebrals del trastorn obsessiu-compulsiu en l'infantesa. D. Estudis dels recursos assistencials a poblacions marginals i dels recursos en situacions d'emergència.

3. Neuropsicopatologia dels trastorns que cursen amb impulsivitat (Director: Dr. Miguel Casas Brugué)

- A. Conductes addictives.
- B. Trastorn per Dèficit d'atenció i hiperactivitat (TDAH)
- C. Trastorn límit de la personalitat (TLP)
- D. Psiquiatria transcultural i immigració

4. Repercusions Psiquiàtriques dels Trastorns Alimentaris (Director: Dr. Luís Sánchez Planell)

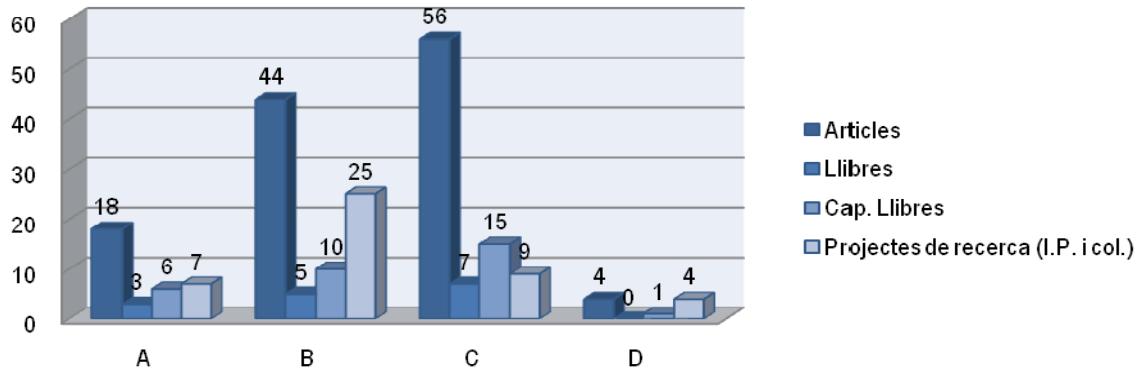
- A. Estudis psicomètrics i adaptacions transculturals a l'espanyol de qüestionaris sobre els trastorns de la conducta alimentària.
- B. Anorèxia nerviosa: relacions entre la pèrdua de pes i els canvis fisiològics.
- C. Estudis sobre les modulacions hormonals en pacients adults amb diferents estadis nutricionals.
- D. Estudis sobre l'obesitat mórbida i la bulímia nerviosa.

5. Neurologia de la Conducta i Neuropsicologia (Director: Dr. Jordi Peña-Casanova)

- A. Normalització i validació d'instruments d'avaluació cognitiva i funcional.
- B. Programa Integrat d'Exploració Neuropsicològica.
- C. Neuropsicologia de les drogues d'abús i els trastorns metabòlics.
- D. Retogènesi i malaltia d'Alzheimer.
- E. Neurolingüística, cognició i neuroimatge.

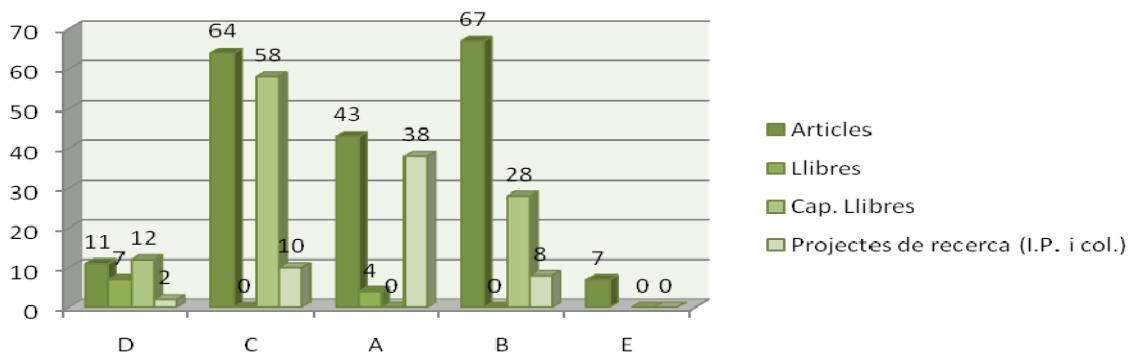
4.1.2 Producció científica* i projectes de recerca (2004 – 2009) dels grups de recerca bàsics i clínics: gràfics totals i llistats.

Producció científica: Grups de recerca bàsica

Grups de recerca: A. Neurociència Cognitiva (I.P.: Dr. Óscar Vilarroya, col-laboradors: Susanna Carmona, Elseline Hoekzema, Joseph Hilferty, Ana Moreno, Marisol Picado, Karen Sullivan, Joan Carles Soliva i Mariana Rovira). B. Models animals i humans dels transtorns mentals i neurològics (I.P.: Dr. Albert Fernández-Teruel, col-laboradors: Regina López-Aumatell, Lydia Giménez-Llort, Antonio Cañete, Glòria Blázquez, Esther Martínez, Marc Guitart, Elia Vicens, Carme Mont, Paula Ramírez i Adolf Tobéria). C. Laboratori humà - Psicobiologia del temperament (I.P.: Dr. Rafael Torrubia, col-laboradors: Beatriz Molinuevo, Yolanda Pardo, Xavier Caseras, Miquel Àngel Fullana, Joan Taberner, Òscar Andión i Maria Victoria Trasovares). D. Variables ambientals i salut mental (I.P.: Dra. Rosa María Escorihuela, col-laboradors: Yolanda Peña, Jaume Ferrer, Sandra Sánchez, Eva Parrado i Margarita Prunell).

Producció científica: Grups de recerca clínica

Grups de recerca: A. Neurobiologia i neurogenètica dels transtorns afectius (I.P.: Dr. Enric Àlvarez, col-laboradors: Víctor Pérez, Maria Portella, Iluminada Corripio i Joaquim Soler). B. Neurogenètica i epidemiologia de les patologies ansioses (I.P.: Dr. Antoni Bulbena Vilarrasa, Col-laboradors: Maria Torrens, Carles Garcia, Belén Diaz, Guillem Pailhez, Ada Ruiz i Salvador Ros). C. Neuropsicopatologia dels transtorns que cursen amb impulsivitat (I.P.: Dr. Miquel Casas Brugué, col-laboradors: Jose Antonio Ramos-Quiroga, Carlos Roncero, José María Argüello, Francisco Collazos i Marc Ferrer). D. Repercussions psiquiàtriques dels transtorns alimentaris (I.P.: Dr. Lluís Sánchez-Planell, col-laboradors: Crisanto Díez i Maria Eulalia Loran). E. Neurologia de la conducta i neuropsicologia (I.P.: Dr. Jordi Peña-Casanova, col-laboradors: Gonzalo Sánchez, Maria Quintana, Susana De Sola i Sonia Quiñones).

*Advertiment: els gràfics anteriors, no garanteixen el recull exhaustiu de totes i cadascuna de les dades sobre la producció científica dels grups de recerca, degut a la dificultat de localitzar-les i lluirar-les, en el període de temps estableert.

Producció científica detallada grups de recerca bàsica:

A.Models animals de trastorns mentals i neurològics (Dr. A. Fernández-Teruel).

1. Articles:

- Aguilar, R.; Gil, L.; Fernandez-Teruel, A. & Tobeña, A. (2004) Genetically-based behavioral traits influence the effects of shuttle box avoidance overtraining and extinction upon intertrial responding: A study with the Roman rat strains. *Behavioural Processes*, 66 (1): 63-72.
- Tobeña, A. (2004) Neurociencia sin (o con) Psicología Cognitiva, 16 (2): 239-242.
- Tobeña, A. (2004) Individual factors in suicide terrorism. *Science*, 304 (5667): 47-49.
- Giménez-Llort, L.; Masino, S.A.; Diao, L.; Fernandez-Teruel, A.; Tobeña, A.; Halldner-Herriksson, L. & Fredholm, B.B. (2005) Mice Lacking the Adenosine A1 receptor have normal spatial learning and plasticity in the CA1 region of the hippocampus, but they habituate more. *Synapse*, 57(1): 8-16.
- Corda, M.G.; Piras, G.; Lecca, D.; Fernandez-Teruel, A.; Driscoll, P. & Giorgi, O. (2005) The psycogenetically selected Roman rat lines differ in the susceptibility to develop amphetamine sensitization. *Behavioural Brain Research*, 157: 147-156.
- Torres, C.; Cándido, A.; Escarabajal, M.D.; de la Torre, L.; Maldonado, A.; Tobeña, A. & Fernandez-Teruel, A. (2005) Successive negative contrast in one-way avoidance learning in female Roman rats. *Physiology and Behavior*, 85: 377-382.
- Gimenez-Llort, L.; Canete, T.; Guitart-Masip, M.; Fernandez-Teruel, A. & Tobena, A. (2005) Two distinctive apomorphine-induced phenotypes in the Roman high- and low-avoidance rats. *Physiology & Behavior*, 86 (4): 458-466.
- Fernandez-Teruel, A.; Blazquez, G.; Perez, M.; Aguilar, R.; Canete, T.; Guitart, M.; Gimenez-Llort, L. & Tobena, A. (2006) Latent inhibition threshold in Roman high-avoidance rats: a psychogenetic model of abnormalities in attentional filter? *Actas Españolas de Psiquiatría*, 34 (4): 257-263.
- Guitart-Masip, M.; Johansson, B.; Fernandez-Teruel, A.; Canete, T.; Tobena, A.; Terenius, L. & Gimenez-Llort, L. (2006) Divergent anatomical pattern of D-1 and D-3 binding and dopamine- and cyclic AMP-regulated phosphoprotein of 32 kDa mRNA expression in the Roman rat strains: Implications for drug addiction. *Neuroscience*, 142 (4): 1231-1243.
- Guitart-Masip, M.; Gimenez-Llort, L.; Fernandez-Teruel, A.; Canete, T.; Tobena, A.; Ogren, S.O.; Terenius, L. & Johansson, B. (2006) Reduced ethanol response in the alcohol-preferring RHA rats and neuropeptide mRNAs in relevant structures. *European Journal of Neuroscience*, 23 (2): 531-540.
- Tobeña, A. (2006) La psicología del terrorismo, Mètode, 50, 99-106. (published later as "The psychology of terrorism: a New York chronicle", in Transfer: Journal of Contemporary Culture, 2: 18-28.
- Kuzmin, A.; Johansson, B.; Giménez, L.; Ögren, S-O. & Fredholm, B.B. (2006) Combination of adenosine A1 and A2a receptor blocking agents induces caffeine-like locomotor stimulation in mice. *Eur. Neuropsychopharmacology*, 16(2): 129-36.
- Giménez-Llort, L.; Blázquez, G.; Cañete, T.; Rosa, R.; Vivo, M.; Oddo, S.; Navarro, X.; Lamerla, F.M.; Johansson, B.; Tobeña, A. & Fernandez-Teruel, A. (2007) Modeling neuropsychiatric symptoms of Alzheimer's Disease dementia in 3xTgAD mice. In: Iqbal K, Winblad B, Avila J. (Eds.) International Proceedings: Alzheimer's Disease: new advances: 513-516.
- Giménez-Llort, L.; Schiffmann, S.; Shmidt, T.; Canela, L.; Camón, L.; Wassholm, M.; Canals, M.; Terasma, A.; Fernandez-Teruel, A.; Tobeña, A.; Popova, E.; Ferre, S.; Agnati, L.; Ciruela, F.; Martínez, E.; Scheel-Kruger, J.; Lluís, C.; Franco, R.; Fuxé, K. & Bader, M. (2007) Working memory deficits in transgenic rats overexpressing human adenosine A(2A) receptors in the brain. *Neurobiology of Learning and Memory*, 87 (1): 42-56.
- Maldonado, A.; Torres, C.; Escarabajal, M.D.; Cándido, A.; De la Torre, L.; Gómez, M.J.; Tobeña, A. & Fernandez-Teruel, A. (2007) Successive positive contrast in one-way avoidance behavior with Roman low-avoidance rats, *Physiology and Behavior*, 90: 803-808.
- Torres, C.; Escarabajal, M.D.; Cándido, A.; de la Torre, L.; Gomez, M.J.; Maldonado, A.; Tobena, A. & Fernandez-Teruel, A. (2007) One-way avoidance learning and diazepam in female roman high-avoidance and low-avoidance rats. *Behavioural Pharmacology*, 18 (3): 251-253.
- Tobeña, A. (2007) The psychology of terrorism: a New York chronicle. *Transfer: Journal of Contemporary Culture*, 2: 18-28.
- Tobeña, A. (2007) Cerebros religiosos y cerebros ateos, *Evolución*, 2 (1): 43-49.
- Rosas, J.M.; Callejas-Aguilera, J.E.; Escarabajal, M.D.; Gomez, M.J.; de la Torre, L.; Aguero, A.; Tobena, A.; Fernandez-Teruel, A. & Torres, C. (2007) Successive negative contrast effect in instrumental runway behaviour: A study with Roman high- (RHA) and Roman low- (RLA) avoidance rats. *Behavioural Brain Research*, 185 (1): 1-8.
- Gimenez-Llort, L.; Blazquez, G.; Canete, T.; Johansson, B.; Oddo, S.; Tobena, A.; LaFerla, F.M. & Fernandez-Teruel, A. (2007) Modeling behavioral and neuronal symptoms of Alzheimer's disease in mice: A role for intraneuronal amyloid. *Neuroscience and Biobehavioral Reviews*, 31 (1): 125-147.

- Giorgi, O.; Piras, G.; Fernandez-Teruel, A.; Steimer, T. & Driscoll, P. (2007) Some guidelines for defining personality differences in rats: Focus on the Roman lines as a Model for studying the influence of the genetic background on the individual vulnerability to drug addiction. *Behavior Genetics*, 37 (6): 756-757.
- Carrasco, J.; Márquez, C.; Nadal, R.; Tobeña, A.; Fernandez-Teruel, A. & Armario, A. (2008) Characterization of central and peripheral components of the hypothalamus-pituitary-adrenal axis in the inbred Roman rat strains. *Psychoneuroendocrinology*, 33(4):437-45.
- Tremols, V.; Bielsa, A.; Soliva, J.C.; Raheb, C.; Carmona, S.; Tomas, J.; Gispert, J.D.; Rovira, M.; Fauquet, J.; Tobeña, A.; Bulbena, A. & Vilàrooya, O. (2008) Differential abnormalities of the head and body of the caudate nucleus in attention deficit-hyperactivity disorder. *Psychiatry Research-Neuroimaging*, 163(3): 270-278.
- López-Aumatell, R.; Guitart-Masip, M.; Vicens-Costa, E.; Giménez-Llort, L.; Vadár, W.; Johannesson, M.; Flint, J.; Tobeña, A. & Fernandez-Teruel, A. (2008) Fearfulness in a large N/Nih heterogeneous rat stock: differential profiles of timidity and defensive flight in male and females. *Behavioural Brain Research*, 188 (1): 41-55.
- Guitart-Masip, M.; Johannsson, B.; Cañete, T.; Fernandez-Teruel, A.; Tobeña, A.; Terenius, L. & Giménez-Llort, L. (2008) Regional adaptations in PSD-95, NGFI-A and secretogranin gene transcripts related to vulnerability to behavioral sensitization to amphetamine in the Roman rat strains. *Neuroscience*, 151 (1): 195-208.
- Guitart-Masip, M.; Johannsson, B.; Fernandez-Teruel, A.; Tobena, A. & Giménez-Llort, L. (2008) Divergent effect of the selective D-3 receptor agonist pd-128,907 on locomotor activity in Roman high- and low-avoidance rats: relationship to NGFI-A gene expression in the Calleja islands. *Psychopharmacology*, 196 (1): 39-49.
- Duno, R.; Pousa, E.; Miguelez, M.; Ruiz, A.; Langohr, K. & Tobena, A. (2008) Poor premorbid adjustment linked to deterioration in theory of mind skills: A study in stabilised schizophrenic patients. *Revista de Neurologia*, 47 (5): 242-246.
- Tobeña, A. (2008) ¿El futuro posthumano?: neurofármacos selectivos y cerebros cotidianos, en "VII Cicle Aranguren: Efectes socials i polítics de la convergència de tecnologies", Barcelona: Edicions de la Fundació Caixa de Sabadell.
- Giménez-Llort, L.; Arranz, L.; Mate, I. & De la Fuente, M. (2008) Gender-Specific Neuroimmunoendocrine Aging in a Triple-Transgenic 3xTg-AD Mouse Model for Alzheimer's Disease and Its Relation with Longevity. *Neuroimmunomodulation*, 15 (4-6): 331-343.
- Lindholm, J.; Guitart-Masip, M.; Hassankhani, H.; Landgren, S.; Nicoleau, C.; Giménez-Llort, L.; Terenius, L.; Ogren, S.O. & Johannsson, B. (2008) Effects of Naltrexone and Acamprosate on Alcohol-Induced NGFI-A Expression in Mouse Brain. *Neurochemical Research*, 33 (10): 2062-2069.
- Gómez, M.J.; de la Torre, L.; Callejas-Aguilera, J.E.; Lerma-Cabrera, J.M.; Rosas, J.M.; Escarabajal, M.D.; Aguero, A.; Tobena, A.; Fernandez-Teruel, A. & Torres, C. (2008) The partial reinforcement extinction effect (PREE) in female Roman high- (RHA-I) and low-avoidance (RLA-I) rats. *Behavioural Brain Research*, 194 (2): 187-192.
- López-Aumatell, R.; Blázquez, G.; Gil, L.; Aguilar, R.; Cañete, T.; Giménez-Llort, L.; Tobeña, A. & Fernandez-Teruel, A. (2009) The Roman High- and Low-Avoidance rat strains differ in fear-potentiated startle and classical aversive conditioning. *Psicothema*, 21(1): 27-32.
- López Aumatell, R.; Vicens Costa, E.; Guitart Masip, M.; Martínez Membrives, E.; Valdà, W.; Johannesson, M.; Cañete, T.; Blázquez, G.; Giménez Llort, L.; Flint, J.; Tobeña, A. & Fernández-Teruel, A. (2009) Ansiedad en ratas genéticamente heterogéneas: hacia la identificación de genes para caracteres conductuales cuantitativos. *Ansiedad y Estrés*, 15(1): 67-84.
- Gómez, M.J.; de la Torre, L.; Callejas-Aguilera, J.E.; Rosas, J.M.; Escarabajal, M.D.; Agüero, A.; Tobeña, A.; Fernandez-Teruel, A. & Torres, C. (2009) Differences on Extinction of an Appetitive Instrumental response in female inbred Roman High (RHA-I) and low (RLA) Avoidance rats. *Psicología*, 30 (2): 181-188.
- Moreno, D.; Giménez-Llort, L.; Fernandez-Teruel, A. & Ortiz, J. (2009) Higher histamine synthesis and release in Roman High versus low Avoidance Inbred rats: the histaminergic approach. *European Neuropsychopharmacology*, 19 (Suppl. 1): S88-S89.
- Gómez, M.J.; Escarabajal, M.D.; de la Torre, L.; Tobena, A.; Fernandez-Teruel, A. & Torres, C. (2009) Consummatory successive negative and anticipatory contrast effects in inbred Roman rats. *Physiology & behavior*, 97 (3-4): 374-380.
- Gómez, M.J.; Morón, I.; Torres, C.; Esteban, F.J.; de la Torre, L.; Cándido, A.; Maldonado, A.; Fernandez-Teruel, A.; Tobeña, A. & Escarabajal, M.D. (2009) One-way avoidance acquisition and cellular density in the basolateral amygdala: strain differences in Roman high- and low-avoidance rats. *Neurosci Lett.*, 450(3): 317-20.
- Lopez-Aumatell, R.; Vicens-Costa, E.; Guitart-Masip, M.; Martinez-Membrives, E.; Valdar, W.; Johannesson, M.; Canete, A.; Blazquez, G.; Driscoll, P.; Flint, J.; Tobena, A. & Fernandez-Teruel, A. (2009) Unlearned anxiety predicts learned fear: A comparison among heterogeneous rats and the Roman rat strains. *Behavioural brain research*, 202 (1): 92-101.
- Gómez, M.J.; Escarabajal, M.D.; de la Torre, L.; Tobena, A.; Fernandez-Teruel, A. & Torres, C. (2009) One-way avoidance acquisition and cellular density in the basolateral amygdala: Strain differences in Roman high- and low-avoidance rats. *Neuroscience Letters*, 450 (3): 317-320.
- Duno, R.; Pousa, E.; Miguélez, M.; Montalvo, I.; Suárez, D. & Tobeña, A. (2009) Suicidality connected with mentalizing anomalies in schizophrenia: a study with stabilized outpatients, in S.Atran, A. Navarro, K. Ochner, A. Tobeña and O Vilàrooya (Eds) "Values, empathy , and Fairness Across Social Barriers". *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1167: 207-211.
- Tobeña, A. (2009) Lethal altruists: itineraries along the dark outskirts of moralistic prosociality, In S.Atran, A. Navarro, K. Ochner, A. Tobeña and O Vilàrooya (Eds) "Values, empathy and fairness across social barriers", *Annals New York Academy of Science*, 1167: 5-15.

Atran, S.; Navarro, A.; Ochsner, K.; Tobeña, A. & Vilarroya, O. (2009). Values, Empathy, And Fairness Across Social Barriers. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1167: 1-4.

Carmona, S.; Proal, E.; Hoekzema, E.A.; Gispert, J.D.; Picado, M.; Moreno, I.; Soliva, J.C.; Bielsa, A.; Rovira, M.; Hilferty, J.; Bulbena, A.; Casas, M.; Tobena, A.; Vilarroya, O. (2009) Ventro-Striatal Reductions Underpin Symptoms of Hyperactivity and Impulsivity in Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *Biological Psychiatry*, 66 (10): 972-977.

Johannesson, M.; Lopez-Aumatell, R.; Stridh, P.; Diez, M.; Tuncel, J.; Blazquez, G.; Martinez-Membrives, E.; Canete, T.; Vicens-Costa, E.; Graham, D.; Copley, R.R.; Hernandez-Pliego, P.; Beyeen, A.D.; Ockinger, J.; Fernandez-Santamaria, C.; Gulko, P.S.; Brenner, M.; Tobena, A.; Guitart-Masip, M.; Gimenez-Llort, L.; Dominiczak, A.; Holmdahl, R.; Gauguier, D.; Olsson, T.; Mott, R.; Valdar, W.; Redei, E.E.; Fernandez-

2. Llibres:

Tobeña, A. (2004) Mártires mortíferos: biología del altruismo letal. Valencia: PUV/Bromera Ed.

Tobeña, A. (2006) El cerebro erótico: rutas neurales del amor y sexo. Barcelona: La esfera de los libros.

Fernández-Teruel, A. (2008) Farmacología de la Conducta. De los psicofármacos a las terapias psicológicas. Bellaterra (Barcelona): Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Tobeña, A. (2008) Cerebro y poder: política, bandejado y erótica del mando. Madrid: La esfera de los libros.

Atran, S.; Navarro, A.; Ochsner, K.; Tobeña, A. & Vilarroya, O. (2009) Values, Empathy, And Fairness Across Social Barriers. New York: Annals of the New York Academy of Sciences.

3. Capítols de llibre:

Fernández-Teruel, A.; Giménez-Llort, L.; Aguilar, R. & Tobeña, A. (2005) Modelos animales en Psiquiatría. En J. Vallejo y C. Leal (Eds.) Tratado de Psiquiatría (pp. 341-356), Vol. I, Madrid: STM.

Guitart-Masip, M.; Giménez-Llort, L.; Lindholm, J.; Hassankhalil, H.; Cañete, T.; Fernández-Teruel, A.; Tobeña, A.; Ogren, S.; Terenius, L. & Johansson, B. (2006) The central amygdala may be a key structure in preventing addiction. Press Book Part 2, Lay Language Summaries (pp. 247-48). Washington DC: Society for Neuroscience Editors.

Tobeña, A. (2007) Benumbing and moral exaltation in deadly martyrs: a view from neuroscience. En Vilarroya, O. & Forn-Argimon, F. (Eds.) Social Brain Matters: stances on the neurobiology of social cognition (pp. 83-99). New York: Rodopi Publishers .

Jiménez-Llort, L.; Blázquez, G.; Cañete, T.; Rosa, R.; Vivo, M.; Oddo, S.; Navarro, X.; Lamerla, F.M.; Johansson, B.; Tobeña, A. & Fernández-Teruel, A. (2007) Alzheimer's disease: new advances – Collection of selected articles of papers presented at the 10th internacional conference on Alzheimer's disease and related disorders (Ed.: K. Iqbal, B. Winblad i J. Avila. Modeling Neuropsychiatric Symposms of Alzheimer's Disease Dementia in 3xTgAD Mice (pp.: 513-516). Madrid: Ed.: Medimond S.R.L.

López-Aumatell, R.; Vicens-Costa, E.; Martínez-Membrives, E. & Fernández-Teruel, A. (2008) Tratamientos farmacológicos y psicológicos combinados en los trastornos de ansiedad: interacciones. En Fernandez-Teruel, A. (Ed.), Farmacología de la conducta. De los psicofármacos a las terapias psicológicas (pp: 180-212). Bellaterra: Publicaciones UAB.

Driscoll, P.; Fernández-Teruel, A.; Corda, M.G.; Giorgi, O. & Steimer, T. (2009) Some guidelines for defining personality differences in rats, In Kim, Y.-K. (Ed.). *Handbook of Behavior Genetics*, New York: Springer.

Tobeña, A. (2009) Neuropsychological templates for abnormal personalities: from genes to biodevelopmental pathways. En Gelder, M.G.; López Ibor, J.J.; Andreassen, N. & Geddes, J. (Eds.) New Oxford Textbook of Psychiatry, (2nd. Ed.) New York: Oxford University Press.

Duño, R.; Pousa, E.; Miguélez, M.; Montalvo, I.; Suárez, D. & Tobeña, A. (2009) Suicidality connected with mentalizing anomalies in schizophrenia: a study with stabilized outpatients. En Atran, S.; Navarro, A.; Ochner, K.; Tobeña, A. & Vilarroya, O. (Eds) "Values, empathy and fairness across social barriers". Annals New York Academy of Sciences.

Tobeña, A. (2009) Lethal altruists: itineraires along the dark outskirts of moralistic prosociality, In S. Atran, A. Navarro, K. Ochner, A. Tobeña and O. Vilarroya (Eds.) "Values, empathy and fairness across social barriers". Annals New York Academy of Sciences.

Driscoll, P.; Fernandez-Teruel, A.; Corda, M.G.; Giorgi, O. & Steimer, T. (2009) Some guidelines for defining personality differences in rats, In Kim, Y.-K. (Ed.). Handbook of Behavior Genetics, New York: Springer (published in Marc-April 2009).

4. Projectes de recerca:

Projectes de recerca liderats pels membres del grup de recerca:

Ajuts de suport als grups de recerca consolidats (2001 / SGR / 00217). Entitat finançadora: Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, Generalitat de Catalunya. Entitats participants: Grup de Psicología Médica. Laboratoris Animal i Humà. Número de investigadores participants: 11. Investigador responsable: Adolf Tobeña Pallarés.	2001-2004
<i>Un modelo psicogenético de vulnerabilidad a las psicosis: filtraje atencional, sensibilización dopaminérgica y marcadores moleculares de la actividad neuronal en ratas Romanas RHA. Entitat finançadora: Fundació Marató-TV3 (011410-2001). Investigador responsable: Adolf Tobeña.</i>	2002-2004
<i>Marcadores genéticos de la conducta ansiosa en ratas. Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia y Tecnología. SAF2003-03480. Entitats participants: UAB. Investigador responsable: A. Fernández Teruel.</i>	2004-2006
Ajuts per donar suport a les activitats dels grups de recerca per a l'any 2005 (2005 SGR -00885). Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts a Grups Universitaris i de Recerca. Entitats participants: "Grupo de modelos animales en trastornos mentales y neuroológicos" del Instituto de Neurociencias y del Departamento de Psiquiatría y de Medicina Legal (UAB). Investigador responsable: Albert Fernández Teruel.	2005
Contrarrestando la progresión de la enfermedad de Alzheimer. Efectos de tratamientos ambientales tempranos en los ratones triple-transgénicos 3xTgAD. Lydia Giménez, Coral Sanfeliu, Björn Johansson. Fundació La Marató de TV3.	2007-2009
Estimulación cognitiva en la enfermedad de Alzheimer. Estudios en ratones triple-transgénicos 3xTgAD, un modelo único para esta enfermedad. Investigadora Principal: Lydia Giménez SAF2006-13642.	2007-2009
EUROPEAN RAT Tools for Functional Genomics. EURATools (N. 019015). Investigador principal: Timothy Aitman y Albert Fernández Teruel.	2006-2009
Bases biológicas de la estimulación ambiental en enfermedades neurodegenerativas. Estudios en roedores 3xTgAD para la enfermedad de Alzheimer. Investigador principal: Lydia Giménez EME2006-13-140335.	2007
Ajuts per donar suport a les activitats dels grups de recerca per a l'any 2009 (2009 SGR 51). Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts a Grups Universitaris i de Recerca. Entitats participants: Grupo de modelos animales y humanos en trastornos mentales del Instituto de Neurociencias y del Departamento de Psiquiatría y de Medicina Legal (UAB). Investigador responsable: Albert Fernández Teruel. Número de investigadors participants: 9.	2009-2013
Genética de la ansiedad en ratas heterogéneas expresión genica en regiones cerebrales diana. Entitat finançadora: Ministeri de Ciencia i Innovació. Investigador principal: Albert Fernández Teruel.	2009-2012
Genetics of anxiety in genetically heterogeneous N/Nih and inbred Roman rats: differential gene expression in target brain areas. Entitat Finanadora: Fundació Marató TV3. Investigador principal: Albert Fernández Teruel. Número de investigadors: 17.	2009-2012

Col·laboracions en altres projectes de recerca:

Endogenous cannabinoid system and Alzheimer's disease. Entitat finançadora: Swedish Medical Research Council. Entitats Participants: Molecular Medicine Center, Karolinska Hospital, Karolinska Institiute, Sweden. Investigador principal: Julián Romero.	2004-2007
Malaltie neurodegenerative legate all'invecchiamento: Dalla patogenesi alle prospettive terapeutiche per un progetto translazionale. Entitat finançadora: Instituto Superiore di Sanità (Rome, Italia), Ministry of Health and Lundbeck SpA. Entitats participants: Fnodazione S. Lucia, University Tor Vergata, Instituto Superior de Sanità (all in Rome). Investigadora principal: Nicola B. Mercuri.	2005-2008
Estudio inmunitario y oxidativo en ratones triple-transgénicos para la enfermedad de Alzheimer. Efecto del enriquecimiento ambiental. Entitat finançadora: MEC, CCG06-UCM/SAL-1319. Entitats participants: Departament de fisiologia (fisiología animal II), Universidad Complutense de Madrid, Unitat de psicología mèdica, Departament de psiquiatria i medicina legal, Institute de neurociències, UAB. Investigador principal: Mónica de la Fuente.	2006-2009
Mecanismos inmunológicos implicados en la mayor susceptibilidad a infecciones con el envejecimiento. Acción de antioxidantes. Entitat finançadora: Fundación MM Investigación Médica. Entitats participants: Departament de fisiologia (fisiología animal II), Universidad Complutense de Madrid, Unitat de psicología mèdica, Departament de psiquiatria i medicina legal, Institute de neurociències, UAB. Investigador principal: Mónica de la Fuente.	2006-2009
Caracterización de receptores de galanina y su relación con la neurotransmisión colinérgica. Entitat finançadora: UPV/EHU05/58 Universitat del País Vasc. Entitats participant: Departament de farmacologia, Universitat del País Vasc, Unitat de psicología mèdica, Departament de psiquiatria i medicina legal, Institut de neurociències, UAB. Investigador principal: Rafael Rodríguez Puertas.	2006-2009

Consortio para el desarrollo de tecnologías avanzadas para la medicina (CDTEAM). Proyecto CENIT (Consortio estratégico nacional de investigación tecnológica). Entitat finançadora: Centro de desarrollo tecnológico industrial (CDTI). Investigador principal: Ignasi Carrió.	2006-2009
QTL mapping using a rat heterogeneous stock. Entitat: The Wellcome Trust (Ref. 083367/Z/07/Z). Investigador Principal: Jonathan Flint (Oxford) (colaborador: A. Fernández Teruel).	2007
Estudio de las acciones no canónicas de los anticolinesterásicos y su importancia en la enfermedad de Alzheimer: papel de los derivados de las huperinas. Entitat finançadora: SAF2006. Investigadora principal: Departament de farmacología, toxicología i terapèutica, Institut de Neurociències, UAB. Investigador principal: Maria Victoria Clos.	2007-2009
Modelos bidimensionales in vitro para la enfermedad de Alzheimer a partir de ratones triple transgénicos 3xTgAD. Terapias Farmacológicas con toxinas marinas. 07CSA012261PR. Investigador principal: Carme Vale.	2007-2009
Memory loss in Alzheimer's Disease: Underlying mechanisms and therapeutic targets (MEMOSAD), FP7-200611. Investigador principal: Carlos A. Saura.	2008-2010
Regulación de la vía de señalización del CREB nuclear y mitocondrial como estrategia terapéutica en modelos transgénicos de la enfermedad de Alzheimer. Entitat finançadora: SF2007-64115. Entitats participants: Institut de neurociències, UAB. Investigador principal: Carlos A. Saura.	2008-2010
Envejecimiento, neuroinmunología y nutrición. Entitat finançadora: Programa de creación y consolidación de Grupos de investigación Universidad Complutense de Madrid-Comunidad de Madrid. Investigador principal: Mónica de la Fuente.	2008-2010
Relación entre las alteraciones de la neurotransmisión colinérgica y los oligómeros solubles de beta amiloide. Entitat finançadora: Instituto de Salud Carlos III. Ministerio Sanitat. Plan nacional I+D. Investigador principal: Rafael Rodríguez Puetas.	2008-2010
Diseño racional de anticuerpos humanizados como terapia de la enfermedad de Alzheimer: ensayos en un modelo triple-transgénico 3xTgAD. Entitat finançadora: Fundació Mutua Madrileña (FMM 2008-2977). Investigador principal: Sandra Villegas Hernández.	2008-2010

B. Neurociència cognitiva (Dr. O. Vilarroya).

1. Articles:

- Carmona, S.; Vilarroya, O.; Bielsa, A.; Tremols, V.; Soliva, J.C.; Rovira, M.; Tomas, J.; Raheb, C.; Gispert, J.D.; Batlle, S. & Bulbena, A. (2005) Global and regional gray matter reductions in ADHD: A voxel-based morphometric study. *Neuroscience Letters*, 389 (2): 88-93.
- Berge, D.; Salgado, P.; Carmona, S.; Arranz, S. & Vilarroya, O. (2005) Differential amygdala activation in newly diagnosed psychotic episodes, an fMRI study. *European Neuropsychopharmacology*, 15 (suppl. 3): S500-S500.
- Vilarroya, O. (2005) A categorial mutation. *Behavioral and Brain Sciences*, 28 (4): 508-9.
- Vilarroya, O. (2005) In search of radical similarity. *Behavioral and Brain Sciences*, 28 (1): 35-35.
- Carmona, S.; Bassas, N.; Rovira, M.; Gispert, J.D.; Soliva, J.C.; Prado, M.; Tomas, J.; Bulbena, A. & Vilarroya, O. (2007) Pediatric OCD structural brain deficits in conflict monitoring circuits: A voxel-based morphometry study. *Neuroscience Letters*, 421 (3): 218-223.
- Carmona, S.; Hoekzema, E.; Bielsa, A.; Tremols, V.; Valencia, J.; Rovira, M.; Soliva, J.C.; Ramos, A.; Casas, M. & Vilarroya, O. (2008) Short-term cognitive training increases activation in mesocorticostratial circuits in ADHD and mimics effect of psychostimulant medication. *International Journal of Psychology*, 43 (3-4): 625-625.
- Steels, L. and Vilarroya, O. (2008) Biological roots of the Social Brain. *Biological Theory*, 3 (1): 93-98. (doi: 10.1162/biot.2008.3.1.93).
- Tremols, V.; Bielsa, A.; Soliva, J.C.; Raheb, C.; Carmona, S.; Tomas, J.; Gispert, J.D.; Rovira, M.; Fauquet, J.; Tobeña, A.; Bulbena, A. & Vilarroya, O. (2008) Differential abnormalities of the head and body of the caudate nucleus in attention deficit-hyperactivity disorder. *Psychiatry Research-Neuroimaging*, 163 (3): 270-278.
- Atran, S.; Navarro, A.; oschsner, K.; Tobeña, A.; Vilarroya, O. (2009) Values, Empathy, And Fairness Across Social Barriers. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1167.
- Soliva, J.C.; Carmona, S.; Fauquet, J.; Hoeksema, E.; Bulbena, A.; Hiltferty, J.; & Vilarroya, O. (2009) Neurobiological substrates of social cognition impairment in ADHD: Gathering insights from seven structural and functional magnetic resonance imaging studies. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1167: 212-20.
- Hadzibeganovic, T. & Cannas, S.A. (2009) A Tsallis' statistics based neural network model for novel word learning. *Physica-a-statistical Mechanics and Its Applications*, 388 (5): 732-746.
- Carmona, S.; Proal, E.; Hoekzema, E.; Gispert, J.D.; Moreno, I.; Bielsa, A.; Rovira, M.; Bulbena, A.; Casas, M.; Tobeña, A. & Vilarroya, O. (2009) Ventral striatal volumetric abnormalities in Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *Biological Psychiatry*, 66 (10): 972-977.
- Caseras, X.; Giampietro, V.; Lamas, M.; Brammer, M.; Vilarroya, O.; Torrubia, R. & Mataix-Cols, D. (2009) The functional neuroanatomy of blood-injury phobia: a comparison with spider phobics and healthy controls. *Psychological Medicine*, 40 (1): 125-134.

- Atran, S.; Navarro, A.; Ochsner, K.; Tobeña, A. & Vilarroya, O. (2009) Values, Empathy, And Fairness Across Social Barriers. Annals of the New York Academy of Sciences, 1167: 1-4.
- Soliva-Vila, J.C. & Vilarroya-Oliver, O. (2009) Structural magnetic resonance imaging findings as an aid to explain the neurobiology of Attention Deficit Hyperactivity disorder: towards the identification of a neuroanatomical phenotype. Revista de Neurología, 48 (11): 592-598.
- Soliva, J.C.; Carmona, S.; Fauquet, J.; Hoekzema, E.; Bulbena, A.; Hilferty, J. & Vilarroya, O. (2009). Neurobiological Substrates of Social Cognition Impairment In ADHD: Gathering Insights From Seven Structural And Functional Magnetic Resonance Imaging Studies. Annals of the New York Academy of Sciences, 1167: 212-220.
- Soliva, J.C. & Vilarroya, O. (2009) Aportaciones de la resonancia magnética estructural en el esclarecimiento de la neurobiología del TDAH: ¿existe un fenotipo neuroanatómico propio del trastorno por déficit de atención e hiperactividad? Revista de Neurología, 48 (11): 592-598.
- Guitart-Masip, M.; Pascual, J.C.; Carmona, S.; Bergé, D.; Pérez, V.; Soler, J.; Soliva, J.C.; Rovira, M.; Bulbena, B. & Vilarroya, O. (2009). Neural correlates of impaired emotional discrimination in borderline personality disorder: an fMRI study. Progress in Neuropsychopharmacology & Biological Psychiatry, 33 (8): 1537-1545.

2. Llibres:

- Vilarroya, O. (2006) Palabra de robot. Valencia, Publicacions Universitat Valencia.
- Vilarroya, O. & Forn, F (Eds.) (2007) Social Brain Matters. Stances on the neurobiology of social cognition. NY: Rodopi.
- Atran, S.; Navarro, A.; Ochsner, K.; Tobeña, A. & Vilarroya, O. (2009) Values, Empathy, And Fairness Across Social Barriers. New York: Annals of the New York Academy of Sciences.

3. Capítols de llibre:

- Soliva, J.C.; Rovira, M. & Vilarroya, O. (2004). Asimetría derecha de la cabeza del núcleo caudado en TDAH. En Tomás, J. & Casas, M. (Eds.). TDHA: Hiperactividad. Barcelona: Laertes.
- Vilarroya, O. & Carmona, S. (2007). El cerebro emocional. En Dierssen (coord.) Viaje al universo neuronal. Madrid: FECYT.
- Vilarroya, O. (2007) Cerebro y conocimiento. En Núñez, F. (coord.) Teoría del conocimiento. Barcelona: UOC.
- Hilferty, J. & Vilarroya, O. (2008) In Search of Development. En: Fank, R.M.; Dirven, R.; Ziemke, T. & Bernárdez, E. (Eds). Body, Language and Mind. Volume 2: Sociocultural Situatedness. Mouton de Gruyter.
- Vilarroya, O. & Carmona, S. (2009) Bases neurales de la cognición social. En Redolar, D. (Ed.) Psicología fisiológica. Barcelona: UOC.
- Vilarroya, O. (2009) El arte de la percepción. En "Querido público" En Bernat, R. & Duarte, I. Barcelona.

4. Projectes de recerca:

Projectes de recerca liderats pels membres del grup de recerca:

Artificial language evolution on autonomous robots cognitive systems, interactions, robotics. Small or medium-scale focused research project (STREP1) Proposal. Ict Call 1 FP7-ICT-2007-1. Acronym: ALEAR ID: 214856.	2008-2011
Circuitos cerebrales de la ansiedad y la motivación, laxitud articular, y la mala respuesta al metilfenidato en el TDAH infantil. Fundación Alicia Koplowitz. Ayuda a la investigación en psiquiatría de la infancia y adolescencia y enfermedades neurodegenerativas tempranas. IV Convocatoria 2008. Investigador principal: Dr. Óscar Vilarroya Oliver.	2008-2011
Neuroimagen estructural y funcional por resonancia magnética de las funciones ejecutivas y de la motivación en el trastorno por déficit de atención e hiperactividad del adulto. Ministerio de ciencia e innovación. Subdirección general de proyectos de investigación. Referencia: SAF2009-10901(Subprograma NEF). Investigador principal: Dr. Óscar Vilarroya Oliver. Organismo: Fundación IMIM. Tipo de proyecto: B. Duración: 3 años.	2009-2011

Col·laboracions en altres projectes de recerca:

Estudio de incidencia de trastornos de ansiedad y dos síndromes álgidos en una cohorte con y sin factor de riesgo (dolor articular). Entidad financiadora: Ministerio de Ciencia y Tecnología. Entidades participantes: Instituto Municipal de Asistencia Sanitaria. Universitat Autònoma de Barcelona. Investigador principal: Dr. Antoni Bulbena Vilarrasa.	2003-2004
Cognición y representación en los enfoques alternativos al simbólico en ciencia cognitiva (CREASEC). Entidad financiadora: Ministerio de Ciencia y Tecnología. Entidades participantes: Universitat Illes Balears. Universitat Autònoma de Barcelona. Universidad de Murcia. Universidad Autónoma de Madrid. Investigador principal: Antonio Gomila Benejam.	2003-2006
Correlación clínico-radiológica por RM en el Déficit de atención con hiperactividad (SHDA). Entidad financiadora: Centro para el Desarrollo tecnológico industrial. Entidades participantes: CRC Corporació Sanitària Universitat Autònoma de Barcelona. Investigador responsable: Juan Carlos Soliva, número de investigadores participantes: 4.	2004-2007
Esquizofrenia con trastornos de ansiedad. Bases clínicas y de neuroimagen. Entidad financiadora: Fondo de investigación sanitaria. Participantes: Instituto Municipal de asistencia sanitaria. Universitat Autònoma de Barcelona. Investigador responsable: Antonio Bulbena Vilarrasa. PI052381.	2006-2008

C. Laboratori humà – Psicobiologia del temperament (Dr. R.Torrubia).**1. Articles:**

- Fullana, M.A.; Mataix-Cols, D.; Trujillo, J.L.; Caseras, X.; Serrano, F.; Alonso, P.; Menchon, J.M.; Vallejo, J. & Torrubia, R. (2004) Personality characteristics in obsessive-compulsive disorder and individuals with subclinical obsessive-compulsive problems. *British Journal of Clinical Psychology*, 43(4): 387-398.
- Bornas, X.; Llabrés, J.; Noguera, M.; Lopez, A.M.; Barcelo, F.; Tortella-Feliu, M. & Fullana, M.A. (2004) Self-implication and heart rate variability during simulated exposure to flight-related stimuli. *Anxiety Stress and Coping*, 17 (4): 331-339.
- Mataix-Cols, D.; Fullana, M.A.; Alonso, P.; Menchon, J.M. & Vallejo, J. (2004) Convergent and discriminant validity of the Yale-Brown Obsessive-Compulsive Scale Symptom Checklist. *Psychotherapy and Psychosomatics*, 73 (3): 190-196.
- Tortella-Feliu, M.; Servera, M.; Balle, M. & Fullana, M.A. (2004) Viabilidad de un programa de prevención selectiva de los problemas de ansiedad en la infancia aplicado a la escuela. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 4: 371-387.
- Aluja, A. & Torrubia, R. (2004) Hostility-aggressiveness, sensation seeking, and sex hormones in men: Re-exploring their relationship. *Neuropsychobiology*, 50 (1): 102-107.
- Fullana, M.A.; Mataix-Cols, D.; Caseras, X.; Alonso, P.; Menchon, J.M.; Vallejo, J. & Torrubia, R. (2004) High sensitivity to punishment and low impulsivity in obsessive-compulsive patients with hoarding symptoms. *Psychiatry Research*, 129 (1): 21-27.
- Aluja, A.; Garcia, L.F. & Torrubia, R. (2004) Sensation seeking, hostility-aggressiveness and sex hormones in men. *International Journal of Neuropsychopharmacology*, 7(suppl.1): S472-S472.
- Avila, C. & Torrubia, R. (2004) Personality, expectations, and response strategies in multiple-choice question examinations in university students: A test of Gray's hypotheses. *European Journal of Personality*, 18 (1): 45-59.
- Torrubia, R.; Molinuevo, B.; Pardo, Y.; Andión, O.; Carbonés, J.; Riera, R.; Tarré, N.; Plana, M.; Isas, R.; Casas, M.; Turrillas, G.; Beltran, C.; Jané, J.M. & Capdevila, T. (2004) Trastorns de conducta i trets de psicopatia en joves: Estil educatiu dels pares com a possible factor de risc. *Invesbreu*, 27: 1-5.
- Molinuevo, B.; Pardo, Y.; Andión, O. & Torrubia, R. (2004) Els estils educatius familiars com a factors de risc per a la inadaptació social i la conducta delictiva: un estudi retrospectiu en joves delinqüents i en mostres normatives. *Invesbreu*, 27: 5-8.
- Fullana, M.A.; Tortella-Feliu, M.; Caseras, X.; Andion, S.; Torrubia, R. & Mataix-Cols, D. (2005) Psychometric properties of the Spanish version of the Obsessive-Compulsive Inventory-Revised in a non-clinical sample. *Journal of Anxiety Disorders*, 19 (8): 893-903.
- Bornas, X.; Llabrés, J.; Noguera, M.; Lopez, A.M.; Barcelo, F.; Tortella-Feliu, M. & Fullana, M.A. (2005) Looking at the heart of low and high heart rate variability fearful flyers: self-reported anxiety when confronting feared stimuli. *Biological Psychology*, 70 (3): 182-187.
- Torrubia, R. & Pérez, J. (2005) La difícil objetividad de las pruebas de ensayo en la evaluación del rendimiento académico. *Educación Médica*, 8: 17-21.
- Caseras, X.; Mataix-Cols, D.; Giampietro, V.; Rimes, K.A.; Brammer, M.; Zelaya, F.; Chalder, T. & Godfrey, E.L. (2006) Probing the working memory system in chronic fatigue syndrome: A functional magnetic resonance imaging study using the n-back task. *Psychosomatic Medicine*, 68 (6): 947-955.
- Tortella-Feliu, M.; Sullana, M.A.; Caseras, X.; Andión, O.; Torrubia, R. & Mataix-Cols, D. (2006). Spanish Version of the Savings Inventory-Revised: Adaptation. *Psychometric Properties and Relationship to Personality Variables. Behaviour Modification*, 30 (5): 693-712.

- Fernandez, A.; Haro, J.M.; Codony, M.; Vilagut, G.; Martinez-Alonso, M.; Autonell, J.; Salvador-Carulla, L.; Ayuso-Mateos, J.; Fullana, M.A. & Alonso, J. (Alonso, Jordi) (2006) Treatment adequacy of anxiety and depressive disorders: Primary versus specialised care in Spain. *Journal of Affective Disorders*, 96 (1-2): 9-20.
- Bornas, X.; Llabres, J.; Noguera, M.; Lopez, A.M.; Tortella-Feliu, M.; Fullana, M.A.; Montoya, P.; Gelabert, J.M. & Vila, I. (2006) Changes in heart rate variability of flight phobics during a paced breathing task and exposure to fearful stimuli. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 6 (3): 549-563.
- Barros-Loscertales, A.; Meseguer, V.; Sanjuan, A.; Belloc, V.; Parcet, M.A.; Torrubia, R. & Avila, C. (2006) Striatum gray matter reduction in males with an overactive behavioral activation system. *European Journal of Neuroscience*, 24 (7): 2071-2074.
- Malouf, J.; Andion, O.; Torrubia, R.; Canellas, M. & Banos, J.E. (2006) A survey of perceptions with pain management in Spanish inpatients. *Journal of Pain and Symptom Management*, 32 (4): 361-371.
- Avila, C. & Torrubia, R. (2006) Personality differences in suppression of behavior as a function of the probability of punishment. *Personality and Individual Differences*, 41 (2): 249-260.
- Caseras, F.X.; Fullana, M.A.; Riba, J., Barbanjo, M.J.; Aluja, A. & Torrubia, R. (2006) Influence of individual differences in the Behavioral Inhibition System and stimulus content (fear versus blood-disgust) on affective startle reflex modulation. *Biological Psychology*, 72 (3): 251-256.
- Fullana, M.A.; Caseras, X.; Riba, J.; Barbanjo, M. & Torrubia, R. (2006) Influence of individual differences in Behavioral Inhibition System on the magnitude and time course of the fear-potentiated startle. *International Journal of Psychophysiology*, 60 (3): 323-329.
- Pinto-Meza, A.; Caseras, X.; Soler, J.; Puigdemont, D.; Perez, V. & Torrubia, R. (2006) Behavioural Inhibition and Behavioural Activation Systems in current and recovered major depression participants. *Personality and Individual Differences*, 40 (2): 215-226.
- Barros-Loscertales, A.; Meseguer, V.; Sanjuan, A.; Belloc, V.; Parcet, M.A.; Torrubia, R. & Avila, C. (2006) Behavioral Inhibition System activity is associated with increased amygdala and hippocampal gray matter volume: A voxel-based morphometry study. *Neuroimage*, 33 (3): 1011-1015.
- Baeza, R.; Torrubia, R. & Baños, J. E. (2007) La valoración del dolor en pacientes con déficit cognitivo grave que impide la comunicación Dolor, 22: 85 - 92.
- Lázaro, C.; Baños, J. E. & Torrubia, R. (2007) El cuestionario de dolor de McGill. *Dolor*, 22: 69 – 77.
- Lázaro, C.; Baños, J. E. & Torrubia, R. (2007) Métodos de valoración del dolor en el ámbito clínico. *Dolor*, 22: 26- 34.
- Lázaro, C., Baños, J. E. & Torrubia, R. (2007) Principios de psicométrica aplicados a la evaluación del dolor. *Dolor*, 22: 12- 25.
- Gutierrez, F.; Peri, J.M.; Torres, X.; Caseras, X. & Valdes, M. (2007) Three dimensions of coping and a look at their evolutionary origin. *Journal of Research in Personality*, 41 (5): 1032-1053.
- Caseras, X.; Gamer, M.; Bradley, B.P. & Mogg, K. (2007) Biases in visual orienting to negative and positive scenes in dysphoria: An eye movement study. *Journal of Abnormal Psychology*, 116 (3): 491-497.
- Caseras, X.; Mataix-Cols, D.; An, S.K.; Lawrence, N.S.; Speckens, A.; Giampietro, V.; Brammer, M.J. & Phillips, M.L. (2007) Sex differences in neural responses to disgusting visual stimuli: Implications for disgust-related psychiatric disorders. *Biological Psychiatry*, 62 (5): 464-471.
- Bornas, X.; Llabres, J.; Tortella-Feliu, M.; Fullana, M.A.; Montoya, P.; Lopez, A.; Noguera, M. & Gelabert, J.M. (2007) Vagal mediated heart rate variability and heart rate entropy as predictors of treatment outcome in flight phobia. *Biological Psychology*, 76 (3): 188-195.
- Fullana, M.A.; Tortella-Feliu, M.; Caseras, X.; Taberner, J.; Torrubia, R. & Mataix-Cols, D. (2007) Temporal stability of obsessive-compulsive symptom dimensions in an undergraduate sample - A prospective 2-year follow-up study. *Behavior Modification*, 31 (6): 815-824.
- Sanz, A.; Villamarín, F.; Álvarez, M. & Torrubia, R. (2007) Sensitivity to punishment as a moderator of the relationship between self-efficacy and cardiovascular reactivity. *Personality and Individual Differences*, 43: 143-154.
- Pardo, Y.; Aguilar, R.; Molinuevo, B. & Torrubia, R. (2007) Alcohol use as a behavioural sign of disinhibition: Evidence from J.A. Gray's model of personality. *Addictive Behaviors*, 32 (10): 2398-2403.
- Salavert, J.; Caseras, X.; Torrubia, R.; Furest, S.; Arranz, B.; Duenas, R. & San, L. (2007) The functioning of the Behavioral Activation and Inhibition SysSystems in bipolar I euthymic patients and its influence in subsequent episodes over an eighteen-month period. *Personality and Individual Differences*, 42 (7): 1323-1331.
- Salavert, J.; Caseras, X.; Torrubia, R.; Ramirez, N.; Del Moral, E.; Arranz, B. & San, L. (2007) Behavioral activation and inhibition systems in bipolar I euthymic patients. *European Psychiatry*, 22 (suppl. 1): S258-S258.
- Batista-Miranda, J.E.; Molinuevo, B. & Pardo, Y. (2007). Impact of lower urinary tract symptoms on quality of life using functional assessment cancer therapy scale. *Urology*, 69 (2), 285-288.
- Trasovares, M.V.; Andion, O.; Roncero, C.; Bruguera, E.; Casas, M. & Torrubia, R. (Torrubia, R.) (2007) Behavioural inhibition and behavioural activation systems in cocaine dependent patients. *European Psychiatry*, 22: S202-S202.
- Caseras, X.; Mataix-Cols, D.; Rimes, K.A.; Giampietro, V.; Brammer, M.; Zelaya, F.; Chalder, T. & Godfrey, E. (2008) The neural correlates of fatigue: an exploratory imaginal fatigue provocation study in chronic fatigue syndrome. *Psychological Medicine*, 38 (7): 941-951.

- Mataix-Cols, D.; An, S.K.; Lawrence, N.S.; Caseras, X.; Speckens, A.; Giampietro, V.; Brammer, M.J. & Phillips, M.L. (2008) Individual differences in disgust sensitivity modulate neural responses to aversive/disgusting stimuli. European Journal of Neuroscience, 27 (11): 3050-3058.
- Pertusa, A.; Fullana, M.A.; Singh, S.; Alonso, P.; Menchon, J.M.; Mataix-Cols, D. (2008) Compulsive hoarding: OCD symptom, distinct clinical syndrome, or both? American Journal of Psychiatry, 165 (10): 1289-1298.
- Jollant, F.; Lawrence, N.; Giampietro, V.; Brammer, M.; Fullana, M.A.; Drapier, D.; Courtet, P. & Phillips, M. (2008) Orbitofrontal cortex response to disapproval in males with histories of suicide attempts. American Journal of Psychiatry, 165: 740-748.
- Fullana, M.A. & Marks, I.M. (2008) Self-help materials for phobia/panic. Psychiatric Bulletin, 32: 158-160.
- Calvo, N.; Andion, O.; Ferrer, M.; Caseras, X. & Torrubia, R. (2008) Screening of personality disorders for gender among Spanish college students by personality diagnostic questionnaire-4+(Pdq-4+). European Psychiatry, 23 (2): S92-S93.
- Torrubia, R. & Cuquerella, A. (2008) Psicopatía: una entidad clínica controvertida pero necesaria en psiquiatría forense. Revista Española de Medicina Legal, 34 (1): 25-35.
- Ibanez, J.; Aylett, R.; Delgado-Mata, C. & Molinuevo, B. (2008) On the implications of the virtual storyteller's point of view. Knowledge Engineering Review, 23(4): 339-367
- Avila, C. & Torrubia, R. (2008) Neurobiological paradigms should complement but not substitute self-reported questionnaires. European Journal of Personality, 22 (5): 385-387.
- Torrubia, R.; Molinuevo, B. & Pardo, Y. (2008) El desenvolupament de la conducta antisocial: trajectòries evolutives, factors de risc i preventió. Suports, 12: 40-54.
- Carrillo de la Pena, M.; Balle, E.; Caseras, X.; Martínez, A.; Ortet, G. & Perez, J. (2009) Formative assessment and academic achievement in pre-graduate students of health sciences. Adv. Health Sci. Educ. Theory Pract., 14: 61-67.
- Pailhez, G.; Bulbena, A.; Fullana, M.A.; Castano, J. (2009) Anxiety disorders and joint hypermobility syndrome: the role of collagen tissue. General Hospital Psychiatry, 31 (3): 299-299.
- Fullana, M.A.; Mataix-Cols, D.; Caspi, A.; Harrington, H.; Grisham, J.R.; Moffitt, T.E. & Poulton, R. (2009) Obsessions and Compulsions in the Community: Prevalence, Interference, Help-Seeking, Developmental Stability, and Co-Occurring Psychiatric Conditions. American Journal of Psychiatry, 166 (3): 329-336.
- Pinto-Meza, A.; Suárez, D.; Caseras, X.; Haro, J.M.; Serrano-Blanco, A. & Torrubia, R. (2009) Evaluación telefónica de los Sistemas de Activación e Inhibición Conductual. Revista de Psiquiatría y Salud Mental, 2: 66-71.
- Taberner, J.; Fullana, M.A.; Caseras, X.; Pertusa, A.; Bados, A.; Van den Bree, M.; Torrubia, R. & Mataix-Cols, D. (2009) Are obsessive-compulsive symptom dimensions familial in non-clinical individuals? Depression & Anxiety, 26: 902-908.
- Loinaz, I.; Torrubia, R.; Echeburúa, E.; Navarro, J. C. & Fernández, L. (2009) Implicaciones de la tipologías de agresores de pareja para el tratamiento en prisión. Cuadernos de Medicina Psicosomática y Psiquiatría.

2. Llibres:

- Farré, J.M. & Fullana, M.A. (2004) Recomendaciones terapéuticas en terapia cognitivo-conductual. Barcelona: Ars. Médica.
- Fullana, M.A. & Andión, O. (Coord.) (2006) CDSCRIT2005. Actualizaciones de la Societat catalana de recerca i teràpia del comportament. Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
- Fullana, M.A.; Fernández, L. & Andión, O. (Coord.) (2007) CDSCRITC2006. Actualizaciones de la Societat catalana de recerca i teràpia del comportament. Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
- Molinuevo, B. & Torrubia, R. (Dir.) (2008). La comunicació no verbal en pacients d'atenció primària I. Institut de Ciències de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
- Fernández, L.; Fullana, M.A. & Andión, O. (Coord.) (2008) CDSCRITC2007. Actualizaciones de la Societat catalana de recerca i teràpia del comportament. Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
- Molinuevo, B.; Torrubia, R. (Dir.) (2008). La comunicació no verbal en pacients d'atenció primària II. Institut de Ciències de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
- Torrubia, R. & Doval, E. (Coords.), Família i Educació a Catalunya. Col·lecció Publicacions Digitals, 5. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

3. Capítols de llibre:

- Torrubia, R. (2004) El delincuente. En Sanmartín, J. (coord.) El laberinto de la violencia (pp.: 267-276). Barcelona: Ariel.
- Caseras, X. (2004) Tratamiento Cognitivo-Conductual de los trastornos de la personalidad. En JM. Farre y MA. Fullana (Ed.) Recomendaciones terapéuticas en Terapia Cognitivo-Conductual (pp.175-181). Barcelona: Ars Medica.
- Fullana, M.A. (2005) Trastorno de pánico y personalidad. En Vieta, A.E. (Dir.) Trastorno de pánico. Madrid: Aula Médica.
- Farré, J.M.; Fullana, M.A.; Gómez, E.; Lasheras, G. & Musé, M. (2005) Trastornos de la identidad y la inclinación sexual. A P.A. En Soler & Gascón, J. (Dírs). RTM-III. Recomendaciones terapéuticas en los trastornos mentales. Barcelona: Ars Médica.
- Torrubia, R.; Caseras, X. & Gutiérrez, F. (2005) Tratado de psiquiatría. En Vallejo, J. & Leal, c. (coords.). Evaluación de la personalidad (pp. 553 – 567). Madrid: Ars Medica.
- Torrubia, R. (2006) Problemas de conducta. En Callabed, J. (Comp.). El adolescente, hoy (pp. 197-223). Zaragoza: Libros certeza.
- Farré, J.M. & Fullana, M.A. (2006) Terapia cognitivo-conductual frente a tratamiento psicofarmacológico. Vallejo, A. & Berrios, G. (directors). Estados obsesivos (3a edición). Barcelona: Masson.
- Torrubia, R.; Avila, C. & Caseras, X. (2008) Reinforcement sensitivity scales (pp.: 188-227). Cambridge: Cambridge University Press.
- Avila, C. & Torrubia, R. (2008) Peroformance and conditioning studies Corr, P.J. (Ed.) The reinforcement sensitivity theory of personality (pp.: 228-260). Cambridge: Cambridge University Press.
- Pardo, Y. & Molinuevo, B. (2008) La recerca científica com a eina docent. Comunicació. V Jornades d'Innovació Docent. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.
- Molinuevo, B.; Baillés, E.; Caseras, X.; Escorihuela, R. M.; Fernández-Teruel, A.; Fullana, M. A., et al. (2008) Pràcticum II de Psicologia Mèdica en els Centres d'Atenció Primària sobre La comunicació no verbal en relació al metge-pacient. Comunicació. V Jornades d'Innovació Docent. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.
- Torrubia, R. (2009) Família i escol-la. En A Torrubia, R. y Doval, E. (Coords.), Família i Educació a Catalunya (pp.: 74-121). Col·lecció Publicacions Digitals, 5. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Pardo, Y. (2009) La família educadora (pp.: 257-317). A Torrubia, R. y Doval, E. (Coords.), Família i Educació a Catalunya. Col·lecció Publicacions Digitals, 5. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Pardo, Y. (2009) Les conseqüències dels processos de socialització. (pp.:221-256). A Torrubia, R. y Doval, E. (Coords.), Família i Educació a Catalunya. Col·lecció Publicacions Digitals, 5. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Molinuevo, B. (2009) Les despeses de les famílies en educación. En Torrubia, R. y Doval, E. (Coords.), Família i Educació a Catalunya (pp.: 203-220). Col·lecció Publicacions Digitals, 5. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Molinuevo, B. (2009) El temps fora de l'hora lectiu: els recursos a la llar, les activitats i els agents educatius. En Torrubia, R. y Doval, E. (Coords.). Família i Educació a Catalunya (pp.: 122-202). Col·lecció Publicacions Digitals, 5. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.
- Baeza, R.; Torrubia, R. & Baños, J. E. (2009) La valoración del dolor en personas con déficit cognitivo grave dins. En Aliaga, L.; Baños, J.E.; De Barutell, C.; Molet, J. & Rodríguez de la Serna, A. (Coord.). Tratamiento del dolor (pp.: 383-385). Teoría y práctica (3ª Edición). Barcelona: Publicaciones Permanyer.

4. Projectes de recerca:

Projectes de recerca liderats pels membres del grup de recerca:

La personalidad psicopática en adolescentes: evaluación, procesos cognitivos, emoción y conducta (Ref: 013410). Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3. Entitats participants: Grup de Psicología Mèdica: Laboratori Humà. Investigador responsable: Rafael Torrubia Beltri. Número de investigadors participants: 6.	2001 – 2004
Reflejo de sobresalto y personalidad: Una aproximación desde la Teoría de la sensibilidad a los estímulos reforzadores de Gray (BSO 2001-2556). (UAB). Entitat finançadora: Direcció General de investigación. Entitats participants: Grup de Psicología Mèdica: Laboratori humà. Investigador principal: Rafael Torrubia Beltri. Número de participants: 6.	2002-2005
Familia y procesos de socialización en Cataluña. Tipus de contracte: conveni. Empresa/administració finançadora: Fundación Jaume Bofill. Entitats participants: Grup Laboratori humà de Psicología médica de UAB. Investigador responsable: Rafael Torrubia Beltri. Número de investigadores: 6.	2004-2006

Correlats neurals de la por a les ferides-sang: una comparació amb la por a less aranyes (Ref. SEJ2006-02870).. Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia. Dirección General de Investigación. Entitats participants: Laboratori humà, Unitat de Psicología Médica de l'Institut de Neurociències i del Departament de Psiquiatría i de Medicina Legal (UAB). Investigador responsable: Xavier Caseras Vives Número de participants: 4.	2006-2008
El condicionament clàssic i els orígens de l'ansietat patològica: una aproximació a través de la metodologia del reflex d'en-surt. (Ref. SEJ2006-10237). Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia. Dirección general de Investigación. Entitats participants: Laboratori humà, Unitat de Psicología Médica de l'Institut de Neurociències i del Departament de Psiquiatría i de Medicina Legal (UAB). Investigador responsable: Rafael Torrubia.	2006-2009
Fobia a la sangre-heridas-inyecciones: bases neurales del síncope vasovagal. (PSI2008-04482). . Entitat finançadora: Ministerio de Educación y Ciencia. Dirección General de Investigación. Entitats participants: Laboratori humà, Unitat de Psicología Médica del Instituto de Neurociencias y del Departamento de Psiquiatría y de Medicina Legal (UAB). Investigador responsable: Xavier Caseras Vives Número de investigadores participantes: 4.	2009-2011

Colaboracions en altres projectes de recerca:

Ajuts de suport als grups de recerca consolidats (2001 / SGR / 00217). Entitat finançadora: Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, Generalitat de Catalunya. Entitats participants: Grup de Psicología Mèdica. Laboratoris Animal i Humà. Número de investigadores participant: 11. Investigador responsable: Adolf Tobera Pallarés.	2001-2004
Ajuts per donar suport a les activitats dels grups de recerca per a l'any 2009 (2009 SGR 51). Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts a Grups Universitaris i de Recerca. Entitats participants: Grupo de modelos animales y humanos en trastornos mentales del Instituto de Neurociencias y del Departamento de Psiquiatría y de Medicina Legal (UAB). Investigador responsable: Albert Fernández Teruel. Número de investigadores participants: 9.	2009-2013
Nocturia: calidad de vida y valoración urodinámica nocturna no invasiva. Tipus de contracte: conveni de col·laboració/projecte de recerca. Empresa/administració finançadora: Astellas Pharma Europa a través de Fundación Teknon. Entitats participants: Fundación Teknon, Astellas Pharma Europa, Grupo Laboratorio Humano de Psicología Mèdica de la UAB. Investigador responsable: José Emilio Batista. Número de investigadors: 5.	2006-Actualitat

D. Variables ambientals i salut mental (Dra. R.M. Escorihuela).

1. Articles:

Pena, Y.; Prunell, M.; Dimitriantos, V.; Nadal, R. & Escorihuela, R.M. (2006) Environmental enrichment effects in social investigation in rats are gender dependent. Behavioural Brain Research, 174 (1): 181-187.
Dimitriantos, E.; Escorihuela, R.M.; Fuentes, S.; Armario, A. & Nadal, R. (2007) Litter size affects emotionality in adult male rats. Physiology & Behavior, 92 (4): 708-716.
Armario, A.; Escorihuela, R.M. & Nadal, R. (2008) Long-term neuroendocrine and behavioural effects of a single exposure to stress in adult animals. Neuroscience and Biobehavioral Reviews, 32 (6): 1121-1135.
Llagostera, E.; Carmona, M.C.; Vicente, M.; Escorihuela, R.M. & Kaliman, P. (2009) High-fat diet induced adiposity and insulin resistance in mice lacking the myotonic dystrophy protein kinase. Febs Letters, 583 (12): 2121-2125.

2. Capítols de llibre:

Nadal, R., Escorihuela, R.M. & Armario A. (2006) The elevated plus-maze test of anxiety: methodological considerations. En Anderson, M.J. (Ed.). Nova Sci Publish, Hauppauge NY.

3. Projectes de recerca:

Projectes de recerca liderats pels membres del grup de recerca:

Efectos del ejercicio físico regular y moderado en ratas adultas y envejecidas: valoración de parámetros conductuales y fisiológicos indicadores de salud. Investigador responsable: Rosa M. Escorihuela. PSI2008-06417-C03-03.	2009-2011
Efectos del ejercicio físico voluntario en los ratones SAMP8: Estudio conductual y fisiológico. Investigador responsable: Rosa M. Escorihuela. DPS2008-0699-C02-01.	2009-2011

Col·laboracions en altres projectes de recerca:

Efectos a largo plazo de la exposición a un estímulo estresante severo sobre el eje hipotalámico-pituitario-adrenal y la ansiedad en roedores: a la búsqueda del sustrato neurobiológico del síndrome de estrés post-traumático. Investigador responsable: Antonio Armario. 2006-2008

Sistema para el control de la salud durante la práctica física en población general: la variabilidad de la frecuencia cardíaca (HRV) como indicador de la condición física y del estrés. Investigador responsable: Lluís Capdevila Ortis. 2007-2009

Producció científica detallada grups de recerca clínica.

A. Neurobiología i Neurogenética dels Transtorns Afectius (Dr. E. Álvarez)

1. Articles:

- García-Sevilla, J.A.; Ventayol, P.; Perez, V.; Rubovszky, G.; Puigdemont, D.; Ferrer-Alcon, M.; Andreoli, A.; Guimon, J. & Alvarez, E. (2004) Regulation of platelet alpha(2A)-adrenoceptors, Gi proteins and receptor kinases in major depression: Effects of mirtazapine treatment. *Neuropharmacology*, 29 (3): 580-588.
- Corripio, I.; Catafau, A. M.; Perez, V.; Puigdemont, D.; Mena, E.; Aguilar, Y.; Carrio, I. & Alvarez, E. (2005) Striatal dopaminergic D2 receptor occupancy and clinical efficacy in psychosis exacerbation: a 123I-BZM study with ziprasidone and haloperidol. *Prog. Neuropsychopharmacol. Biol. Psychiatry*, 29 (1): 91-96.
- Soler, J.; Pascual, J.; Campins, C.; Barrachina, J.; Puigdemont, D.; Alvarez, E. & Perez, V. (2005) Double-blind, placebo-controlled study of dialectical behavior therapy plus olanzapine for borderline personality disorder. *Am. J. Psychiatry*, 162 (6): 1221-1224.
- Pascual, J.C.; Madre, M.; Puigdemont, D.; Oller, S.; Corripio, I.; Diaz, A.; Faus, G.; Perez, V. & Alvarez, E. (2006) A naturalistic study: 100 consecutive episodes of acute agitation in a psychiatric emergency department. *Actas Españolas de Psiquiatría*, 34 (4): 239-244 .
- Pinto-Meza, A.; Caseras, X.; Soler, J.; Puigdemont, D.; Perez, V. & Torrubia, R. (2006) Behavioural Inhibition and Behavioural Activation Systems in current and recovered major depression participants. *Personality and individual differences*, 40 (2): 215-226.
- Pascual, J.C.; Madre, M.; Soler, J.; Barrachina, J.; Campins, M.J.; Alvarez, E. & Perez, V. (2006) Injectable atypical antipsychotics for agitation in borderline personality disorder. *Pharmacopsychiatry*, 39 (3):117-8.
- Catafau, A.M.; Corripio, I.; Pérez, V.; Martín, J.C.; Schotte, A.; Carrió, I. & Alvarez, E. (2006) Dopamine D2 receptor occupancy by risperidone: implications for the timing and magnitude of clinical response. *Psychiatry Research-Neuroimaging*, 148 (2-3): 175-83.
- Corripio, I.; Catafau, A.M.; Perez, V.; Puigdemont, D.; Mena, E.; Aguilar, Y.; Carrio, I. & Alvarez, E. (2006) Striatal dopaminergic D2 receptor occupancy & clinical efficacy in psychosis exacerbation: A 123 I-BZM study with ziprasidone and haloperidol. *Progress in neuropsychopharmacology & Biological psychiatry*, 30 (6): 1186-1186.
- Perez, V.; Catafau, A.M.; Corripio, I.; Martín, J.C. & Alvarez, E. (2006) Preliminary evidence of striatal D2 receptor density as a possible biological marker of prognosis in naive schizophrenic patients. *Progress in Neuro-Psychopharmacology & Biological Psychiatry*, 30 (6): 1188-1188.
- Catafau, A.; Perez, V.; Plaza, P.; Pascual, J.C.; Bullich, S.; Suarez, M.; Panengo, M.; Corripio, I.; Puigdemont, D.; Danús, M.; Perich, J. & Alvarez E. (2006) Serotonin Transporter occupancy induced by paroxetine in patients with major depression disorder: A 123I-ADAM SPECT study. *Psychopharmacology*, 189 (2): 145-153.
- Pascual, J.C.; Soler, J.; Barrachina, J.; Campins, M.J.; Alvarez, E.; Perez, V.; Cortes, A. & Baiget, M. (2006) Failure to detect an association between the serotonin transporter gene and borderline personality disorder. *Journal of Psychiatric Research*, 42 (1): 87-88.
- Pascual, J.C.; Madre, M.; Soler, J.; Barrachina, J.; Campins, M.J.; Alvarez, E. & PEREZ, V. (2006) Injectable atypical antipsychotics for agitation in borderline personality disorder. *Pharmacopsychiatry*, 39: 117-118.
- Martín, J. L.; Perez, V.; Sacristán, M.; Rodríguez-Artalejo, F.; Martínez, C. & Alvarez, E. (2006) Meta-analysis of drop-out rates in randomised clinical trials, comparing typical and atypical antipsychotics in the treatment of schizophrenia. *Eur. Psychiatry*, 21 (1): 11-20.
- Masoliver, E.; Menoyo, A.; Perez, V.; Volpini, V.; Rio, E. D.; Perez, J.; Alvarez, E. & Baiget, M. (2006) Serotonin transporter linked promoter (polymorphism) in the serotonin transporter gene may be associated with antidepressant-induced mania in bipolar disorder. *Psychiatr.Genet*, 16 (1), 25-29.
- Pascual, J.C.; Soler, J.; Cortes, A.; Menoyo, A.; Barrachina, J.; Ropero, M.; Goma, M.; Alvarez, E.; Perez, V.; Baiget, M. (2007) Association between the serotonin transporter gene and personality traits in borderline personality disorder patients evaluated with Zuckerman-Zuhlman Personality Questionnaire (ZKPQ). *Actas Españolas de Psiquiatría*, 35 (6): 382-386.

- Pascual, J.C.; Córcoles, D.; Castaño, J.; Ginés, J.M.; Gurrea, A.; Martín-Santos, R.; García-Ribera, C.; Pérez, V. & Bulbena, A. (2007) Hospitalization and pharmacotherapy for Borderline Personality Disorder in a Psychiatric Emergency Service. *Psychiatric Services*, 9(9): 1199-204.
- Cañas, F.; Pérez-Solá, V.; Díaz, S. & Rejas, J. (2007) Cost-effectiveness analysis of ziprasidone versus haloperidol in sequential intramuscular/oral treatment of exacerbation of schizophrenia - Economic subanalysis of the ZIMO trial. *Clin Drug Investig*, 27 (9): 633-45.
- Pascual, J.C.; Pérez, V.; Martín, J.L.; Safont, G.; Puigdemont, D. & Alvarez, E. (2007) Olanzapine orally-disintegrating tablet in severe psychotic agitation: a naturalistic study. *Actas Esp Psiquiatría*, 35 (1): 47-51.
- Pérez, V.; Barrachina, J.; Soler, J.; Pascual, J.C.; Campins, M.J.; Puigdemont, D. & Alvarez, E. The clinical global impression scale for borderline personality disorder patients (CGI-BPD): a scale sensible to detect changes. *Actas Esp Psiquiatría*, 35 (4): 229-35.
- San, L.; Ciudad, A.; Alvarez, E.; Bobes, J. & Gilaberte, I. (2007) Symptomatic remission and social/vocational functioning in outpatients with schizophrenia: Prevalence and associations in a cross-sectional study. *European Psychiatry*, 22 (8): 490-498.
- Baca, E.; Alvarez, E.; Bousono, M.; Eguiluz, I.; Martín, M.; Roca, M. & Urretavizcaya, M. (2008) Introduction. Task force on long-term treatment of depression. *Actas Esp Psiquiatr*, 36 (2): 1-3
- Martín, M.; Baca, E.; Alvarez, E.; Bousono, M.; Eguiluz, I.; Roca, M. & Urretavizcaya, M. (2008) Risk factors and outcome predictors in the long-term depression. *Actas Esp Psiquiatr*, 36 (2): 12-8
- Roca, M.; Baca, E.; Alvarez, E.; Bousono, M.; Eguiluz, I.; Martín, M. & Urretavizcaya, M. (2008) Psychopharmacological treatments of the long-term depression. *Actas Esp Psiquiatr*, 36 (2): 19-25
- Eguiluz, I.; Baca, E.; Alvarez, E.; Bousono, M.; Martín, M.; Roca, M. & Urretavizcaya, M. (2008) Psychotherapy in the long-term depression. *Actas Esp Psiquiatr*, 36 (2): 26-34.
- Alvarez, E.; Baca, E.; Bousono, M.; Eguiluz, I.; Martín, M.; Roca, M. & Urretavizcaya, M. (2008) Treatment-resistant depression. *Actas Esp Psiquiatr*, 36 (2): 35-43
- Bousono, M.; Baca, E.; Alvarez, E.; Eguiluz, I.; Martín, M.; Roca, M. & Urretavizcaya, M. (2008) Consequences of the long-term depression. *Actas Esp Psiquiatr*, 36 (2): 44-52
- Baca, E.; Alvarez, E.; Bousono, M.; Eguiluz, I.; Martín, M.; Roca, M. & Urretavizcaya, M. (2008) Long-term management of depression: final recommendations. *Actas Esp Psiquiatr*, 36 (2): 66-8
- Pascual, J.C.; Soler, J.; Barrachina, J.; Campins, M.J.; Alvarez, E.; Pérez, V.; Cortes, A. & Baiget, M. (2008) Failure to detect an association between the serotonin transporter gene and borderline personality disorder. *Journal of Psychiatric Research*, 42 (1): 87-88.
- Hegerl, U.; Wittmann, M.; Arensman, E.; Van Audenhove, C.; Bouleau, J.H.; Van der Feltz-Cornelis, C.; Gusmao, R.; Kopp, M.; Löhr, C.; Maxwell, M.; Meise, U.; Mirjanic, M.; Oskarsson, H.; Perez, V.; Pull, C.; Pycha, R.; Ricka, R.; Tuulari, J.; Värnik, A.; Pfeiffer-Gerschel, T. (2008) The 'European Alliance Against Depression (EAAD)': a multifaceted, community-based action programme against depression and suicidality. *World J Biol Psychiatry*, 9 (1): 51-8.
- Soler, J.; Trujols, J.; Pascual, J.C.; Portella, M.J.; Barrachina, J.; Campins, J.; Tejedor, R.; Alvarez, E. & Pérez, V. (2008) Stages of change in dialectical behaviour therapy for borderline personality disorder. *British Journal of Clinical Psychology*, 47: 417-426.
- Pascual, J.C.; Soler, J.; Puigdemont, D.; Pérez-Egea, R.; Tiana, T.; Alvarez, E. & Pérez, V. (2008) Ziprasidone in the treatment of borderline personality disorder: A double-blind, placebo-controlled, randomized study. *Journal of Clinical Psychiatry*, 69 (4): 603-608.
- Pascual, J.C.; Soler, J.; Puigdemont, D.; Pérez-Egea, R.; Tiana, T.; Alvarez, E. & Pérez, V. (2008) Ziprasidone in the Treatment of Borderline Personality Disorder: A Double-Blind, Placebo-Controlled, Randomized Study. *J. Clin. Psychiatry*, 69(4): 603-8.
- Escobar, R.; San, L.; Pérez, V.; Olivares, J.M.; Polavieja, P.; López-Carrero, C.; Casillas, M. & Montoya, A. (2008) Effectiveness results of olanzapine in acute psychotic patients with agitation in the emergency room setting: results from NATURA study. *Actas Esp Psiquiatr*, 36(3): 151-7.
- Gomà-i-Freixanet, M.; Soler, J.; Valero, S.; Pascual, J.C. & Pérez, V. (2008) Discriminant validity of the ZKPQ in a sample meeting BPD diagnosis vs. normal-range controls. *J. Personal Disord*, 22(2): 178-90.
- Pascual, J.C.; Malagón, A.; Córcoles, D.; Ginés, J.M.; Soler, J.; García-Ribera, C.; Pérez, V. & Bulbena, A. (2008) Immigrants and borderline personality disorder at a psychiatric emergency service. *Br. J. Psychiatry*, 193 (6): 471-6.
- Gomà-i-Freixanet, M.; Soler, J.; Valero, S.; Wismeijer, A.; Pascual, J.C. & Pérez, V. (2008) Discriminant validity of the ZKPQ in a sample meeting BPD diagnosis vs normal-range controls. *Journal Personality Disorder*, 22 (2): 178-90.
- Ciudad, A.; Alvarez, E.; Bobes, J.; San, L.; Polavieja, P.; Gilaberte, I. (2009) *Remission in schizophrenia: Results from a 1-year follow-up observational study*. *Schizophrenia Research*, 108 (1-3): 214-222.
- Puigdemont, D.; Portella, M.J.; Pérez-Egea, R.; de Diego-Adeliño, J.; Gironell, A.; Molet, J.; Duran-Sindreu, S.; Alvarez, E. & Pérez, V. (2009) Depressive relapse after initial response to SCG-DBS in a patient with a treatment-resistant depression: ECT as a feasible strategy. *Biological Psychiatry*, 66 (5): e11-2.

Portella, M.J.; De Diego-Adelino, J.; Puigdemont, D.; Pérez-Egea, R.; Artigas, F.; Alvarez, E. & Pérez, V. (2009) Pindolol augmentation enhances response outcomes in first depressive episodes. European Neuropsychopharmacology, 19 (7): 516-519.

De Diego-Adelino, J.; Portella, M.J.; Puigdemont, D.; Pérez-Egea,; Alvarez, E. & Pérez, V. (2009) A short Duration of Untreated Illness (DUI) improves response outcomes in First Depressive Episodes. Journal of Affective Disorders, 120 (1-3): 221-5.

Hegerl, U.; Wittenburg, L.; Gottlebe, K.; Arendsman, E.; van Audenhove, C.; Bouleau, J.H.; van der Feltz-Cornelis, C.; Gupponi, G.; Gusmao, R.; Kopp, M.; Löhr, C.; Marusie, A.; Maxwell, M.; Meise, U.; Oskarsson, H.; Perez Sola, V.; Pull, C.; Tuulari, J. & Värnik, A. (2009) European Alliance Against Depression Consortium. (2009) The European Alliance Against Depression: a multilevel approach to the prevention of suicidal behavior. Psychiatric Services, 60 (5): 596-599.

Bobes, J.; Ciudad, A.; Alvarez, E.; San, L.; Polavieja, P. & Gilaberte, I. (2009) Recovery from schizophrenia: Results from a 1-year follow-up observational study of patients in symptomatic remission. Schizophrenia Research, 115 (1): 58-66.

Portella, M.J.; De-Diego-Adelino, J.; Perez-Egea, R.; Puigdemont, D.; Corripio, I.; Pascual, J.C.; Soler, J.; Gomez-Anson, B.; Barbanoj, M.; Alvarez, E. & Perez, V. (2009) Neuroplasticity and depression: First Depressive Episodes Studies (FIDES). European Journal of Psychiatry, 23 (Suppl. S): 140-146.

2. Projectes de recerca:

Projectes de recerca liderats pels membres del grup de recerca:

European Alliance Against Depression. Entitat finançadora: European Commission. Investigador Principal: Víctor Pérez Sola.	2004-2007
Estudio Unicentrico Randomizado, paralelo simple ciego sobre el efecto terapéutico del tratamiento con DBT en el Trastorno Limite de la Personalidad. PI03/1234. Entitat finançadora: FIS (Ministerio de Sanidad y Consumo). Investigador Principal: Víctor Perez Sola.	2004-2006
Revisión sistemática sobre la adecuación del tratamiento farmacológico en los trastornos depresivos y el trastorno de ansiedad generalizada. PI03/10094. Entitat finançadora: FIS (Ministerio de Sanidad y Consumo).	2004-2006
Ziprasidona vs. olanzapina en el tratamiento de la esquizofrenia. Estudio aleatorio, doble ciego, grupos paralelos, de seis meses de duración. Entitat finançadora: Pfizer Inc. Investigador principal: Dr. Enric Alvarez.	2004-2006
F1D-EW-LOBS Pharmacokinetic characterization of intramuscular olanzapine depot as a function of particle size distribution. Entitat finançadora: Lilly. Investigador principal: Dr. Enric Alvarez.	2004-2006
An open label study of intramuscular olanzapine depot in patients with schizophrenia or schizoaffective disorder. F1D-MC-HGKB. Entitat finançadora: Lilly. Investigador principal: Dr. Enric Alvarez.	2004-Actualitat
Neuroquímica, farmacología y genética de la Depresión. Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria (FIS) 04/2601. Investigador Principal Enric Alvarez.	2005-2008
Estudio Neurofisiologica de las Fobias. PI04/2268. Entitat finançadora: FIS (Ministerio de Sanidad y Consumo).	2005-2007
Investigación del sistema del receptor NMDA en humanos como posible marcador indirecto en el síndrome deficitario de la esquizofrenia: estudio con [123I] CNS 1261 de tomografía de emisión de fotón único (SPECT). 102747. Entitat finançadora: GlaxoSmithKline. Investigador responsable: Dr. Víctor Pérez Sola.	2005-2007
102747 Investigación del sistema del receptor NMDA en humanos como posible marcador indirecto en el síndrome deficitario de la esquizofrenia: estudio con [123I] CNS 1261 de tomografía de emisión de fotón único (SPECT). Entitat finançadora: GlaxoSmithKline. Investigador principal: Dr. Víctor Pérez.	2005-2007
SB773812-007 Estudio paralelo para investigar la ocupación de receptores dopamínergicos D2 y serotoninérgicos 5HT2A al alcanzar concentraciones plasmáticas estables de SB773812 tras dosis repetidas en pacientes con esquizofrenia. Relación con farmacocinética y eficacia. Entitat finançadora: GlaxoSmithKline. Investigador principal: Dr. Víctor Pérez.	2005-2007
TMT108154. Estudio abierto, cruzado, para comparar los resultados de ocupación de receptores D2 inducida por antipsicóticos mediante las técnicas de PET y SPECT en un grupo de voluntarios sanos y en otro de pacientes con esquizofrenia y otros trastornos psicóticos. Entitat finançadora: GlaxoSmithKline. Investigador principal: Dr. Víctor Pérez.	2006-2007
Estudio abierto, cruzado, para comparar los resultados de ocupación de receptores D2 inducida por antipsicóticos mediante las técnicas de PET y SPECT en un grupo de voluntarios sanos y en otro de pacientes con esquizofrenia y otros trastornos psicóticos. TMT108154. Entitat finançadora: GlaxoSmithKline. Investigador responsable: Dr. Víctor Pérez.	2006-2007
F1D-MC-HGLO (a). A randomized, open-label study comparing the effects of olanzapine pamoate depot with oral olanzapine on treatment outcomes in outpatients with schizophrenia. Entitat finançadora: Lilly. Investigador principal: Dr. Enric Alvarez.	2006-2008
CRH108571 Estudio doble ciego, aleatorizado, controlado con placebo y alprazolam, de diseño cruzado con tres períodos y bloques incompletos, para comparar mediante Resonancia Magnética Funcional, las posibles propiedades ansiolíticas de GW876008 y GSK561679, tras la administración de una dosis única, en sujetos con trastorno de fobia social. Entitat finançadora: GlaxoSmithKline. Investigador principal: Dr. Víctor Pérez.	2007
Estimulacion Cerebral Profunda en Depresion Mayor Resistente al tratamiento. Estudio controlado y cruzado de eficacia y tolerancia FIS PI060662. Entitat finançadora: FIS (Ministerio de Sanidad y Consumo). Investigador principal: Victor Pérez Sola.	2007-2009

CL3-20098-056 Effects of agomelatine (25 to 50/mg/day) on sleep EEG parameters compared to escitalopram in patients with Major Depressive Disorder. Entitat finançadora: Servier. Investigador principal: Dr. Enric Alvarez/Dr Manel Barbanjo.	2007-2008
CN138489 Estudio abierto, aleatorizado, multicéntrico, de 16 semanas de duración, para evaluar los efectos de aripiprazol frente a otros antipsicóticos atípicos en el tratamiento de pacientes esquizofrénicos con síndrome metabólico. Entitat finançadora: Bristol-Myers Squibb. Investigador principal: Dr. Enric Alvarez.	2007-2009
Identificación de genes candidatos como marcadores de riesgo para el aumento de peso en pacientes en tratamiento con antipsicóticos de segunda generación. PI06/0683. Entitat finançadora: Beca FIS (Ministerio Sanidad y Consumo). Investigador Principal: Dr. Celso Arango (Hospital Gregorio Marañón, Madrid). Coordinadora en el hospital Sant Pau Iluminada Corriño.	2007-2010
Red de Enfermedades Mentales - Trastornos Afectivos y Psiquiátricos. RETIC 2006 RD06/0011/0015 IP Grupo Sant Pau. Entitat finançadora: FIS (Ministerio de Sanidad y Consumo). Investigador principal: Víctor Pérez Sola.	2006-2011
Beca de la European Comission. European Alliance Against Depression II. (2005323). Entitat finançadora: European Comisión. Investigador principal: Víctor Pérez.	2007-2009
Evaluación del potencial evocado "mismatch negativity" en pacientes esquizofrénicos, y localización funcional de la respuesta mediante la técnica "LORETA".Entitat finançadora: CIM (Institut Recerca, Hospital St. Pau de Barcelona). Investigador principal: Dres. Víctor Pérez y Manel Barbanjo.	2006-2008
Estrategias terapéuticas en Trastorno Depresivo Mayor resistente a tratamiento con Inhibidores Selectivos de la Recaptación de la Serotonina. Ensayo clínico pragmático, paralelo, aleatorizado con evaluación enmascarada. FIS EC07/90244. Entitat finançadora: FIS (Ministerio de Sanidad y Consumo). Investigador principal: Víctor Pérez.	2008-2010
12396A A randomised, double-blind, parallel-group, active-controlled, flexible-dose study exploring the efficacy and safety of 12 weeks treatment with Lu 31-130 in patients with schizophrenia. Entitat finançadora: Lundbeck. Investigador principal: Dr. Víctor Pérez.	2008-2009
Biomarcadores por resonancia magnética de alto campo (3T) de los distintos subtipos evolutivos de la depresión mayor. Entitat finançadora: Beringer. Investigador Principal: Enric Alvarez.	2008-Actualitat
Prevención de recurrencias en el Trastorno Depresivo Mayor mediante un formato de Terapia Cognitivo-Conductual Grupal. Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria (FIS 07/1236). Investigador Principal: Enric Alvarez.	2008-2010
Deep brain stimulation in patients with resistant major depressive disorder. Mechanisms of action, clinical and preclinical studies. Entitat finançadora: CIBERSAM, Proyecto Intramural. Investigador Principal: Víctor Pérez.	2009-2010
Grup de Recerca Consolidat, Grup de Recerca en Psiquiatría Clínica. Entitat finançadora: Generalitat de Catalunya - AGAUR. Investigador Principal: Enric Alvarez.	2009-2010
Caracterización del transportador de Glicina tipo 1 con [11C]GSK931145: estudio PET con voluntarios sanos y pacientes esquizofrénicos. Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3. Investigador principal: Iluminada Corriño.	2009-2011
PI08/0705 Interacción genotipo-fenotipo y ambiente y ambiente. Aplicación a un modelo predictivo en primeros episodios psicóticos. Entitat finançadora: FIS (Ministerio de Sanidad y Consumo). Investigador Principal: Iluminada Corriño.	2009-2011

Colaboraciones en otros proyectos de recerca:

Estudio Neurofisiologica de las Fobias. I. Colaborador FIS 04/2268.	2004
Base Neuroquímicas y genéticas del Trastorno Depresivo Mayor. I. Colaborador FIS 04/2006.	2004 – 2006
Promotor: Astra Zeneca. PROYECTO: PREBIS - Evaluación de los factores predictivos de recurrencias en el T.Bipolar en España. Codi: NIS-NES-DUM-2007/. Investigador Principal: Eduard Vieta, IP Sant Pau: Josefina Pérez.	2007-2008
Estudio unicéntrico, randomizado, paralelo, controlado con placebo sobre el efecto terapéutico del tratamiento con Olanzapina en pacientes con Trastorno Límite de la personalidad. Entitat finançadora: Lilly. Investigador Principal: Dr. Víctor Pérez.	2007
Análisis de los polimorfismos de riesgo en estudios de asociación de amplio rango (VGAS) en psicosis. PI08/1536. Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria (FIS 07/1236). Investigador Principal: José Carlos González Piquer, Investigador Coordinador Sant Pau: Juan Carlos Pascua.	2008-2011
Predicción de respuesta a la terapia cognitivo-conductual en pacientes esquizofrénicos con alucinaciones auditivas persistentes, utilizando RMf. Entitat finançadora: Fundació La Marató de TV3. Investigador principal: Eduardo Aguilar (Hospital de Valencia) y Beatriz Gómez (Hospital St Pau).	2009-2011
PI08/90916 Eficacia comparativa de dos estrategias de intervención psicosocial (neurocognitiva vs psicoeducativa) como tratamiento coadyuvante al farmacológico vs tratamiento habitual en el trastorno bipolar. Entitat finançadora: FIS (Ministerio de Sanidad y Consumo). Investigador Principal: Josefina Pérez.	2009-2010

PI08/0475 Coincidencias entre alteraciones estructurales y funcionales en pacientes con esquizofrenia estudiados con resonancia magnética. Entitat finançadora: FIS (Ministerio de Sanidad y Consumo). Investigador Principal : Jordi Ruscalleda.

2009-2011

B.Neurogenètica i Epidemiologia de les Patologies Ansioses (Dr. A. Bulbena)

1. Articles:

- Bulbena, A.; Gago, J.; Martin-Santos, R.; Porta, M.; Dasquens, J. & Berrios, G.E. (2004) Anxiety Disorder & Joint Laxity - A definitive link. *Neurology Psychiatry and Brain Research*, 11 (3): 137-140.
- Bulbena, A.; Agullo, A.; Pailhez, G.; Martin-Santos, R.; Porta, M.; Guitart, J. & Gago, J. (2004) Is joint hypermobility related to anxiety in a nonclinical population also? *Psychosomatics*, 45 (5): 432-437.
- Martín, M.; Moreno, P.; de Blas, J. & Bulbena, A. (2004) Deterioro cognitivo ligero. *Geriatría*, 20(2): 58-71.
- Bulbena Cabré, A.; González, J.C. & Bulben, A. (2004) Desarrollo y adaptación de un instrumento para valorar el juego del tenis. *Selección*, 13:164-172.
- Bulbena, A.; Pailhez, G. & Gago, J. (2004) "Connective tissue" between panic disorder and dysautonomia. *American Journal of Medicine*, 111 (11): 783-784.
- Farre, M.; De la Torre, R.; Mathuna, B.O.; Roset, P.N.; Peiro, A.M.; Torrens, M.; Ortuno, J.; Pujadas, M. & Cami, J. (2004) Repeated doses administration of MDMA in humans: pharmacological effects and pharmacokinetics. *Psychopharmacology*, 173 (3-4): 364-375.
- Nolla-Salas, J.; Torrens, M. & De la Torre, R. (2004) Morbidity and mortality related to methadone. *Medicina Clínica*, 122 (3): 117-117.
- Busquets, E.; Torrens, M.; Soler, A.; Farre, M. & Bulbena, A. (2005) Differences in the subjective effects of drugs in patients with a first psychotic episode. Preliminary results. *Actas Españolas de Psiquiatría*, 33 (1): 19-25.
- Bulbena, A.; Pailhez, G.; Coll, J. & Balon, R. (2005) Changes in the attitudes towards psychiatry among Spanish medical students during training in psychiatry. *European Journal of Psychiatry*, 19 (2): 79-87.
- Pailhez, G.; Bulbena, A.; Coll, J.; Ros, S. & Balon, R. (2005) Attitudes and views on psychiatry: A comparison between Spanish and US medical students. *Academic Psychiatry*, 29 (1): 82-91.
- Bulbena, A.; Pailhez, G.; Acena, R.; Cunillera, J.; Rius, A.; Garcia-Ribera, C.; Gutierrez, J. & Rojo, C. (2005) Panic anxiety, under the weather? *International Journal of Biometeorology*, 49 (4): 238-243.
- Fonseca, F.; Bulbena, A.; Navarrete, R.; Aragay, N.; Capo, M.; Lobo, A. & Trzepacz, P.T. (2005) Spanish version of the Delirium Rating Scale-Revised-98: Reliability and validity. *Journal of Psychosomatic Research*, 59 (3): 147-151.
- Bergé, D.; Fonseca, F.; Matu, G.; Nocon, A. & Torrens, M. (2005) Edad de inicio en el consumo de sustancias y gravedad clínica de la drogodependencia. *Rev. Psiquiatría Fa. Med Barna*, 32 (4): 166-172.
- Arranz, S.; Bergé, D.; García-Rivera, C. & Bulbena, A. (2005) Prevalencia de discinesia tardía y otros trastornos del movimiento en un hospital de estancia corta. *Revista de Psiquiatría Facultad de Medicina Barcelona*, 32: 187-189.
- Torrens, M. (2005) Características de la atención psiquiátrica al drogodependiente en el hospital general, periodo: 1991-2001. *Actas Españolas de Psiquiatría Monogr.*, 3: 36-40.
- Pailhez, G.; Bulbena, A. & Balon, R. (2005) Attitudes to psychiatry: a comparison of Spanish and US medical students. *International Psychiatry*, 10: 6-8.
- Bulbena, A.; Anguiano, B.; Gago, J.; Basterreche, E.; Ballesteros, J.; Eguiluz, I.; Torres, M.A.; Reddy, D.P.; Coplan, J.D. & Berrios, G.E. (2005) Panic/phobic anxiety in schizophrenia: A positive association with joint hypermobility syndrome. *Neurology Psychiatry and Brain Research*, 12 (2): 95-100.
- Carmona, S.; Vilarroya, O.; Bielsa, A.; Tremols, V.; Soliva, J.C.; Rovira, M.; Tomas, J.; Raheb, C.; Gispert, J.D.; Batlle, S. & Bulbena, A. (2005) Global and regional gray matter reductions in ADHD: A voxel-based morphometric study. *Neuroscience Letters*, 389 (2): 88-93.
- De la Torre, R.; Farre, M.; Mathuna, B.O.; Roset, P.N.; Pizarro, N.; Segura, M.; Torrens, M.; Ortuno, J.; Pujadas, M. & Cami, J. (2005) MDMA (ecstasy) pharmacokinetics in a CYP2D6 poor metaboliser and in nine CYP2D6 extensive metabolisers. *European Journal of Clinical Pharmacology*, 61 (7): 551-554.
- Torrens, M.; Fonseca, F.; Mateu, G. & Farre, M. (2005) Efficacy of antidepressants in substance use disorders with and without comorbid depression - A systematic review and meta-analysis. *Drug and Alcohol Dependence*, 78 (1): 1-22.
- Martín López, L.M. & Bulbena, A. (2006) Ansiedad y dolor. *Dolor*, 21: 11-20.
- Bulbena A. (2006) Paranoia y psicosis delirantes crónicas. *Árboles de decisión*: 102-103.

- Bulbena, A. (2006) Trastornos de angustia. Árboles de decisión: 5-6.
- Bulbena, A. (2006) Trastornos de la memoria. Árboles de decisión: 2-5.
- Carrasco, M.M.; Ballesteros, J.; Bulbena, A.; Baraibar, G.; Garcia, C.; Minguez, L.; Blanco, J.; de Blas, J.; Aguero, J.A.; Ibarra, N.; (2006) Effectiveness of typical and atypical neuroleptics in the control of behavioral and psychopathological symptoms of dementia. Results of a retrospective study. *Actas Españolas de Psiquiatría*, 34 (4): 251-256.
- Bulbena, A.; Sperry, L.; Pailhez, G. & Gago, J. (2006) Anxiety, temporomandibular disorders, and joint hypermobility syndrome. Response to "Psychological assessment of patients with temporomandibular disorders: confirmatory analysis of the dimensional structure of the Brief Symptom Inventory 18". *Journal of Psychosomatic Research*, 61(6): 851-851.
- Bulbena, A.; Gago, J.; Sperry, L. & Berge, D. (2006) The relationship between frequency and intensity of fears and a collagen condition. *Depression and Anxiety*, 23 (7): 412-417.
- Torrens, M.; Martin-Santos, R. & Samet, S. (2006) Importance of clinical diagnoses for comorbidity studies in substance use disorders. *Neurotoxicity Research*, 10 (3-4): 253-261.
- Carmona, S.; Bassas, N.; Rovira, M.; Gispert, J.D.; Soliva, J.C.; Prado, M.; Tomas, J.; Bulbena, A. & Vilarroya, O. (2007) Pediatric OCD structural brain deficits in conflict monitoring circuits: A voxel-based morphometry study. *Neuroscience Letters*, 421 (3): 218-223.
- Goikolea, J.M.; Colom, F.; Martinez-Aran, A.; Sanchez-Moreno, J.; Giordano, A.; Bulbena, A. & Vieta, E. (2007) Clinical and prognostic implications of seasonal pattern in bipolar disorder: a 10-year follow-up of 302 patients. *Psychological Medicine*, 37 (11): 1595-1599.
- Franco, J.G.; Meji, M.A.; Ochoa, S.B.; Ramirez, L.F.; Bulbena, A.; Trzepacz, P.T. (2007) Delirium rating scale-revised-98 (DRS-R-98): Colombian adaptation of the Spanish version. *Actas Españolas de Psiquiatría*, 35 (3): 170-175.
- Burges, V.; Fernandez, A.; Autonell, J.; Melloni, F. & Bulbena, A. (2007) Spanish adaptation and validation of the brief form of the Life Skills Profile-20: an instrument to assess daily living skills in real clinical settings. *Actas Españolas de Psiquiatría*, 35 (2): 79-88.
- Baca, E.; Bulbena, A.; Domingo, A.; Leal Cercos, C.; Lopez-Ibor, J.J.; Rajmil, L.; Ramos, J.; Vallejo, J. & Vazquez-Baquero, J.L. (2007) The ESEMeD- Spain study: commentaries of the Spanish Scientific Committee. *Actas Esp. Psiquiatr.*, 35 (Suppl 2): 37-8.
- Abanades, S.; Farre, M.; Barral, D.; Torrens, M.; Closas, N.; Langohr, K.; Pastor, A. & De la Torre R. (2007) Relative abuse liability of gamma-hydroxybutyric acid, flunitrazepam, and ethanol in club drug users. *Journal of Clinical Psychopharmacology*, 27 (6): 625-638.
- Bulbena, A.; Martín, L.M. & Arcega, J.M. (2007) Experiencia de una unidad móvil de urgencias psiquiátricas en Barcelona (EMSE-061). Equipo Multidisciplinar de Soporte especializado. *Avances en Salud Mental Relacional*, 6 (3).
- Bulbena, A.; Sperry, L.; Anguiano, B.; Pailhez, G. & Gago, J. (2007) Joint Hypermobility in Schizophrenia: A potential marker for co-morbid anxiety. *The Open Psychiatry Journal*, 1: 31-33.
- Carrasco, M.M. & Bulbena, A. (2007) Deterioro cognitivo ligero, ¿una entidad necesaria? *Rev. Colomb. Psiquiatr.*, 36 (3).
- Pascual, J.C.; Corcoles, D.; Castano, J.; Gines, J.M.; Gurrea, A.; Martin-Santos, R.; Garcia-Ribera, C.; Perez, V. & Bulbena, A. (2007) Hospitalization and pharmacotherapy for borderline personality disorder in a psychiatric emergency service. *Psychiatric Services*, 58 (9): 1199-1204.
- Vieta, E.; Sanchez-Moreno, J.; Bulbena, A.; Chamorro, L.; Ramos, J.L.; Artal, J.; Perez, F.; Oliveras, M.A.; Valle, J.; Lahuerta, J.; Angst, J. (2007) Cross validation with the mood disorder questionnaire (MDQ) of an instrument for the detection of hypomania in Spanish: The 32 item hypomania symptom check list (HCL-32).
- Lobo, A.; Saz, P.; Sarasola, A.; Bulbena, A.; DePablo, J.; Garcia-Camba, E.; Farre, J.M.; Garcia-Campayo, J.; Giron, M.; Lozano, M.; Mingote, C.; Salvador-Carulla, L. & Barcones, M.F. (2007) Spanish perspective on enlarging a small specialty: The National Research Network for Liaison Psychiatry and Psychosomatics. *Psychosomatics*, 48 (1): 46-53.
- Farre, M.; Abanades, S.; Roset, P.N.; Peiro, A.M.; Torrens, M.; O'Mathuna, B.; Segura, M. & De la Torre, R. (2007) Pharmacological interaction between 3,4-methylenedioxymethamphetamine (Ecstasy) and paroxetine: Pharmacological effects and pharmacokinetics. *Journal of Pharmacology and Experimental Therapeutics*, 323 (3): 954-962.
- Nocon, A.; Berge, D.; Astals, M.; Martin-Santos, R.; Torrens, M. (2007) Dual diagnosis in an inpatient drug-abuse detoxification unit. *European Addiction Research*, 13 (4): 192-200.
- Roca, M.; Martin-Santos, R.; Saiz, J.; Obiols, J.; Serrano, M.J.; Torrens, M.; Subira, S.; Gili, M.; Navines, R.; Ibanez, A.; Nadal, M.; Barrantes, N. & Canellas, F. (2007) Diagnostic Interview for Genetic Studies (DIGS): Inter-rater and test-retest reliability and validity in a Spanish population. *European Psychiatry*, 22 (1): 44-48.
- Bulbena, A.; Sperry, L.; Pailhez, G. & Cunillera, J. (2007) Panic attacks: Weather and season sensitivity. *Psychiatry and Clinical Neurosciences*, 61 (1): 129-129.
- Ballesteros, J.; Bobes, J.; Bulbena, A.; Luque, A.; Dal-Re, R.; Ibarra, N. & Guemes, L. (2007) Sensitivity to change, discriminative performance, and cutoff criteria to define remission for embedded short scales of the Hamilton depression rating scale (HAMD). *Journal of Affective Disorders*, 102 (1-3): 93-99.
- Bulbena A (Bulbena, A.), Pascual JC (Pascual, J. C.), Castano J (Castano, J.), Esplugas N (Esplugas, N.), Sperry L (Sperry, L.) (2007) Somatic conditions among anxiety patients: Beyond chance. *Journal of Psychosomatic Research*, 63 (3): 312-313.

- Pascual, J.C.; Castano, J.; Esplugas, N.; Diaz, B.; Garcia-Ribera, C. & Bulbena, A. (2008) Somatic conditions in patients suffering from anxiety disorders. *Medicina Clínica*, 130 (8): 281-285.
- Bobes, J.; Bulbena, A.; Luque, A.; Dal-Re, R.; Ballesteros, J.; Ibarra, N. & Bech, P. (2007) The sufficiency of the HAM-D6 as an outcome instrument in the acute therapy of antidepressants in the outpatient setting. *International Journal of Psychiatry in Clinical Practice*, 11 (2): 146-150.
- Astals, M.; Domingo-Salvany, A.; Buenaventura, C.C.; Tato, J.; Vazquez, J.M.; Martin-Santos, R. & Torrens, M. (2008) Impact of substance dependence and dual diagnosis on the quality of life of heroin users seeking treatment. *Substance Use & Misuse*, 43 (5): 612-632.
- Torrens, M. (2008) Dual diagnosis: actual situation and future prospects. *Adicciones*, 20 (4): 315-9.
- Bulbena, A.; González, J.C. & Drobnić, F. (2008) La laxitud articular y su relación con la lesión deportiva y el trastorno de angustia. *Archivos de Medicina del Deporte*, 25: 374-383.
- Bulbena, A. & Autonell, J. (2008) Necesidades de atención en Salud Mental 2: Frecuencias y distribución. *Trastornos mentales graves en España. Monografías de Psiquiatría* 1.
- Tremols, V.; Bielsa, A.; Soliva, J.C.; Raheb, C.; Carmona, S.; Tomas, J.; Gispert, J.D.; Rovira, M.; Fauquet, J.; Tobena, A.; Bulbena, A. & Vilarroya, O. (2008) Differential abnormalities of the head and body of the caudate nucleus in attention deficit-hyperactivity disorder. *Psychiatry Research-Neuroimaging*, 163 (3): 270-278.
- Pascual, J.C.; Malagon, A.; Arcega, J.M.; Gines, J.M.; Navines, R.; Gurrea, A.; Garcia-Ribera, C. & Bulbena, A. (2009) Utilization of psychiatric emergency services by homeless persons in Spain. *General Hospital Psychiatry*, 30 (1): 14-19.
- Gutierrez, F.; Navines, R.; Navarro, P.; Garcia-Esteve, L.; Subira, S.; Torrens, M. & Martin-Santos, R. (2008) What do all personality disorders have in common? Ineffectiveness and uncooperativeness. *Comprehensive Psychiatry*, 49 (6): 570-578.
- Pascual, J.C.; Malagon, A.; Corcoles, D.; Gines, J.M.; Soler, J.; Garcia-Ribera, C.; Perez, V. & Bulbena, A. (2009) Immigrants and borderline personality disorder at a psychiatric emergency service. *British Journal of Psychiatry*, 193 (6): 471-476.
- Tribo, M.J.; Andion, O.; Ros, S.; Gilaberte, M.; Gallardo, F.; Toll, A.; Ferran, M.; Bulbena, A.; Pujol, R.M. & Banos, J.E. (2008) Clinical characteristics and psychopathological profile of patients with vulvodynia: An observational and descriptive study. *Dermatology*, 216 (1): 24-30.
- De Cid, R.; Fonseca, F.; Gratacos, M.; Gutierrez, F.; Martin-Santos, R.; Estivill, X. & Torrens, M. (2008) BDNF variability in opioid addicts and response to methadone treatment: preliminary findings. *Genes Brain and Behavior*, 7 (5): 515-522.
- Fonseca, F.; Martí-Almor, J.; Pastor, A.; Cladellas, M.; Farre, M.; De la Torre, R. & Torrens, M. (2009) Prevalence of long QTc interval in methadone maintenance patients. *Drug and Alcohol Dependence*, 99 (1-3): 327-332.
- Soliva, J.C.; Moreno, A.; Fauquet, J.; Bielsa, A.; Carmona, S.; Gispert, J.D.; Rovira, M.; Bulbena, A. & Vilarroya, O. (2009) Cerebellar neurometabolite abnormalities in pediatric attention-deficit hyperactivity disorder: a proton MR spectroscopic study. *Neurosci. Lett.*, 470 (1): 60-4.
- Pailhez, G.; Bulbena, A.; Fullana, M.A. & Castano, J. (2009) Anxiety disorders and joint hypermobility syndrome: the role of collagen tissue. *General Hospital Psychiatry*, 31(3): 299-29.
- Bulbena, A.; Sperry, L.; Garcia Rivera, C.; Merino, A.; Mateu, G.; Torrens, M.; San Gil, J.; Cunillera, J. (2009) Impact of the summer 2003 heat wave on the activity of two psychiatric emergency departments. *Actas Esp. Psiquiatr.*, 37 (3): 158-65.
- Soliva, J.C.; Carmona, S.; Fauquet, J.; Hoekzema, E.; Bulbena, A.; Hilferty, J. & Vilarroya, O. (2009) Neurobiological Substrates of Social Cognitive Impairment in Attention-Deficit Hyperactivity Disorder Gathering Insights from Seven Structural and Functional Magnetic Resonance Imaging Studies. *Values, Empathy and Fairness Across Social Barriers Book Series: Annals of The New York Academy of Sciences*, 1167: 212-220.
- Carmona, S.; Proal, E.; Hoekzema, E.A.; Gispert, J.D.; Picado, M.; Moreno, I.; Soliva, J.C.; Bielsa, A.; Rovira, M.; Hilferty, J.; Bulbena, A.; Casas, M.; Tobena, A. & Vilarroya, O. (2009) Ventro-Striatal Reductions Underpin Symptoms of Hyperactivity and Impulsivity in Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *Biological Psychiatry*, 66 (10): 972-977.
- Astals, M.; Diaz, L.; Domingo-Salvany, A.; Martin-Santos, R.; Bulbena, A. & Torrens, M. (2009) Impact of Co-Occurring Psychiatric Disorders on Retention in a Methadone Maintenance Program: An 18-Month Follow-Up Study *International Journal of Environmental Research and public Health*, 6 (11): 2822-2832.
- Guitart-Masip, M.; Pascual, J.C.; Carmona, S.; Hoekzema, E.; Berge, D.; Perez, V.; Soler, J.; Soliva, J.C.; Rovira, M.; Bulbena, A. & Vilarroya, O. (2009) Neural correlates of impaired emotional discrimination in borderline personality disorder: An fMRI study. *Progress in Neuropsychopharmacology & Biological Psychiatry*, 33 (8): 1537-1545.
- Pailhez, G.; Bulbena, A.; Fullana, M.A. & Castano, J. (2009) Anxiety disorders and joint hypermobility syndrome: the role of collagen tissue. *General Hospital Psychiatry*, 31 (3): 299-299.

2. Llibres:

- Comité de redacción (...Torrens, M.). (2006) Cannabis. Informe de la Comisión Clínica 1. Secretaría General de Sanidad, Delegación del Gobierno para el Plan Nacional Sobre Drogas. Ministerio de Sanidad y Consumo. Madrid: Centro de Publicaciones.
- Comité de redacción (...Torrens, M.). (2007) Alcohol. Informe de la Comisión Clínica 2. Secretaría General de Sanidad, Delegación del Gobierno para el Plan Nacional Sobre Drogas. Ministerio de Sanidad y Consumo. Madrid: Centro de Publicaciones.
- Comité de redacción (...Torrens, M.). (2007) Cocaína. Informe de la Comisión Clínica 3. Secretaría General de Sanidad, Delegación del Gobierno para el Plan Nacional Sobre Drogas. Ministerio de Sanidad y Consumo. Madrid: Centro de Publicaciones.
- Comité de redacción (...Torrens, M.). (2009) Cannabis II. Informe de la Comisión Clínica 4. Secretaría General de Política Social, Delegación del Gobierno para el Plan Nacional Sobre Drogas. Ministerio de Sanidad y Política Social. Madrid: Centro de Publicaciones.

3. Capítols de llibre:

- Torrens, M. (relatora y participante experta) (2004) en: San, L. (coordinador). Consenso en Patología Dual. Sociedad Española de Psiquiatría y Sociedad Española de Psiquiatría Biológica. Barcelona: Psiquiatría Editores SL.
- Torrens, M. (2005) Il trattamento sostitutivo in Europa. *Curare gli eroinomani* (pp: 37-47). *L'uso del metadone nel panorama italiano ed europeo*. G. Strepparola (ed). Milano: Franco Angeli s.r.l.
- Comité de expertos (...Torrens, M.). (2007) Consenso de la Sociedad Española sobre el consumo de Cannabis. En Casas, M.; Bruguera, E.; Roncero, C. & San, L. (Coords.). Barcelona: Editorial Glosa. ISBN: 978-84-7429-336-4.
- (2006) Manual introductorio a la investigación en trastornos adictivos. Sociedad Española de Toxicomanías. En Ballesteros, J.; Torrens, M & Valderrama, J.C. (eds).
- Torrens, M. & Fonseca, F. (2006) Psychiatric comorbidity in drug abusers in Spain (pp.: 235-243). In: Baldacchino, A. & Corkery, J. (eds). *Comorbidity: perspectives across Europe*. London: ECCAS Monograph Series No 4.
- Martín-Santos, R.; Torrens, M. & McGuire, P. (2008) Epidemiología da maconha: O panorama europeu (pp.: 227-238). In: AW. Zuardi, JÁ Crippa, C Guimaraes Ed. *Canabis e Saúde Mental*. São Paulo: FUNPEC-Editora.
- Farré, M.; Pichini, S. & Torrens, M. (2009) *Aspetti etici della sperimentazione clinica con sostanze d'abuso* (pp.: 39-46). In: Petrini, C.; Purificato, I.; Grisanti, F. (eds). Aspetti etici della ricerca biomédica e della sperimentazione clinica. Raporti ISTISAN 09/40. Roma: Istituto Superiore Sanità.
- Torrens, M.; Fonseca, F. & Farré, M. (2005) *Trastornos psiquiátricos: Adicción a sustancias químicas (IV)*. Cannabis y Alucinógenos (pp.: 806-820). En: Tratado de Psiquiatría. Vallejo, J.; Leal, C. (eds). Barcelona: Ars Médica.
- Torrens, M. (2005) Uso de antidepresivos en atención primaria (pp.: 63-67). En: Drobnic, L. (ed). Temas de actualización del curso de formación continuada 2003-2004. Madrid: Egon.
- Comité de redacción (Torrens M, miembro del comité). (2005) *Trastornos mentales y del comportamiento debidos al consumo del alcohol* (pp.: 13-31). En: Recomendaciones terapéuticas en los trastornos mentales (RTM-III) 3^a ed. Soler, P.A. & Gascón, J. (coord). Comité de consenso de Catalunya en Terapéutica de los Trastornos Mentales: Barcelona: Ars Medica.
- Comité de redacción (Torrens M miembro del comité). (2005) *Trastornos mentales y del comportamiento debidos al consumo de otras sustancias psicotropas* (pp.: 32-48). En: Recomendaciones terapéuticas en los trastornos mentales (RTM-III) 3^a ed. Soler, P.A. & Gascon, J. (coord). Comité de consenso de Catalunya en Terapéutica de los Trastornos Mentales: Barcelona: Ars Medica.
- Comité de redacción (Torrens M miembro del comité). (2005) *Patología dual* (pp.: 63-81). En: Recomendaciones terapéuticas en los trastornos mentales (RTM-III) 3^a ed. Soler, P.A. & Gascón, J. (coord). Comité de consenso de Catalunya en Terapéutica de los Trastornos Mentales: Barcelona: Ars Medica.
- Torrens, M. & Fonseca, F. (2005) L'eficàcia dels tractaments substitutius amb opioïdes. Revisió de l'evidència científica (pp.: 27-35). En: Organ Tècnic de Drogodependències, Direcció General de Salut Pública Tractament de manteniment amb metadona. Manual de pràctica clínica. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Salut.
- Torrens, M. (2005) Recomanacions per a la dosificació de la metadona (pp.: 69-74). En: Organ Tècnic de Drogodependències, Direcció General de Salut Pública. Tractament de manteniment amb metadona. Manual de pràctica clínica. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Salut.
- Torrens, M.; Astals, M.; Martín-Santos, R. & Domingo-Salvany, A. (2005) Evaluación de la comorbilidad psiquiátrica (pp.: 463-476). Secretaría de los Encuentros de profesionales en drogodependencias y adicciones. Servicio provincial de drogodependencias de Cádiz. Madrid: FAD, Madrid.
- Fonseca, F.; Farré, M. & Torrens, M. (2006) Análisis de resultados. Revisiones sistemáticas y metanálisis (pp.: 123-136). Ballesteros, J.; Torrens, M. & Valderrama, J.C. (eds.). Manual introductorio a la investigación en trastornos adictivos. Sociedad Española de Toxicomanías.
- Torrens, M.; Fonseca, F.; Farré, M. & Baños, J.E. (2006) Ensayos clínicos (pp.: 57-72). Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC. (eds.). Manual introductorio a la investigación en trastornos adictivos. Sociedad Española de Toxicomanías.

- Farré, M.; Fonseca, F. & Torrens, M. (2006) Aspectos éticos y legales: comité ético de investigación clínica, consentimientos informados (pp.: 137-156). Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC. (eds.). Manual introductorio a la investigación en trastornos adictivos. Sociedad Española de Toxicomanías.
- Casas, M. & Torrens, M. (2009) Consumo adictivo de sustancias. Farreras-Rozman. Medicina Interna, XVI (ed.) Barcelona: Elsevier, volumen II: 1608-1610. ISBN, Vol II: 978-84-8086-351-3.
- Torrens, M. & Fonseca, F. Capítulo 2. La eficacia de los tratamientos sustitutivos con opioides. Revisión de la evidencia científica (pp.: 27-36). En: Colom J y Duro P (coord). Tratamiento de mantenimiento con metadona: manual de práctica clínica. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departamento de Salud. Subdirección General de Drogodependencias, Dirección General de Salud Pública.
- Torrens, M. (2009) Capítulo 7. Recomendaciones para la dosificación de la metadona (pp.: 71-76). En: Colom, J. & Duro, P. (coord). Tratamiento de mantenimiento con metadona: manual de práctica clínica. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departamento de Salud. Subdirección General de Drogodependencias, Dirección General de Salud Pública. B-18.174-2009.
- Torrens, M. & Martínez-Sanvisens, D. (2009) Depresión. En: Szerman N (director). Patología dual. Protocolos de intervención. Barcelona: Edikamet S.L.
- Vallecillo, G.; Balcells, M. & Torrens, M. Situaciones especiales: SIDA y Hepatitis virales. En:(ed). Manual de psicofármacos en interconsulta psiquiátrica.
- Torrens, M.; Fonseca, F. & Farré, M. Trastornos psiquiátricos: Adicciones a sustancias químicas (IV). Cannabis y alucinógenos. En: Vallejo, J. & Leal, C. (eds.). Tratado de Psiquiatría. (2ª ed). Barcelona: Ars Médica.
- Torrens, M. & Fonseca, F. (2009) Urgencias psiquiátricas, cumplimiento terapéutico. En: J. Meana (ed). Cocaína: Tratamiento de la adicción a la cocaína en nuestra práctica. Universidad de Deusto (en prensa).
- Torrens, M.; Mestre, J. & Díaz, L. (2009) Instrumentos Diagnósticos en Patología Dual. En: Casas M, Bobes J, Rubio G, Haro G, Didia J. Tratado sobre Patología Dual: Reintegrando la Salud Mental. (en prensa).

4. Projectes de recerca:

Projectes de recerca liderats pels membres del grup de recerca:

Estudio de incidencia de trastornos de ansiedad y dos síndromes algícos en una cohorte con y sin factor de riesgo (laxitud articular). Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia y Tecnología. Secretaría de Estado de Política Científica y Tecnológica.	2003-2004
Investigador principal: A.Bulbena. Investigadores participants: O. Vilarroya, P. Benito, J. Gago. N° projecte: SAF2003-08597. Esquizofrenia con trastornos de ansiedad. Bases clínicas y de neuroimagen. Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria – ISCIII. Investigador principal: A. Bulbena. N° projecte: PI052381.	2005-2008
Ayuda a grupos de investigación en Cataluña. Entitat finançadora: Comisionado para la Universidad e Investigación. Investigador principal: A. Bulbena. Investigadores participants: M. Torrens, C. García Ribera, B. Díaz. N° projecte: SGR2005.	2005-2008
Interacción genotipo-fenotipo y ambiente. Aplicación a un modelo predictivo em primeros episodios psicóticos. Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria – ISCIII. Investigador principal: A. Bulbena. N° projecte: PI080490.	2009-2011

Col·laboracions en altres projectes de recerca:

Técnicas de Relajación, Relaxina y Laxitud articular: efecto e interacciones en embarazadas. Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria – ISCIII. Investigador principal: R. Carreras. Investigadores participants: A.Bulbena, P. Benito, J.Soler, A. Paya. N° projecte: PI031494.	2003-2004
Estudio de validación en Castellano de la Mood Disorder Questionnaire (MDQ) y de la Hypomania self rating scale (HSRS) como instrumentos de cribaje e identificación de pacientes con trastornos bipolares y controles. Entitat finançadora: Glaxo Smithkline. Investigador principal: E. Vieta. Investigadores participants: A. Bulbena, R. Navidés, A.Rodríguez. N° projecte: GSK-BIP-2003-01.	2004-2005
Ayudas económicas para Red de Centros de investigación. Neurociencias. Centro H. Mar IMIM PRBB. Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria – ISCIII. Investigadores participants: A. Bulbena, M. Puig, R. Maldonado, M. Farré, M. Dierssen. N° projecte: C03/06.	2003-2005
Ayudas económicas para infraestructuras de Grupos de investigación. Entitat finançadora: Fondo de Investigación Sanitaria – ISCIII. Investigador principal: J. Camí. Investigadores participants: J. Alonso, J.M. Antó, A. Bulbena, J. Marrugat, M. Porta.	2004-2005

C.Neuropsicopatología els transtorns que cursen amb impulsivitat (Dr. M. Casas).

1. Articles:

- Ferrer, M.; Safont, G.; Camacho, V.; Serra, M.; Corripio, L.; Pérez, V.; Carrió, I. & Álvarez, E. (2004) Density comparison of D2 striatal receptors in first psychotic episodes related to cannabis use. *Rev. Psiquiatría Fac. Med.* Barna, 31(5): 244 - 248.
- García Campayo, J.; González, C.; Buil, B.; García, M.; Caballero, L.; & Collazos, F. (2004) Actitudes de los médicos españoles hacia los pacientes inmigrantes: una encuesta de opinión. *Actas Españolas de Psiquiatría*.
- Pérez-Egea, R.; Escartí, M.J.; Ramos-Quiroga, J.J.; Corripio, I., Pérez-Blanco, & Alvarez, E. (2004) Trastorno esquizofreniforme. Estudio prospectivo de 5 años de seguimiento. *Rev. Psiquiatría Fac. Med.* Barcna, 31: 235-241.
- Roncero, C.; Collazos, F.; Bruguera, E.; Ramos-Quiroga, J.A. & Casas, M.; (2004) Drogas de síntesis y atención primaria. *Psiquiatría y Atención primaria*, 5 (1): 12-17.
- Roncero, C. & Casas, M. (2004) Trastornos de ansiedad en patología dual. *Monografías de psiquiatría. Aula médica*, (4) XIV.
- Nunez-Taltavull, J.F.; Prat, G.; Rubio, A.; Robledo, P. & Casas, M. (2004) Biphasic effects of oxotremorine-M on turning behavior induced by caffeine in 6-OHDA-lesioned rats. *European Journal of Pharmacology*, 506 (1): 71-74.
- Guardia, J.; Segura, L.; Gonzalvo, B.; Iglesias, L.; Roncero, C.; Cardus, M. & Casas, M. (2004) A double-blind, placebo-controlled study of olanzapine in the treatment of alcohol-dependence disorder. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 28 (5): 736-745.
- Ferrer, M.; Matalí, J.; Roncero, C. & Casas, M. (2005) Paciente consumidor de cannabis. *Trastornos Adictivos. Órgano Oficial de la Sociedad Española de Toxicomanías*, 7 (4): 244-247.
- Roncero, C. & Casas, M. (2005) La Red de Trastornos Adictivos: de la experiencia básica a la clínica. *Trastornos adictivos*, 7 (3): 126-7.
- Collazos, F. & Qureshi, A. (2005) La mediación cultural en Salud Mental en Psiquiatría Cultural y de la Inmigración. *Monografías de Psiquiatría*.
- Ramos-Quiroga, J.A.; Bosch, R.; Nogueira, M.; Castells, X.; Escuder, G. & Casas, M. (2005) Trastorno por déficit de atención con hiperactividad en adultos. *Current Psychiatry Reports.*, 2: 27-33.
- Qureshi, A. & Collazos, F. (2005) Cultural competence i the mental health treatment of immigrant and ethnic minority clients. *Diversity i Health and Social Care*, 2 (4): 307-317.
- Roncero, C. & Casas, M. (2005) Eficacia clínica de la buprenorfina. *Trastornos adictivos*, 7 (1): 23-6.
- Álvarez, F.J.; González-Sáiz, F.; Meana, J.J.; Pineda, J. & Roncero, C. (2005) Documento de consenso de la Sociedad Española de Toxicomanías sobre el empleo y la disponibilidad de la buprenorfina para el tratamiento de la dependencia de opiáceos en España. *Trastornos Adictivos*, 7 (1): 44-6.
- Castells, X.; Vallano, A.; Rigau, D.; Perez, J.; Casas, M. & Capella, D. (2006) Trends in lithium prescription in Spain from 1985 to 2003. *Journal of Affective Disorders*, 91 (2-3): 273-276.
- Ramos-Quiroga, J.A.; Bosch-Munso, R.; Castells-Cervello, X.; Nogueira-Morais, M.; Garcia-Gimenez, E. & Casas-Brugue, M. (2006) Attention deficit hyperactivity disorder in adults: A clinical and therapeutic characterisation. *Revista de Neurología*, 42 (10): 600-606.
- Roncero, C.; Trasovares, M.; Egido, A.; Bruguera, E. & Casas, M. (2006) Consumo de cocaína y psicopatología. En: XIV Jornada sobre drogodependencias. La cocaína a debate. Plan municipal de drogodependencias Ayuntamiento de Valencia: 31-43.
- Roncero C.; Casas, M. (2006) Uso de fármacos psicoestimulantes en drogodependencias. *Adicciones*, 18(3): 247-49.
- Qureshi, A. & Collazos, F. (2006) El modelo americano de Competencia Cultural Psicoterapéutica y su Aplicabilidad en Nuestro Medio. *Papeles del Psicólogo*, 27 (1):3-13.
- Pérez-egea; Escartí, J.M.; Ramos-Quiroga, J.A.; Corripio, I.; Pérez-Blanco, V.; Pérez-Sola, V. & Alvarez, E. (2006) Trastorno esquizofreniforme. Estudio prospectivo de 5 años de seguimiento. *Psi. Biol.*, 13: 1-7
- Roncero, C.; Matalí, J.L. & Yelmo, S. (2006) Paciente psicótico y consumo de sustancias patología dual. *Trastornos adictivos*, 8 (1): 1-5.
- Collazos, F. & Roncero, C. (2006) Psiquiatría transcultural y trastornos adictivos. *Infonova 2006* 6: 2-3. Roncero, C.; Bruguera, E.; Matalí, J.; Casas, M. Inhalantes: clínica y tratamiento. En: Pérez de los Cobos, J.; Valderrama, J.C.; Cervera, G.; Rubio, G.; Tratado SET de trastornos adictivos. Panamerica. 269-274.
- Roncero, C. & Collazos, F. (2006) Psiquiatría transcultural y trastornos adictivos. *Infonova Barcelona*, 6: 2-3.
- Casas, M.; Roncero, C. & Sáez, N. (2007) Esquizofrenia y consumo de drogas. En: Roca, M. (coord.) Grupo ARS S. XXI. Barcelona: 305-325.

- Casas, M.; Ramos-Quiroga, J.A.; Collazos, F. & Roncero, C. (2007) Depression in practice: casos más relevantes en depresión. Euromediceña. Badalona.
- Roncero, C.; Sáez-Francas, N.; Castells-Cervello, X. & Casas-Brugue, M. (2007) Morfina en el tratamiento de los pacientes dependientes de opiáceos. Revista clínica española, 207 (4): 194-96.
- Ramos-Quiroga, J.A.; Trasovares, M.V.; Bosch, R.; Nogueira, M.; Roncero, C.; Castells, X.; Martínez, Y.; Gómez, N. & Casas, M. (2007) Trastorno por déficit de atención (TDAH) y drogodependencias RET, 50: 23-28.
- Casas M. & Roncero C. (2007) La atención al paciente dual. APRODA: 29.
- Castells, X.; Casas, M.; Vidal, X.; Bosch, R.; Roncero, C.; Ramos-Quiroga, J.A. & Capella, D. (2007) Efficacy of central nervous system stimulant treatment for cocaine dependence: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled clinical trials. Addiction, 102 (12): 1871-1887.
- Corominas, M.; Roncero, C.; Ribases, M.; Castells, X. & Casas, M. (2007) Brain-derived neurotrophic factor and its intracellular signaling pathways in cocaine addiction. Neuropsychobiology, 55 (1): 2-13.
- Corominas, M.; Roncero, C.; Bruguera, E. & Casas, M. (2007) The dopaminergic system and addictions. Revista de Neurología, 44 (1): 23-31.
- Alonso, C.R.; Francas, N.S.; Cervello, X.C. & Brugue, M.C. (2007) Morphine maintenance treatment in opiate dependent patients. Revista Clínica Española, 207 (4): 194-196.
- Tomas-Sabado, J.; Qureshi, A.; Antonin, M. & Collazos, F. (2007) Construction and preliminary validation of the Barcelona Immigration Stress Scale. Psychological Reports, 100 (3): 1013-1023.
- Roncero, C.; Collazos, F.; Valero, S. & Casas, M. (2007) Cannabis consumption and development of psychosis: state of the art. Actas Españolas de Psiquiatría, 35 (3): 182-189.
- Ramos-Quiroga, J.A.; Bosch, R.; Castells, X.; Valero, S.; Nogueira, M.; Gomez, N.; Yelmo, S.; Ferrer, M.; Martinez, Y. & Casas, M. (2008) Effect of switching drug formulations from immediate-release to extended-release OROS methylphenidate: A chart review of Spanish adults with attention-deficit hyperactivity disorder. CNS Drugs, 22 (7): 603-61.
- Andión, O.; Ferrer, M.; Matalí, J.; Álvarez – Cienfuegos, L.; Valero, S.; Navarro, J.A.; Bruguera, E. & Casas, M. (2008) Borderline personality disorder diagnosis: concordance between clinical and semistructured interview evaluation. Actas Españolas de Psiquiatría, 36: 144-150.
- Ramos-Quiroga, J.A.; Bosch, R.; Castells, X.; Valero, S.; Nogueira, M.; Gomez, N.; Yelmo, S.; Ferrer, M.; Martinez, Y. & Casas, M. (2008) Effect of switching drug formulations from immediate-release to extended-release OROS methylphenidate: A chart review of Spanish adults with attention-deficit hyperactivity disorder. CNS Drugs, 22 (7): 603-611.
- Casas, M.; Franco, M.D.; Goikolea, J.M.; Jimenez-Arriero, M.A.; Martinez-Raga, J.; Roncero, C. & Szerman, N. (2008) Bipolar disorder associated to substance use disorders (dual diagnosis). Systematic review of the scientific evidence and expert consensus. Actas Españolas de Psiquiatría, 36 (6): 350-361.
- Ribases, M.; Hervas, A.; Ramos-Quiroga, J.A.; Bosch, R.; Bielsa, A.; Gastaminza, X.; Fernandez-Anguiano, M.; Nogueira, M.; Gomez-Barros, N.; Valero, S.; Gratacos, M.; Estivill, X.; Casas, M.; Cormand, B. & Bayes, M. (2008) Association study of 10 genes encoding neurotrophic factors and their receptors in adult and child attention-deficit/hyperactivity disorder. Biological Psychiatry, 63 (10): 935-945.
- Collazos, F.; Qureshi, A.; Antonín, M. & Tomás-Sáculo, J. (2008) Estrés aculturativo y Salud Mental en la población inmigrante. Papeles del psicólogo, 29(1): 307-315.
- Lusilla, P.; Gual, A.; Roncero, C.; Marcos, V.; Valero, S. & Casas, S. (2008) Dual diagnosis in inpatient physicians: prevalence and clinical characteristics, Mental health and substance use: Dual Diagnosis, 1(1): 10-20.
- Roncero, C.; Sáez-Francas, N.; Castells, X. & Casas, M. (2008) Eficacia y manejo clínico de la buprenorfina. Trastornos adictivos, 10 (2): 77-87.
- Medori, R.; Ramos-Quiroga, J.A.; Casas, M.; Kooij, J.J.S.; Niemela, A.; Trott, G.E.; Lee, E. & Buitelaar, J.K. (2008) A randomized, placebo-controlled trial of three fixed dosages of prolonged-release OROS methylphenidate in adults with attention-deficit/hyperactivity disorder. Biological Psychiatry, 63 (10): 981-989.
- Szerman, N. & Roncero, C. (2008) Patología dual. JANO Psiquiatría y humanidades, 2: 2-4.
- Szerman, N. & Roncero, C. (2008) Patología dual: conductas aditivas y otros trastornos mentales. JANO Medicina y humanidades, 1720: 91-103.
- Carmona, S.; Hoekzema, E.; Bielsa, A.; Tremols, V.; Valencia, J.; Rovira, M.; Soliva, J.C.; Ramos, A.; Casas, M. & Vilarroya, O. (2008) Short-term cognitive training increases activation in mesocorticostratial circuits in ADHD and mimics effect of psychostimulant medication. International Journal of Psychology, 43 (3-4): 625-625.
- Ferrer M.; Andión, O.; Matalí, J.; Valero, S.; Navarro, J.A.; Ramos-Quiroga, J.A.; Torrubia, R. & Casas, M. (2009) Comorbid Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder in Borderline Patients defines an impulsive subtype of Borderline Personality Disorder. Journal of Personality Disorders.

- Roncero, C.; Lopez-Ortiz, C.; Barral, C.; Saez-Francas, N.; Rovira, M.; & Casas, M. (2009) Concomitant lithium and methadone treatment in a bipolar patient: a case report. *Adicciones*, 21 (2): 167-172.
- Ramos-Quiroga, J.A.; Daigne, C.; Valero, S.; Bosch, R.; Gomez-Barros, N.; Nogueira, M.; Palomar, G.; Roncero, C. & Casas, M. (2009) Validation of the Spanish version of the Attention Deficit Hyperactivity Disorder Adult screening scale (ASRS v. 1.1): A novel scoring strategy. *Revista de Neurología*, 48 (9): 449-452.
- Ramos-Quiroga, J.A. & Brugue, M.C. (2009) Do we pay sufficient attention to the lack of care of hyperactivity in adults? *Atención Primaria*, 41(2): 67-68.
- Ribases, M.; Ramos-Quiroga J.A.; Hervass A.; Bosch, R.; Bielsa, A.; Gastaminza, X.; Artigas, J.; Rodriguez-Bien, S.; Estivill, X.; Casas, M.; Cormand, B. & Bayes, M. (2009) Exploration of 19 serotonergic candidate genes in adults and children with attention-deficit/hyperactivity disorder identifies association for 5HT2A, DDC and MAOB. *Molecular Psychiatry*, 14: 71-85.
- Ramos-Quiroga, J.A.; Corominas, M.; Castells, X.; Bosch, R.; Casas, M. (2009) OROS methylphenidate for the treatment of adults with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Expert. Rev. Neurother.*, 9 (8): 1121-31.
- Sánchez-Mora, C.; Ribasés, M.; Ramos-Quiroga, J.A.; Casas, M.; Bosch, R.; Boreatti-Hümmer, A.; Heine, M.; Jacob, C.P.; Lesch, K.P.; Fasmer, O.B.; Knappskog, P.M.; Kooij, J.J.; Kan, C.; Buitelaar, J.K.; Mick, E.; Asherson, P.; Faraone, S.V.; Franke, B.; Johansson, S.; Haavik, J.; Reif, A.; Bayés, M. & Cormand, B. (2009) Meta-analysis of brain-derived neurotrophic factor p.Val66Met in adult ADHD in four European populations. *Am J Med Genet B Neuropsychiatr Genet*.
- Buitelaar, J.K.; Ramos-Quiroga, J.A.; Casas, M.; Kooij, J.J.S.; Niemelä, A.; Konofal, E.; Dejonckheere, J.; Challis, B.H. & Medori, R. (2009) Safety and tolerability of flexible dosages of prolonged-release OROS methylphenidate in adults with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Neuropsychiatric Disease and Treatment*, 5: 457-466.
- Ribasés, M.; Bosch, R.; Hervás, A.; Ramos-Quiroga, J.A.; Sánchez-Mora, C.; Bielsa, A.; Gastaminza, X.; Guijarro-Domingo, S.; Nogueira, M.; Gómez-Barros, N.; Kreiker, S.; Brob-Lesch S.; Jacob, C.P.; Lesch, K.P.; Reif, A.; Johansson, S.; Von Plessen, K.; Knappskog, P.M.; Haavik, J.; Estivill, X.; Casas, M.; Bayés, M. & Cormand, B. (2009) Case-control Study of Six Genes Asymmetrically Expressed in the Two Cerebral Hemispheres: Association of BA1AP2 with ADHD. *Biological Psychiatry*, 66 (10): 926-34.
- Carmona, S.; Proal, E.; Hoekzema, E.; Gispert, J.D.; Moreno, I.; Bielsa, A.; Rovira, M.; Bulbena, A.; Casas, M.; Tobeña, A. & Vilarroya, O. (2009) Ventral striatal volumetric abnormalities in Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *Biological Psychiatry*.
- Daigne, C.; Ramos-Quiroga, J.A.; Valero, S.; Bosch, R.; Roncero, C.; Gonzalo, B. & Nogueira, M. (2009) Adult ADHD Self-Report Scale (ASRS-v1.1) symptom checklist in patients with substance use disorders. *Actas Esp. Psiquiatr.*, 37 (6): 299-305.
- Qureshi, A.; Rovollo, H.W.; Collazos, C.; Visiers, J. & El Harrak, J. (2009) La mediación intercultural sociosanitaria: implicaciones y retos. *Norte de Salud Mental*, 8: 56-66.
- Ponsa, I.; Ramos-Quiroga, J.A.; Ribases, M.; Bosch, R.; Bielsa, A.; Ordeig, M.T.; Morell, M.; Miro, R.; de Cid, R.; Estivill, X.; Casas, M.; Bayés, M.; Cormand, B. & Hervas, A. (2009) Absence of cytogenetic effects in children and adults with attention-deficit/hyperactivity disorder treated with methylphenidate. *Mutation Research-Fundamental and Molecular Mechanism of Mutagenesis*, 666 (1-2): 44-49.

2. Llibres:

- Casas, M.; Franco, M.D.; Goikolea, J.M.; Jiménez, M.A.; Martínez, J.M.; Roncero, C.; Szerman, N. (2006) Guía clínica española para el manejo del paciente con trastorno bipolar asociado al uso de sustancias adictiva (patología Dual). Basada en una revisión sistemática y el consenso de profesionales expertos.
- Casas, M.; Ramos-Quiroga, J.A.; Collazos, F. & Roncero, C. (2007) Depression in practice: Casos más relevantes en depresión. Badalona: Euromedicine.
- Casas, M.; Bruguera, E.; Roncero, C. & San, L. (2007) Consenso sobre el consumo de Cannabis de la Sociedad Española de Psiquiatría. Fundación Española Salud Mental. Barcelona: Editorial Glosa.
- Arias, F.; Castillo, C.; Fernández, J.J.; Roncero, C.; Rovira, M.A. & Secades, R. (2008) Opiáceos. Guía Clínicas Socidrogalcohol basadas en la Evidencia Científica. Valencia.
- Fernández, J.J.; Arias, F.; Castillo, C.; Roncero, C.; Rovira, M.A. & Secades, R. (2008) Guías Clínicas Socidrogalcohol. Basadas en la evidencia científica: Opiáceos. Socidrogalcohol. Valencia.
- Bobes, J.; Casas, M.; Arias, F.; Pino, C.; Roncero, C.; Seijo, P.; Szerman, N.; Terán, A. & Vázquez, J.M. (2009) Manejo clínico del paciente dual Socidrogalcohol Valencia.
- Ramos-Quiroga, J.A.; Bosch, R. & Casas, M. (2009) Comprender el TDAH en adultos. Trastorno por déficit de atención con hiperactividad en adultos. Barcelona: Amat.

3. Capítols de llibre:

- Fidel, G.; Roncero, C. & Casas, M. (2004) Adicción a sustancias y trastornos de personalidad. En: Roca, M. (Coor). Trastornos de personalidad (pp.: 285-312). Barcelona: Ars Médica.
- Roncero, C.; Bruguera. E. & Casas, M. (2004) Drogodependencias y tercera edad (pp.: 147-49). En VVAA. Madrid: FAD.
- Casas, M.; Prat, G.; Roncero, C.; Matalí, J.; Duro, P. & Bruguera, E. (2004) Sistemas dopaminérgicos y trastornos por dependencia de sustancias psicoactivas. En: Baca, E.; Roca, M. Dopamina y Esquizofrenia (pp.:121-139). Barcelona Ediciones.
- Consenso Patología Dual. Fundación Española de Psiquiatría y Salud Mental. Sociedad Española de Psiquiatría. Barcelona. Ars Médica. 2004
- Casas, M.; Duro, P. & Roncero, C. (2004) Drogodependencias no alcohólicas En: Rodes, J.; Guardia, J.Tratado de Medicina Interna (pp.: 2158-70). Barcelona: Masson.
- Roncero, C.; Matalí, J.; Bruguera, E. & Casas, M. (2004) Conclusiones y futuro En: Rubio, G.; Jiménez-Arriero, M.A.; Casas, M. En: Avances en el tratamiento de las adicciones (pp.: 217-243). Madrid: Grupo Editorial Entheos.
- Fidel, G.; Roncero, C. & Casas, M. (2004) Adicción a sustancias y trastornos de personalidad. En: Roca, M. (Coor). Trastornos de personalidad (pp.: 285-312). Barcelona: Ars Médica.
- Roncero, C.; Bruguera, E. & Casas, M. (2004) Drogodependencias y tercera edad (pp.: 174-49). En VVAA. Madrid: FAD. Madrid.
- Casas, M.; Prat, G.; Roncero, C.; Matalí, J.; Duro, P. & Bruguera, E. (2004) Sistemas dopaminérgicos y trastornos por dependencia de sustancias psicoactivas. En: Baca E., Roca M. Dopamina y Esquizofrenia (pp.: 121-139). Barcelona Ediciones Mayo.
- Consenso Patología Dual. Fundación Española de Psiquiatría y Salud Mental.Sociedad Española de Psiquiatría. Barcelona Ars Médica.
- Roncero C., Matalí J., Bruguera E. & Casas M. (2004) Conclusiones y futuro. En: Rubio G. Gabapentina y drogodependencias. Avances en el tratamiento de las adicciones (pp.: 217-234). Madrid: Grupo Editorial Entheos.
- Casas, M.; Roncero, C. & Colom, J. (2005) Avances en conductas adictivas. En: Vallejo J., Leal C.Tratado de Psiquiatría (pp.: 741-49).Barcelona: Ars Médica.
- Ferrer, M.; Ramos Quiroga, J.A.; Casas, M. (2005) TOC refractario infanto-juvenil. En: Tomàs, J. & Casas. M. (Eds.). Trastorno obsesivo-compulsivo en la infancia y la adolescencia (pp.: 105-122). Barcelona: Laertes.
- Pérez de los Cobos, J.; Batlle, F.; Pinet, M.C. & Roncero, C. (2005) Adicciones a sustancias químicas.Otras sustancias (V) En: Vallejo J., Leal C. Tratado de Psiquiatría (pp.: 821-30). Barcelona: Ars Médica.
- Roncero, C. (2005) VVAA: Trastornos mentales y del comportamiento debidos al consumo de otras sustancias psicotropas. En Soler-Insa J., Gascón J.: Recomendaciones Terapéuticas Trastornos Mentales III (pp.: 32-48). Ars Médica.
- Roncero, C. (2005) VVAA: Impulsividad. En Soler-Insa J., Gascón J.: Recomendaciones Terapéuticas Trastornos Mentales III (pp.: 73-96). Ars Médica.
- Roncero, C. (2005) VVAA: Patología Dual. en Soler-Insa J., Gascón J.: Recomendaciones Terapéuticas Trastornos Mentales III (pp.: 63-92). Ars Médica.
- Roncero, C.; Bruguera, E. & Casas, M. (2005) Patología Dual En: Tratament de Manteniment amb metadona. Manual de práctica clínica. (pp.: 179-190). Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya. Organ Tènic Drogodependencias.
- Roncero, C. (2005) Abuso de metilfenidato y TOC. En: VVAA. El día a día de la psiquiatría. Vol. 2 (pp.: 21-24). SPA. Madrid.
- Roncero, C.; Ferrer, M.; Bruguera, E.. & Casas, M. (2005) Patología dual y depresión bipolar En: Saiz, J. (Ed.). Patología Dual y Depresión Bipolar (pp.: 125-143). Madrid. EMISA.
- Casas, M.; Roncero, C. & Colom, J. (2005) Avances en conductas adictivas. En: Vallejo, J. & Leal, C. (Eds.)Tratado de Psiquiatría (pp.: 741-49). Barcelona: Ars Médica.
- Pérez de los Cobos, J.; Batlle, F.; Pinet, M.C. & Roncero, C. (2005)Addicciones a sustancias químicas.Otras sustancias (V). En: Vallejo, J. & Leal, C. (Eds.) Tratado de Psiquiatría (pp.: 821-30). Barcelona. Ars Médica.
- Roncero, C.; Bruguera, E. & Casas, M. (2005) Patología Dual. En: Guía de tratamiento con metadona. (pp.: 179-190) Consellería de Sanidad de la Generalitat de Catalunya. Organ Tènic Drogodependencias.
- Roncero, C. (2005) VVAA: Otras drogas. En Soler-Insa J., Gascón J.: Recomendaciones Terapéuticas Trastornos Mentales III (pp.: 32-48). Barcelona: Ars Médica.
- Roncero, C. (2005) VVA: Impulsividad. En Soler-Insa J., Gascón J.: Recomendaciones Terapéuticas Trastornos Mentales III (pp.: 73-298). Ars Médica.
- Roncero C. VVAA: Patología Dual. En Soler-Insa, J. & Gascón, J. Recomendaciones Terapéuticas Trastornos Mentales III (pp.: 63-82). Ars Médica.
- Roncero, C.; Bruguera, E. & Casas, M. (2005) Patología Dual En: Tratament de Manteniment amb metadona. Manual de práctica clínica. Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya (pp. 179-190). Organ Tènic Drogodependencias.

- Roncero, C.; Ferrer, M.; Bruguera, E. & Casas, M. (2005) Patología dual y depresión bipolar En *Patología Dual y Depresión Bipolar* .En: La Depresión Bipolar. Saiz J: Depresión Bipolar (pp. 125-143). Madrid: EMISA.
- Roncero, C.; Bruguera, E.; Matalí, J. & Casas, M. (2006) Inhalantes: Clínica y tratamiento. En: Pérez de los Cobos, J.; Valderrama, J.C.; Cervera, G. & Rubio, G. (Eds.). Tratado SET de Trastornos Adictivos (pp.: 269-274). Madrid: Panamerica.
- Roncero, C.; Ferrer, M.; Casas, M.; González-Pinto, A & Domínguez, M. (2006) Trastornos afectivos y patología dual (pp.: 351-357). En Pérez de los Cobos, J.C.; Valderrama, J.C.; Cervera, G. & Rubio, G. (Eds.). Tratado SET de Trastornos Adictivos. Médica Panamericana.
- Casas, M.; Roncero, C.; Castells, X. & Ramos, J. (2006) Xantinas. En Pérez de los Cobos, J.; Valderrama, J.C.; Cervera, G. & Rubio, G. (Eds.). Tratado de SET de Trastornos Adictivos (pp.: 315-320). Madrid: Panamerica.
- Roncero, C.; Ferrer, M. & Casas, M. (2006)Trastornos afectivos y Patología Dual. En Pérez de los Cobos, J.; Valderrama, J.C.; Cervera, G. & Rubio, G. (Eds.). Tratado SET de Trastornos Adictivos (pp.: 351-57). Madrid: Panamerica.
- Bruguera, E.; Matalí, L.; Roncero, C. & Casas, M. (2006) Médico enfermo. En Pérez de los Cobos, J.; Valderrama, J.C.; Cervera, G. & Rubio, G. (Eds.). Tratado SET de Trastornos Adictivos (pp.: 535-539). Madrid: Panamerica.
- Ramos, J.A.; Roncero, C.; Bruguera, E. & Casas, M. (2006) Trastornos obsesivos y dependencia de sustancias. En Vallejo, J. & Berrios, G.E. (Eds.). Estados Obsesivos.2 (pp.: 651-664). Barcelona: Masson.
- Roncero, C.; Trasovares, M.; Egido, A.; Bruguera , E.. & Casas, M. (2006) Consumo de cocaína y psicopatología. EN: XIV Jornada Sobre Drogodependencias. La cocaína a debate (pp.: 31-43). Plan Municipal de Drogodependencias Ayuntamiento de Valencia.
- Casas, M.; Duro, P. & Roncero, C. (2006) Plan terapéutico en un trastorno por dependencia de opiáceos. En Vallejo, J. (Ed.). Árboles de decisión en psiquiatría (pp.: 166-69). Barcelona: Editorial médica JIMS.
- Casas, M.; Duro, P. & Roncero, C. (2006) Tipos de drogodependencias. En Vallejo, J. (Ed.). Árboles de decisión en psiquiatría. (pp.: 163-165). Barcelona: Editorial médica JIMS.
- Casas, M.; Roncero, C. & Sáez, N. (2007) Esquizofrenia y consumo de drogas (pp.: 305-325). En: Roca, M. (coord.) Grupo ARS S XXI. Barcelona.
- Roncero, C.; Gonzalvo, B.; Ferrer, M. & Casas, M. (2007) Aspectos médicos del consumo de cannabis: implicaciones médico-psiquiátricas (pp.: 151-180). Hablemos del cannabis. Avances en drogodependencias. Instituto Deusto de Drogodependencias. Publicaciones Deusto.
- Ferrer, M. (2007) Alteraciones cognitivas y consumo de cannabis (pp.: 123-134) En Casas, C.; Bruguera, B.; Roncero, C. & San, L (Eds.). Glosa. Consejo de la Sociedad Española de Psiquiatría sobre el consumo de cannabis.
- Roncero, C.; Castells, X. & Casas, M. (2007) Psicoestimulantes en esquizofrenia dual. En Serzman, N.; Álvarez, C. & Casas, M. (Eds.). Patología Dual en Esquizofrenia (pp.: 87-95). Barcelona: Editorial Glosa.
- Roncero, C.; Ramos, M. & Casas, M. (2007) Anticomiciales en esquizofrenia dual. En Serzman, N.; Álvarez, C. & Casas, M. (Eds.) Patología Dual en Esquizofrenia (pp.: 117-130). Barcelona: Editorial Glosa.
- Roncero, C. & Casas, M. (2007) Consumo de cannabis y psicopatología. En Ramos, J.A. (coord.) Aspectos Psiquiátricos del consumo de cannabis (pp.: 65-77). SEIC Madrid.
- Roncero, C.; Trasovares, M.V.; Lusilla, P.; & Casas, M. (2007) Adherencia en enfermedades psiquiátricas: Dependencia de sustancias. En Cañas, F. & Roca, M. (Eds.). Adherencia terapéutica en esquizofrenia y otros trastornos mentales (pp.: 53-62). Barcelona: Ars Médica.
- Casas, M. & Roncero, C. (2007) Tratamientos con Metadona. En Pérez. J.; Jiménez-Arriero, M.A. & Rubio, G. (coords). Adicciones aspectos clínicos y terapéuticos (pp.: 1-11). Barcelona: Edika Med.
- Roncero, C. & Casas, M. (2007) Problemas relacionados con el abuso de sustancias En Vázquez-Barquero, J.L. (Ed.). Psiquiatría y atención primaria (pp.: 441-53). Madrid.
- Roncero, C. (2007) Abuso y dependencia de Cannabis. Consenso Cannabis. En Casas, M.; Bruguera, E.; Roncero, C. & San, L. (coords.). Consenso sobre el consumo de Cannabis de la Sociedad Española de Psiquiatría (pp.: 77-94). Fundación Española Salud Mental Barcelona: Editorial Glosa.
- Roncero, C. & Casas, M. (2007) Problemas relacionados con el abuso de sustancias En Vázquez-Barquero, J.L. (Ed.). Psiquiatría y atención primaria (pp.: 441-53). Madrid: Aula Médica..
- Abuso y dependencia de Cannabis. Consenso Cannabis (pp.: 77-94). En Casas, M.; Bruguera, E.; Roncero, C. & San, L. (coords.). Consenso sobre el consumo de Cannabis de la Sociedad Española de Psiquiatría. Fundación Española Salud Mental. Barcelona: Editorial Glosa.
- Casas, M.; Bruguera, E.; Roncero, C. & San, L. (coords.). Consenso sobre el consumo de Cannabis de la Sociedad Española de Psiquiatría. Fundación Española Salud Mental Editorial Glosa. Barcelona, 2007
- Roncero, C.; Gonzalvo, B.; Ferrer, M. & Casas, M. (2007) Aspectos médicos del consumo de cannabis: implicaciones médico-psiquiátricas. En VVAA: Hablemos del Cannabis (pp.: 151-68). Bilbao: Universidad de Deusto.
- Roncero, C.; Trasovares, M. V. & Casas, M. (2008) Psicosis inducidas por drogas y deterioro cognitivo. En Alamo, C. (Ed.). Avances en Drogodependencias (pp.: 165-178). GAFOS. Las Palmas de Gran Canaria..
- Fernández Miranda, J.J.; Arias Horcajadas, F.; Castillo Buenaventura, C.; Roncero Alonso, C.; Rovira Isanda, M.A. & Secades Villa, R. (2008) Guías Clínicas Sociodrogalcohol. Basadas en la evidencia científica: Opiáceos. Sociodrogalcohol. Valencia 2008.

- Roncero, C.; Barral, C. & Casas, M. (2008) Alcohol y otras drogodependencias En Palomo, T.; Jiménez-Arriero, M.A. (Eds.). Tratado de Psiquiatría. (En prensa).
- Roncero, C.; Grau-López, L. & Casas, M. (2008) Psicosis, alcohol y mujer. Libro Actas Jornada Alcohol mujer y patología dual. Diputación de Toledo. (En prensa).
- Roncero, C.; Rodriguez-Urrutia, A. & Casas, M. (2009) Anticomiales en los trastornos del control de los impulsos. En Peris, L. (Ed.). Anticomiales y Psiquiatría (pp.: 91-103). Barcelona: Eusomedicine.
- Roncero, C.; Barral, C. & Casas, M. (2009) Alcohol y otras drogodependencias En: Palomo. T.; Jiménez-Arriero, M.A. (Eds.) Tratado de Psiquiatría. (En prensa)

4. Projectes de recerca:

Projectes de recerca liderats pels membres del grup de recerca:

EL Test de apomorfina como marcador biológico de las Recaídas en pacientes dependientes de sustancias psicotropas. Promotor: Dr. Miguel Casas. Servicio de Psiquiatría. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Investigador Principal: Miguel Casas Brugué. Codi: TEST APO (Versión 1: 09-07-2004). Codi Ministeri: 2004-001929-20.	2004 – Actualitat
Relación entre test de apomorfina y SPECT de receptores D2 en una muestra de pacientes alcohólicos. Valor predictivo de la recaída. Promotor: Dr. Miguel Casas. Servicio de Psiquiatría. Hospital Universitari Vall d'Hebron. Investigador Principal: Miguel Casas Brugué. Codi: ALC-DRD2-APO. Codi Ministeri: Pendent d' aprobació.	2004
Ensayo clínico doble ciego, aleatorizado y paralelo sobre el efecto de escitalopram vs reboxetina en la sensibilidad somática y visceral en pacientes con trastorno depresivo mayor. Promotor: Dr. Juan R. Malagelada. Servicio de Digestivo, Dr. Miguel Casas. Servicio de Psiquiatría Hospital Universitari Vall d'Hebron Investigador Principal: Miguel Casas Brugué. Codi: PFD-ESBC. Codi Ministeri: EUDRACT: 2004-001900-12.	2004
Estudio multicéntrico, aleatorizado, doble ciego, en grupos paralelos, controlado con placebo y fármaco activo, de dosis flexible, para evaluar la eficacia, seguridad y tolerabilidad del hidrocloruro de bupropion de liberación prolongada (150 mg – 300 mg una vez al día), del hidrocloruro de venlafaxina de liberación prolongada (75 mg – 150 mg una vez al día) y placebo, en sujetos con Trastorno Depresivo Mayor. Promotor: GlaxoSmithKline. Investigador principal: Miguel Casas Brugué. Codi: WXL101497. Codi Ministeri: Pendent d' aprobació.	2004
Estudio paralelo para investigar la ocupación de receptores diopaminérgicos D2 y serotoninérgicos 5HTA2A al alcanzar concentraciones plasmáticas estables SB773812 tras dosis repetidas en pacientes con esquizofrenia. Relación farmacocinética y eficacia. Promotor: GlaxoSmithKline. Investigador principal: Miguel Casas Brugué. Codi: SB773812/007. Codi Ministeri: Pendent assignar.	2005 – Actualitat
Desarrollo de Programa Piloto del Trastorno límite de la personalidad en el adolescente y adulto joven. Servei de psiquiatria de l'Hospital Universitari de la Vall d'Hebrón.	2004 - Actualitat (gestió I+D)
Ensayo clínico doble ciego, aleatorizado, en paralelo y comparado con placebo, del efecto de los ácidos grasos omega 3 en el tratamiento del Trastorno límite de personalidad. Entitat finançadora: Servei de Psiquiatria. Hospital universitari Vall d'Hebron. Investigador responsable: Miguel Casas.	2007 - 2009 2009 – Actualitat
Estudio Epidemiológico de los pacientes dependientes de opiáceos en España. Función: Investigador principal. Promotor: Schering-Plough. Investigador Principal: Carlos Roncero. Codi: PROTEUS: SCH-SUB-2008-0122.	2008 – 2009
Grupo consolidado para la investigación para l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca de la Generalitat de Catalunya 2009 SGR 1554.	2009
Manejo terapéutico y comorbilidades del paciente con dependencia a opiáceos, en programa de terapia sustitutiva, en España. ESTUDIO PROTEUS. Funding Entity: Schering-Plough. SCH-SUB-2008-01. Investigador principal: Carlos Roncero Alonso.	2008 – Actualitat

D.Repercussions psiquiàtriques dels Transtorns Alimentaris (Dr. LL. Sánchez Planell).

1. Articles:

- Torrent, C.; Vieta, E.; Crespo, J.A.; González, J.V.; Olivares, J.M.; Rodríguez, A.; De Arce, C.; Sánchez-Planell, L. & Colom, F. (2004) Una escala autoaplicada para las alteraciones de la conducta alimentaria en el trastorno bipolar: Bipolar eating Disorder Scale (BEDS) de Barcelona. Actas Españolas de Psiquiatría, 32 (3): 127-131.
- Meler, L. & Sánchez-Planell, L. (2005) La vigorexia. FMC (Formació Médica Continuada), 12 (8): 522-26.
- Robles, M.E.; Oberst, U.E.; Sánchez-Planell, L. & Chamorro, A. (2006) Adaptación transcultural al castellano de la Eating Disorder Examination. Med Clin (Barc), 127(19): 734-5.
- Piñeiro, B. & Sánchez-Planell, L. (2006) Síndrome de atracones nocturnos: situación actual de un trastorno poco conocido. Revista Española de Obesidad, 4(1): 24-32.
- Díez-Quevedo, C. (2006) Ansiedad iatrogénica. Revista Psiquiatría y Atención Primaria, 7 (1): 26-30.
- Urrutia, A.; Lupón, J.; Altimir, S.; Gonzalez, B.; Herreros, J.; Díez, C.; Coll, R.; Valle, V. & Rey-Joly, C. (2006) Tratamiento de la insuficiencia cardíaca en pacientes mayores de 75 años. Estudio comparativo con los pacientes más jóvenes. Rev Esp Ger Geront, 41 (5): 264-269.
- Urrutia, A.; Lupón, J.; Altimir, S.; Gonzalez, B.; Herreros, J.; Díez, C.; Coll, R.; Valle, V. & Rey-Joly, C. (2006) Uso de bloqueadores beta en pacientes ancianos con insuficiencia cardíaca. Med. Clin., 126 (6): 206 – 210.
- Urrutia, A.; Zamora, E.; Lupón, J.; González, B.; Más, D.; Pascual, T.; Altimir, S.; Díez, C.; Rey-Joly, C. & Vicente Valle. (2007) Valoración clínica, ecocardiográfica y pronóstica de la fibrilación auricular en pacientes con insuficiencia cardíaca. Med. Clin. 129 (9): 321 – 325.
- Lupón, J.; Urrutia, A.; González, B.; Díez, C.; Altimir, S.; Albaladejo, C.; Pascual, T.; Rey-Joly, C. & Valle, V. (2007) Does heart failure therapy differ according to patient sex? Clin. Cardiol. 30 (6): 301 – 305.
- Zamora, E.; Lupón, J.; Urrutia, E.; González, B.; Mas, D.; Díez, C.; Altimir, S.; Valle, V. (2007) Significado pronóstico del aclaramiento de creatinina en pacientes con insuficiencia cardíaca y creatinina sérica normal. Rev. Esp. Cardiol. 60 (12): 1315 – 1318.
- Martin-Santos, R.; Diez-Quevedo, C.; Castellvi, P.; Navines, R.; Miquel, M.; Masnou, H.; Soler, A.; Ardevol, M.; Garcia, F.; Galeras, J.A.; Planas, R. & Sola, R. (2008) De novo depression and anxiety disorders and influence on adherence during peginterferon-alpha-2a and ribavirin treatment in patients with hepatitis C. Alimentarypharmacology and therapeutics, 27 (3): 257-265.
- Martín-Santos, R.; Díez-Quevedo, C.; Castellví, P.; Navines, R.; Miquel, M.; Masnou, H.; Soler, A.; Ardevol, M.; García, F.; Galeras, J.A.; Planas, R. & Solà, R. (2008) De novo depression and anxiety disorders and influence on adherence during peginterferon-alpha-2a and ribavirin treatment in patients with hepatitis C. Aliment. Pharmacol. Ther. 27 (3): 257 – 265.
- Lupón, J.; González, B.; Santaeugenia, S.; Altimir, S.; Urrutia, A.; Más, D.; Díez, C.; Pascual, T.; Cano, L. & Valle, V. (2008) Implicación pronóstica de la fragilidad y los síntomas depresivos en una población ambulatoria con insuficiencia cardíaca. Rev. Esp. Cardiol. 61 (8): 835-842.
- Zamora, E.; Lupón, L.; Urrutia, A.; González, B.; Mas, D.; Díez, C.; Altimir, S.; Coll, R. & Valle, V. (2008) Estimated creatinine clearance: a determinant prognostic factor in heart failure. Med. Clin. 131 (2): 47-51.
- Carretero, A.; Sánchez-Planell, L.; Rusiñol, J.; Raich, R.M. & Sánchez, D. (2009) Relevancia de factores de riesgo, psicopatología alimentaria, insatisfacción corporal y funcionamiento psicológico en pacientes con TCA. Clínica y salud, 20(2): 145-157.

2. Llibres:

- Vallejo, J.; Ruiloba, L.; Sánchez-Planell, C.; Díez-Quevedo, J.M. & Menchón, M. (2004) La neurosis de angustia en el siglo XXI. Barcelona: Psiquiatría Editores.
- Díez-Quevedo, C. & Olivé, A. (2004) Psiquiatría de Enlace: Reumatología. Madrid: Scientific Communication Management.
- Sánchez-Planell, L.; Vallejo, J.; Ruiloba, J.M.; Menchón, C. & Díez-Quevedo, C. (2005) Patologías Resistentes en Psiquiatría. Barcelona: Ars XXI.
- Vallejo, J.; Ruiloba, L.; Sánchez-Planell, C.; Díez-Quevedo, J.M. & Menchón, M. (2007) Temas y Retos en la Psicopatología Actual. Barcelona: Ars Medica.
- Sánchez-Planell, L.; Vallejo, J.; Manuel, J. & Díez-Quevedo, C. (2008) Factores de Riesgo en Psiquiatría. Barcelona: Grupo Ars XXI de Comunicación.

3. Capítols de llibre:

- Díez Quevedo, C. (2004) Síndromes de dolor crónico. El dolor lumbar crónico como paradigma. En: Díez, C. & Olivé, A. (Eds.) Psiquiatría de Enlace: Reumatología (pp.: 97-124). Madrid: Scientific Communication Management.
- Sánchez-Planell, L. & Fernández-Valdés, R. (2005) Trastorno dismórfico corporal. En Vallejo, J.; Ruiloba, C. & Cercós, L. (Eds.). Tratado de Psiquiatría (pp.: 1357 – 1365). Barcelona: Ars Médica.
- Sánchez-Planell, L. & Díez-Quevedo, C (2005) Trastorno de despersonalización. En J. Vallejo, C. & Cercós, L. (Eds.). Tratado de Psiquiatría (pp.: 1336 - 1341). Barcelona: Ars Médica.
- Díez-Quevedo, C. (2005) Alteraciones psiquiátricas y VIH. En: J. Collazos González, J.C. López Bernaldo de Quirós, E. Pedrol Clotet. VIH y enfermedades asociadas (pp.: 347-359). Madrid: Grupo Ars XXI.
- Sánchez-Planell, L. & Prats, M. (2006) Trastornos de la conducta alimentaria. En Vallejo, J. (Ed.).Tratado de Psiquiatría (pp.: 295 - 319). Barcelona: Masson.
- Sánchez-Planell, L. & Lorán, M.E. (2006) Trastornos del sueño. En Vallejo, J. (Ed.). Tratado de Psiquiatría (pp.: 229 - 251). Barcelona: Masson.
- Díez, C. & Sánchez-Planell, L. (2006) Otros trastornos neuróticos y psicosomáticos. En: Vallejo, J. (Ed.). Introducción a la Psicopatología y la Psiquiatría (pp.: 435-445). Barcelona: Masson.
- Sánchez-Planell, L. & Díez-Quevedo, C. (2006) Angustia y obsesiones. En: Vallejo, J. & Berrios, G. (Eds.). Estados Obsesivos (pp.: 549-74). Barcelona: Masson.
- Díez, C. (2006) Ansiedad secundaria. En: Vallejo, J. (Ed.). Árboles de decisión en psiquiatría (pp.: 49-51). Barcelona: J&C Ediciones Médicas.
- Díez, C. (2006) Síndrome de despersonalización ansioso-fóbico En: Vallejo, J. (Ed.). Árboles de decisión en psiquiatría (pp.: 60-61).. Barcelona: J&C Ediciones Médicas.
- Díez-Quevedo, C. (2006) Depresión, Ansiedad y Antirretrovirales. En: San, L. & Arranz, B. (Eds.). Depresión y Comorbilidad (pp.: 105-107). Madrid: Spanish Publishers Associates.

4. Projectes de recerca:

Projectes de recerca liderats pels membres del grup de recerca:

- Ensayo clínico comparativo con placebo, doble ciego, aleatorizado, para evaluar la eficacia de la utilización de escitalopram para la prevención de la depresión inducida por interferón pegilado + ribavirina en pacientes con hepatitis crónica activa tipo C. PSQHEPGTP1. CEIC: AC-04-031. EudraCT: 2004-002982-19. ClinicalTrials.gov id: NCT00166296. 2004-2008

Col·laboracions en altres projectes de recerca:

- Ensayo clínico piloto, abierto, aleatorizado, para evaluar la eficacia de Duloxetina en el tratamiento de la fibromialgia reumática o síndrome de la fatiga crónica en pacientes con infección por el VIH-1+. Fundació Lluita contra la SIDA. FIBROHIV. CEIC: AC-06-099. Eudract: 2006-005887-13. 2006-2008

E.Neurologia de la conducta i Neuropsicologia (Dr. J. Peña-Casanova).

1. Articles:

- Rubial-Alvarez, S.; Machado, M.C.; Sintas, E.; de Sola, S.; Bohm, P. & Pena-Casanova, J. (2007) A preliminary study of the Mini-Mental State Examination in a Spanish child population. Journal of Child Neurology, 22 (11): 1269-1273.
- Monllau, A.; Pena-Casanova, J.; Blesa, R.; Aguilar, M.; Bohm, P.; Sol, J.M. & Hernandez, G. (2007) Diagnostic value and functional correlations of the ADAS-Cog scale in Alzheimer's disease: data on NORMACODEM project. Neurología, 22 (8): 493-501.
- De Sola, S.; Tarancón, T.; Pena-Casanova, J.; Espadaler, J.M.; Langohr, K.; Poudevila, S.; Farre, M.; Verdejo-García, A. & De la Torre, R. (2008) Auditory event-related potentials (P3) and cognitive performance in recreational ecstasy polydrug users: evidence from a 12-month

longitudinal study. *Psychopharmacology*, 200 (3): 425-437.

Llopis, S.D.; Miguelez-Pan, M.; Pena-Casanova, J.; Poudevida, S.; Farre, M.; Pacifici, R.; Bohm, P.; Abanades, S.; Garcia, A.V.; Langohr, K.; Zuccaro, P. & De la Torre, R. (2008) Cognitive performance in recreational ecstasy polydrug users: a two-year follow-up study. *Journal of Psychopharmacology*, 22 (5): 498-510.

Gudayol-Ferre, E.; Lara, J.P.; Herrera-Guzman, I.; Bohm, P.; Rodes, E.; Ansaldi, A.I. & Pena-Casanova, J. (2008) Semantic memory as assessed by the Pyramids and Palm Trees Test: The impact of sociodemographic factors in a Spanish-speaking population. *Journal of the International Neuropsychological Society*, 14 (1): 148-151.

Sanchez-Benavides, G.; Manero, R.M.; Quinones-Ubeda, S.; De Sola, S.; Quintana, M. & Pena-Casanova, J. (2009) Spanish Version of the Bayer Activities of Daily Living Scale in Mild Cognitive Impairment and Mild Alzheimer Disease: Discriminant and Concurrent Validity. *Dementia and Geriatric Cognitive Disorders*, 27 (6): 572-578.

Espinosa, A.; Alegret, M.; Boada, M.; Vinyes, G.; Valero, S.; Martínez-Lage, P.; Peña-Casanova, J.; Becker, J.T.; Wilson, B.A. & Tárraga, L. (2009) Ecological assessment of executive functions in mild cognitive impairment and mild Alzheimer's disease. *J Int Neuropsychol Soc*, 15 (5): 751-7.

4.2 Informació documental:

Informació documental (Informació facilitada des de Secretaria Acadèmica)

- Reglament del Departament de Psiquiatria i Medicina Legal. (Segons acord del Consell de Govern de 10 de novembre de 2004).

Link del document publicat a la pàgina web del departament:

http://dpsiquiatria.uab.es/ca/informacioDocumental_5.php

- Competències necessàries que han d'adquirir els estudiants de medicina segons BOE nº 40 2674 15/02/08.

Link del document publicat a la pàgina web del departament:

http://dpsiquiatria.uab.es/ca/informacioDocumental_6.php

4.3 Docència:

4.3.1 Doctorat oficial de Psiquiatria marc Europeu (EEES).

El Programa de Doctorat en Psiquiatria i Psicologia Clínica, del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal (UAB), es va impartir al llarg de 25 anys i al Setembre de 2009, es clausurà en implantar-se els nous estudis de doctorat EEES (R.D. 2005). El nou programa de Doctorat en Psiquiatria és una continuació d'aquell, adaptat al marc europeu i presenta els següents objectius: 1- Actualització i aprofundiment dels coneixements en psiquiatria, clínica psicològica i neurociències clíniques. 2-Entrenament en tècniques diagnòstiques i d'investigació orientades a les patologies psicològiques i psiquiàtriques. 3-Tutoritzar l'elaboració i culminació d'un treball d'investigació, preferentment clínic. 4-Promoure la disseminació eficaç dels resultats en la literatura internacional especialitzada. Els doctorands s'adscriuen a un grup de recerca en els diversos Serveis de Psiquiatria del departament, així com a les Unitats de Psicologia Mèdica i de Neurociència Cognitiva que nodreixen el programa, de manera que el seu treball tutoritzat s'orienta vers la realització d'una investigació original que condueixi a la presentació i defensa d'un treball de recerca i a la culminació de la tesi doctoral.

Link de la descripció detallada publicada a la pàgina web del departament:

<http://dpsiatria.uab.es/ca/programesDoctorat.php>

- a. Volum detallat direcció tesis 2004-2009 (Programa doctoral: RD 778/1998).
-

Link de la descripció detallada publicada a la pàgina web del departament:

<http://dpsiatria.uab.es/ca/programesDoctorat.php>

*No es garanteix el recull de totes les dades.

Tesis 2004

Sistemas de activación e inhibición conductual en los trastornos depresivos atendidos en la Atención Primaria en salud. Un estudio de seguimiento a 6 meses. Doctorand: Alejandra Pinto Meza. Director: Dr. Rafael Torrubia Beltri, Dr. Xavier Caseras Vives i Dr. Josep Maria Haro Abad.

Tesis 2006

Características Del Vínculo (Attachment): Estudio Comparativo De Niños Prematuros Y Niños Nacidos A Término. Doctorand: María del Carmen Alberdi Alorda. Directors: Dr. Josep M. Costa Molinari, Dra. Mercè Mitjavila García i Dra. Margarita Ibáñez Fanés. Data de lectura: 15.12.06.

Divergent Sensitivities To Drugs Of Abuse: Neurochemical And Neuroanatomical Characterization Of The Roman Rats. Doctorand: Marc Guitart Masip. Directors: Dra. Lidia Giménez Llort and Dr. Björn Johansson. Data de lectura: 13.12.06.

Decisión, Tratamiento Y Pronóstico De Los Pacientes Alcohólicos Través De La Interconsulta De Un Hospital. Doctorand: Miquel Monrás Arnau. Director: Dr. Miquel Casas Brugué. Data de lectura: 27.11.06.

Variables Psicosociales Y Adhesión Terapéutica Al Tratamiento Antirretroviral En Pacientes Reclusos. Doctorand: Félix Herraiz Gonzalo. Directors: Dr. Francisco Villa marín i Dr. Andrés Chamarro. Data de lectura: 18.07.06.

La Disminución Volumétrica Del Núcleo Caudado Derecho Como Fenotipo Neuroanatómico Del Trastorno Por Déficit De Atención Con Hiperactividad Pediátrico. Un Análisis Morfológico Fronto-Caudado Por Personancia Magnética Estructural. Doctorand: Juan Carlos Soliva Vila. Directors: Dr. Josep Tomás Vilatella i Dr. Oscar Vilarroya Oliver. Data de lectura: 03.07.06.

Desarrollo De Un Instrumento Para La Valoración Del Dolor En Personas Con Trastorno Cognitivo Grave: La Escala De Evaluación Del Dolor En Ancianos Con Demencia (EDAD). Doctorand: Rosa Baeza Lanuza. Director: Dr. Rafael Torrubia Beltri. Data de lectura: 27.02.06.

Tesis 2007

El enriquecimiento ambiental en ratas: efectos diferenciales en función del sexo. Doctorand: Yolanda Peña Oliver. Director: Dra. R.M. Escorihuela Agullo.

El desenvolupament de la personalitat psicopàtica: pràctiques educatives parentals i altres variables familiars. Doctorand: Yolanda Pardo Cladellas. Director: Dr. Rafael Torrubia Beltri. Data de lectura: 19.12.07.

Adaptació al castellà del Personality Diagnostic Questionnaire-4+: propietats psicomètriques en població clínica i estudiants. Doctorand: Natalia Calvo Piñero. Director: Rafael Torrubia Beltri i Xavier Casera. Data de lectura: 25.09.07.

Aplicació del 123I-IBZM SPECT al estudi de les fases tempranes de la psicosi: Implicacions pronòsticas y terapèuticas. Doctorand: Iluminada Corripio Collado. Directors: Dr. Enric Alvarez Martínez, Dr. Víctor Pérez Solà i Dra. Ana Catafau Alcántara. Data de lectura: 10.01.07.

Neuroanatomy of ADHD: Voxel-based morphometry and region of interest approaches. Doctorand: Susana Carmona Cañabate. Directors: Óscar Vilarroya Oliver i Antoni Bulbena Vilarrasa. Data de lectura: 05.02.07.

Tesis 2008

Elaboración y validación de un instrumento multidimensional para la valoración del dolor: la versión española del McGill Pain Questionnaire. Doctorand: Carlos Lázaro Alcay. Director: Dr. Joseph Eladi Baños i Díez i Dr. Rafael Torrubia Beltri.

Actividades extraescolares y salud mental: estudio de su relación en población escolar de primaria. Doctorand: Beatriz Molinuevo Alonso. Director: Dr. Rafael Torrubia Beltri. Data de lectura: 16.06.08.

Temerositat en rates heterogènies (N/Nih-HS): vers els gens quantitatius de l'ansietat i la por.

Doctorand: Regina López Aumatell. Director: Dr. Albert Fernández-Teruel i Dr. Enric Verdú Navarro.

Neuroanatomy of ADHD: voxel-based morphometry and region of interest approaches. Doctorand Susana Carmona Cañabate. Director: Óscar Vilarroya Oliver i Antoni Bulbena Vilarrasa. Data de lectura: 05.02.08.

Chronic outcome of depression in medical patients: a six-month follow -up study. Doctorand: Lili Sperry Dopino. Director: Antoni Bulbena Vilarrasa. Data de lectura: 03.03.08.

Tratamiento del paciente con trastorno límite de la personalidad en urgencias: efectividad de los antipsicóticos. Doctorand: Juan Carlos Pascual Mateos. Directors: Enric Álvarez Martínez i Víctor Pérez Sola. Data de lectura: 11.06.08.

Valoración del dolor y la temperatura en humanos: Efectos de la estimulación crónica del receptor GABAB. Doctorand: Yolanda Pérez Borrego. Director: Dr. Antonio Oliviero. Tutor: Dra. Lidia Giménez Llort.

Apatía y reconocimiento facial de emociones en la enfermedad de Parkinson. Doctorand: Mercè Martínez Corral. Director: Dr. Jaime Kulisevsky.

Implicació de la patologia psiquiàtrica premòrbida en l'evolució postquirúrgica dels malalts amb obesitat mòrbida. Doctorand: Susanna García Blanco. Director: Dr. Salvador Ros Montalbán.

Espectro Obsesivo-Compulsivo: correlatos clínicos eficacia del tratamiento cognitivo-conductual. Autora: Nuria Jaurrieta Guarner. Directors: Susana Jiménez Murcia. Data de lectura: 31.10.08.

Tesis 2009

Diagnòstic i implicacions de la comorbiditat psiquiàtrica en la qualitat de vida, la gravetat de l'adicció i les complicacions mèdiques en pacients dependents de substàncies. Doctorand: Mònica Astals Vizcaíno. Director: Dra. Marta Torrens Melich. Data i hora de lectura: 23/11/09.

Estudio de la casuística en un centro de salud mental comunitario: gravedad y utilización de servicios. Doctorand: Antonio Zuñiga Lagares. Director: Dr. Antonio Bulbena Vilarrasa. Data i hora de lectura: 29/10/09.

Agrupación y trayectorias de los síntomas psicológicos y conductuales de la enfermedad de Alzheimer mediante modelos de mixtura. Doctorand: Josep Garre Olmo. Data i hora de lectura: 28/10/09*.

Marcadores relacionales en la Depresión Mayor y Distimia. Doctorand: José Soriano Pacheco. Director: Dr. Juan Linares Fernández. Data i hora de lectura: 29/09/09.

El modelo alternativo de los Cinco Grandes: Estudios de validez y fiabilidad del Zuckerman-Kuhlman Personality Questionnaire (ZKPO) en población general y clínica. Doctorand: Sergio Valero Ventura. Director: Montserrat Goma Freixanet. Data i hora de lectura: 20/07/09.

TDAH en adultos: factores genéticos, evaluación y tratamiento farmacológico. Doctorand: José Antonio Ramos Quiroga. Director: Miquel Casas Brugué i Bru Cormand Rifà. Data i hora de lectura: 03/07/09.

Alteraciones a medio y largo plazo en el rendimiento cognitivo y potenciales evocados (p300) en policonsumidores de éxtasis. Doctorand: Susana De Sola Llopis. Director: Jordi Peña-Casanova. Data i hora de lectura: 12/06/09.

Estudio de la Teoría de la Mente en pacientes esquizofrénicos estabilizados con un pobre ajuste premórbido. Doctorand: Rosó Duñó Ambròs. Director: Adolf Tobeña Pallarés. Data i hora de lectura: 15/05/09.

Actituds, opinions i tendències vocacionals cap a la psiquiatria dels estudiants de medicina de la UAB. Doctorand: Guillem Pailhez Vindual. Director: Antoni Bulbena Vilarrasa. Data i hora de lectura: 12/05/09.

Adherencia y aspectos psicológicos en pacientes adultos infectados por el VIH con prolongada exposición a tratamiento antirretroviral. Doctorand: Mª Carmen Rodríguez Fumaz. Director: Buenaventura Collet Sala i Crisanto Díez Quevedo.

b. Volum detallat direcció treballs de recerca doctorat (Programa doctoral: RD 778/1998).

Link de la descripció detallada publicada a la pàgina web del departament:

<http://dpsiatria.uab.es/ca/programesDoctorat.php>

*No es garanteix el recull de totes les dades.

Treballs de recerca 2004

Estudi comparatiu de la funcionalitat del sistema dopaminèrgic en rates Roman high i low avoidance i Sprague Dawley. Doctorand: Antoni Cañete Ramírez. Director: Dra. Jiménez Llort.

Vulnerabilitat versus protecció ala sensibilització depaminèrgica en les rates romanes: estudis conductuals. Doctorand: Marc Guitart Masip. Director: Dra. Jiménez Llort.

Intel·ligència, personalitat, conducta conflictiva i rendiment acadèmic en l'ensenyament secundari. Doctorand: Gemma Pérez Clemente. Director: Dr. Pérez Sánchez i Dr. Torrubia Beltri.

Eficàcia tractament de les cefalees amb tècniques de Biofeedback. Doctorand: Mariona Baltà Ymbernón*.

Teoria de la mente en pacients esquizofrènics estabilitzats. Doctorand: Rosó Duñó Ambrós, col-laboradors: Esther Pousa, Cristina Doménech. Director: Ada Ruiz. Tutor: Dr. Tobeña Pallarés.

Estudio descriptivo del perfil clínico de pacientes esquizofrénicos estabilizados con déficit en Teoría de la mente (ToM). Doctorand: Rosó Duñó Ambrós. Col-laboradors: Esther Pousa, Cristina Doménech, Marisa Baré. Director: Ada Ruiz. Tutor: Dr. Adolf Tobeña Pallarés.

Trastorn per ús de substàncies i comorbilitat psiquiàtrica en subjectes amb trastorn per dependència d'opiàcis en tractament de manteniment amb metadona. Doctorand: Mònica Astals Vizcaino. Director: Dra. Torrens Mélid. Tutor: Dr. Costa Molinari.

Treballs de recerca 2005

Conducta disruptiva a l'aula i baix rendiment acadèmic en adolescents: variables familiars, individuals i problemes de conducta. Doctorand: Pepita Henrich Pujol. Director: Dr. Beatriz Molinuelo Alonso i Dr. Rafael Torrubia Beltri.

Effects of early handling and little size on emotionality in adult rats: role of maternal behaviour. Doctorand: Evangelos Dimitsantos. Director: Dr. R. M. Escorihuela i Dr. R. Nadal.

Efectos diferenciales del enriquecimiento ambiental en la conducta de ratas macho y hembra. Doctorand: Yolanda Peña Oliver. Director: Dra. R.M. Escorihuela.

Asociación entre las características clínicas y las imágenes de la resonancia magnética estructural en un grupo de niños y adolescentes con trastorno obsesivo-compulsivo. Estudio descriptivo prospectivo. Doctorand: Marisol Prado Villegas. Director: Dr. Josep Tomás i Vilalta-lla.

Caudate and frontal volumetric abnormalities in ADHD. A MRI Manual-ROI Based Study. Doctorand: Virginia Trémols Montoya. Director: Dr. Oscar Vilarroya Oliver.

Biofeedback com a tractament per a cefalees primàries. Doctorand: Mariona Baltà Ymbernón. Director: Dr. J.M. Costa Molinari i Dr. F. Titus Albareda.

Alteracions en l'activació amigdalar i hipocàmpica en episodis psicòtics diagnostcats per primera vegada: un estudi de fMRI. Doctorand: Daniel Bergé Baquero, col-laboradors: Susana Carmona, Sara Arranz. Director: Purificación Salgado i Óscar Vilarroya.

Biotipología i malaltia mental en pacients hospitalitzats en un centre psiquiàtric. Doctorand: Guillem Pailhez i Vindual. Col-laboradors: J. Ariza, N. López, H. Manté, A.L. Palomo i A. Rodríguez. Director: Dr. Antoni Bulbena Vilarrasa.

Estabilidad diagnóstica de la depresión resistente al tratamiento. Doctorand: Laura Mora Portugués. Director: Dr. Enric Álvarez Martínez i Dr. Victor Pérez Sola.

Estudi de TEC i neuroimatge en pacients diagnosticats de Trastorn depressiu major. Doctorand: Sara Arranz García. Director: Dr. Óscar Vilarroya i Dra. Purificación Salgado.

Influencia del tipo de interferón pegilado en la aparición de sintomatología depresiva y de síntomas neuropsiquiátricos en pacientes coinfectados por el VIH-VHC. Doctorand: Carmina R. Fumaz. Director: Dr. Bonaventura Clotet i Sala. Tutor: Dr. M.A. Fullana.

Anestesia con isoflurano y memoria: efectos amnésicos dependientes de la tarea. Doctorand: Patricia Jurado Bergel. Director: Dra. Isabel Portell Cortés i Dr. David Costa Miserachs.

Resonancia magnética funcional de la respuesta cerebral al dolor en pacientes con diagnóstico de fibromialgia. Doctorand: Alicia de Villanueva Iribas. Director: Dr. J. Pujol Nuez.

Eficacia en dos modalidades de tratamiento cognitivo-conductual en el Trastorno obsesivo-compulsivo. Doctorand: Núria Jaurrieta Guarner. Director: Dra. Susana Jiménez Murcia i Dr. Luis Sánchez Planell.

Pacientes hiperfrecuentadores del servicio de urgencias psiquiátricas. Doctorand: Meritxell Centeno Casanovas*.

Variables neuropsicològiques i Déficit d'Insight en pacients Psicòtics. Resultats preliminars. Doctorand: Isabel Ruiz Almazán*.

Alteraciones Cognitivas del Trastorno Delirante: Un estudio descriptivo basado en evaluaciones empíricas. Doctorand: Nieves C. González Castro*.

Global and Regional Gray Matter Reductions in ADHD: A voxel-based Morphometric study. Doctorand: Susanna Carmona Cañabate. Director: Óscar Vilarroya Oliver.

Treballs de recerca 2006

Funcionalidad, calidad de vida y psicopatología en el síndrome de fibromialgi. Director: Dagmar Keller Lawska. Director: Dr. J.M. Costa Molinari i Dr. Manuel de Gracia.

Sistemes d'activació i inhibició conductual en pacients amb trastorn per dependència de cocaïna. Doctorand: Maria Victòria Trasovares Navarrete. Director: Dr. Miquel Casas Brugué i Rafael Torrubia Beltri.

Caracterització conductual del model de ratolí 3xTgAD a estadis inicials de la malaltia d'Alzheimer. Doctorand: Gloria Blázquez Romero. Director: Dra. Lidia Jiménez Llort.

Analisi multifactorial d'anxietat incondicionada, resposta de sobresalt potenciada per por i evitació activa en dos sentits en rates d'un estoc genèticament heterogeni. Doctorand: Regina López Aumatell. Director: Dr. Albert Fernández Teruel.

Efectos conductuales y antiapoptóticos de un anticolinesterásico híbrido tacrina-huperzina A: huprina X. Doctorand: Miriam Ratia García. Director: Dra. Lidia Jiménez Llort.

Estabilidad diagnóstica de la depresión resistente al tratamiento. Doctorand: Laura Mora Portuguez*.

Evaluación de la utilización de recursos asistenciales por pacientes alcohólicos: ¿quién los utiliza? Doctorand: Valentín Calvo*.

Disfunción ejecutiva en la esquizofrenia. Doctorand: Amalia Guerrero Pedraza. Director: Edith Pomarol Clotet. Codirector: Enric Álvarez.

Avaluació del programa terapèutic psicològic integral (IPT), en població penitenciària diagnosticada d'esquizofrenia. Doctorand: Violant Burgés Ramos*.

Depression in medical in-patients: prevalence and characteristics. Doctorand: Lili Sperry Dopino. Director: Antonio Bulbena.

Esquizofrenia amb trastorns d'ansietat. Bases clíiques i de neuroimatge. Doctorand: Joana Kyra Valencia Pla. Director: Dr. Antoni Bulbena i Oscar Vilarroya.

Trastorno de estrés postraumático en niños y adolescentes testigos de violencia doméstica. Doctorand: José C. Colmenares Fernández. Director: Josep Tomàs Vilalta.

Analisis de clustering y switching: predictores de evolución a enfermedad de Alzheimer en pacientes con quejas subjetivas de memoria. Doctorand: Ana B. Fagundo Morales. Director: Dr. Manel Salamero i Dr. Adolf Tobena Pallarés.

Estudi de les propietats psicomètriques del life skills profile ("perfil de habilidades de la vida cotidiana") com a mesura per avaluar funcionament i discapacitat en l'esquizofrenia i altres trastorns psicòtics. Doctorand: Violant Burges Ramos. Director: Dr. Fullana.

Treballs de recerca 2007

Relación entre ocupación del receptor dopamínergico D2 estriatal por antipsicóticos y efectos extrapiramidales: un estudio con 123-IBZM SPECT. Doctorand: Alcides Ferreira Rego Neto. Director: Iluminada Corripio Collado i Dr. Víctor Pérez Sola.

Insight en primeros episodios psicóticos: ¿Déficit cognitivo o estrategia de afrontamiento? Doctorand: Anna Sintes Estévez. Director: Dr. San. Tutor: Dr. Torrubia.

Apatía y reconocimiento facial de emociones en la enfermedad de Parkinson. Doctorand: Mercè Martínez Corral. Director: Dr. Jaime Kulisevsky.

Ventral striatum reduction in ADHD children: A neuroanatomical evidence of motivational dysfunctions in the disorder. Doctorand: Erika Proal Fernández. Director: Dra. Susan Carmona.

Potenciales auditivos relacionados con eventos (P3) y rendimiento cognitivo en policonsumidores recreativos de Éxtasis: evidencia aportada por un estudio longitudinal de 1 año. Doctorand: Susana de Sola Llopis. Director: Dr. Jordi Peña Casanova.

Evaluación del rendimiento neuropsicológico en adolescentes con anorexia nerviosa antes del tratamiento. Doctorand: Estefanía Lozano Serra. Director: Susana Andrés Perpiñá i Josefina Castro-Fornieles. Tutor: Dr. Rafael Torrubia Beltri.

Chronic Outcome of Depression in Medical Patients: A six Month Follow-up study. Doctorand: Lili Sperry Dopino. Director: Dr. Antoni Bulbena Vilarrasa.

Estabilitat temporal de les dimensions de símptomes obsessius-compulsius en una mostra d'estudiants: estudi prospectiu amb un seguiment de dos anys. Doctorand: Joan Taberner Viera. Director: Dr. M.A. Fullana Rivas.

Eficacia de la terapia cognitivo-conductual mediante exposición interoceptiva en el tratamiento del síndrome del intestino irritable: estudio piloto. Doctorand: Mónica Ortega Bravo. Director: Xavier Torres Mata i Dr. Miquel Àngel Fullana Rivas.

Esquizofrenia y drogas. Doctorand: Begona Mera del Cabo. Director: Dr. J.M. Costa Molinari.

Trastorn per Déficit d'Atenció/Hiperactivitat (TDAH) en la infància i adolescència: noves aportacions en els subtipus clínics. Doctorand: Ester Camprodón Rosanas. Director: Dra. Calvo Calvo. Tutor: Dr. Rafael Torrubia Beltri.

Alteraciones neuropsicológicas en pacientes diagnosticados de trastorno pro ansiedad generalizada. Doctorand: Susana García Blanco. Director: Dr. Salvador Ros Montalbán.

Objetivización de las anomalías estructurales mediante test neuropsicológico en niños con TDAH. Doctorand: Carolina Raheb Vidal. Director: Dr. Josep Tomàs Vilalta.

Criterios médico-forenses del concepto médico-jurídico del miedo insuperable. Doctorand: Carles Martín Fumadó. Director: Dr. Manuel Rodríguez Pazos.

Els nivells postmortem de serotonina a nivell del LCR com a dada complementària en el diagnòstic de la mort d'etologia suicida. Doctorand: Carles Martín Fumadó. Director: Dr. Manuel Rodríguez Pazos.

Fisfunción sexual y síndrome de fatiga crónica. Doctorand: Alicia Blázquez Montenegro. Director: Dr. Miquel Casas Brugué i Dr. José Alegre.

Asociación entre polimorfismos del fen del transportador de la serotonina y la adherencia a psicoterapia en pacientes con Trastorno límite de la personalidad. Doctorand: Lisiâne Cysne de Medeiros Vasconcelos e Rego. Director: José Carlos Pascual i Dr. Víctor Pérez Sola.

Estils d'afrontament i dolor agut en pacients cremants. Doctorand: Esther Planas Hortal. Director: Xavier Caseras Vives. Codirector: Miquel Casas Brugué.

Treballs de recerca 2008

Estudio de la relación entre psicopatía y prácticas educativas mediada por las dimensiones de personalidad ansiedad e impulsividad.

Doctorand: Raúl Duce Teixeira. Director: Dra. Yolanda Pardo Cladellas i Dr. Jordi Pérez Sánchez.

Efecto a corto plazo del tratamiento con Presión Positiva Continua de Aire sobre variables de somnolencia, psicológicas y neuropsicológicas en pacientes con Síndrome de Apnea Hipopnea del Sueño. Doctorand: Roser Toquero Colmena. Director: Mª Dolores de la Calzada i Rosa Mª Raich.

Validación de la prueba de natación forzada en una batería de tests aplicada a un modelo animal de psicogeriatría. Doctorand: Paula Ramírez Boix. Director: Dra. Lydia Jiménez Llort.

Aproximación empírica al estudio de las tipologías de agresores de pareja. Análisis descriptivo de variables e instrumentos de evaluación en el centro penitenciario Brians-2. Doctorand: Ismael Loinaz Calvo. Director: Dr. Rafael Torrubia Beltri.

Aprendizaje espacial en las ratas genéticamente heterogéneas N/NIH-HS: relación con los niveles de ansiedad. (data lectura: 12/09/2008). Doctorand: Esther Martínez Membrives. Director: Dr. Albert Fernández-Teruel.

El protocol d'actuació en el trastorn per deficit d'atenció amb hiperactivitat (TDAH). Doctorand: Ester Camprodón Rosanas. Director: Perfil psicopatológico y de personalidad de los jugadores patológicos de máquinas recreativas con premio. Doctorand: Àngels Deu Coll. Director: Dr. Joan Deus Yela i Rafael Torrubia Beltri.

A tensor-based morphometric study of an eight-week relaxation response training. Doctorand: Eirka Proal Hooepfner. Director: Dra. Susana Carmona.

Perfil neurocognitivo y edad de inicio de la psicosis: estudio comparativo en pacientes de inicio infantil, adolescente y adulto. Doctorand: Mª José Miñano Valero. Director: Dra. Lourdes Fañanás Saura. Codirector: María José Muñoz Flores i Mar Fatjó-Vilas Mestre.

Efectes de l'edat, nivell educatiu i gènere sobre la capacitat d'inhibició de despostes automàtiques. Doctorand: Olga Gelonch Rosinach. Director: Dr. Jordi Peña Casanova.

Avaluació de l'efectivitat d'una intervenció grupal psicoeducativa en pacients amb simptomatologia d'ansietat i depressió en els equips d'atenció primària. Doctorand: Rocío Casañas Sánchez. Director: Dr. Miquel Casas Brugué i Dr. Josep Davins. Tutor: Dr. Adolf Tobeña Pallarés.

Espectroscòpia protònica per resonància magnètica en el estudi del Trastorno por déficit de atención con hiperactividad infantil. Análisis del cerebelo y la región prefrontal. Doctorand: Ana Moreno Alcázar. Director: Dr. Joan Carles Soliva.

Relación entre medidas volumétricas y mnésicas en Deterioro Cognitivo Leve y Enfermedad de Alzheimer. Doctorand: Gonzalo Sánchez Benavides. Director: Jordi Peña-Casanova.

Treballs de recerca 2009

Remisió sintomática en pacientes con esquizofrenia no tratados previamente: resultados de 2 años del estudio SOHO. Doctorand: Diego Novick. Director: Dr. Joseph M. Haro Abad

Traducció i adaptació al castellà de la bateria neuropsicologica: The Repeatable Battery for the Assessment of Neuropsychological Status (RBANS) forma A, en una muestra piloto de población española. Doctorand: Silvia Muntal Encinas. Director: Dra. Nina Gramunt Fombuena. Tutor: Dr. Tobeña Pallarés.

Relació entre la simptomatologia obsesiva-compulsiva i la severitat de la psicosis en l'esquizofrènia: revisió sistemàtica i metanàlisi. Doctorand: Ruth Cunill Clotet. Director: Dra. Daphne Simeon

Relació entre dermatoglfis i les alteracions frontals presents en els pacients esquizofrènics. Doctorand: María Giralt López. Director: Dra. Edith Pomarol Clotet.

Impacte psicològic el test genètic de la mutació BRCA 1/2. Doctorand: Núria Junyent Freixenet. Director: Dr. Miquel Àngel Sullana.

Amor como fuente de sanidad. Doctorand: Judith T. Martínez Bello. Director: Dr. Joan Creixell Sureda.

Conciencia del Déficit cognitivo en la esquizofrenia y su relación con la conciencia de enfermedad mental. Doctorand: Beatriz González Suárez. Director: Dra. Edith Pomarol Clotet.

Evaluación de los conocimientos, actitudes y riesgo de prevalencia de la depresión en la población juvenil de Sabadell. Doctorand: Ana Isabel Cebrià Meca. Director: Dr. Diego J. Palao.

Elementos sistémicos relacionales en Esquizofrenia. Doctorand: Yasna Badilla Briones. Director: Juan Luis Linares Fernández.

Valoración de la capacidad de conducción de vehículos en pacientes con diagnóstico de deterioro cognitivo ligero y demencia. Doctorand: Dolores Badenes Guía. Director: Dra. Maite Farolera.

Trets de personalitat en pacients amb Síndrome Fibromiàlgica, avaluats mitjançant el Qüestionari de Personalitat de Zuckerman i Kuhlman. Doctorand: Silvia Albiol Matamoros. Director: Dra. Montserrat Gomà Freixenet.

Estudio de una muestra clínica de adultos con TDAH: análisis en función del género y los subtipos clínicos. Doctorand: Naia Sáez Francàs. Director: Dr. Miquel Casas Brugué. Codirectors: Josep Antoni Ramos Quiroga i Dr. Jorge Hernández Vara.

Matutinitat-vespertinitat, gènere i el model dels 5 factors alternatius de la personalitat. Doctorand: Ana Muro Rodríguez. Director: Dra. Montserrat Gomà Freixenet.

El model alternatiu dels cinc grans factors de personalitat, dependència nicotínica i recaiguda. Doctorand: Gemma Nieva Rifà. Director: Dr. Antoni Gual Solé i Dr. Miquel Casas Brugué.

Evaluación de la calidad de vida autopercibida en pacientes dependientes de cocaína con o sin otro trastorno mental concomitante.

Doctorand: Sira Díaz Morán. Director: Carlos Roncero Alonso.

Estudio retrospectivo de Trastorno por déficit de atención/hiperactividad (TDAH) en la infancia entre pacientes ingresados por abuso de sustancias a la sala de servicio de psiquiatría del Hospital Vall d'Hebrón. Doctorand: Jorge Orrego Bravo. Director: Dr. Miquel Casas Brugué

- C. Volum detallat treballs defensats prova Suficiència Investigadora. (Programa de doctorat Pla antic (RD 778/1998).

*No es garanteix el recull de totes les dades.

Prova de Suficiència Investigadora 2004

Afectación psicopatológica y psicosocial de los pacientes con infección por VIH en tratamiento antirretroviral que han desarrollado lipodistrofia. Doctorand: Anna Barata Badiella*.

Estudi neurofisiologic del trastorn obsessiu-compulsiu infanto-juvenil. Doctorand: Núria Bassas Bolívar*.

Tècniques d'intervenció psicològica en crisis. Doctorand: Albert Costa Marce*.

L'entrevista motivacional en trastorns de conducta alimentària en pacients amb obesitat mòrbida. Doctorand: Ingrid Egea Martínez*.

Parámetros antropométricos y psicológicos antes y después de la aplicación del programa de tratamiento integral para el sobrepeso y la obesidad infantil "niños en movimientos". Doctorand: Sandra Gussinyé Canabal*.

Intel·ligència, personalitat, estils educatius, conducta conflictiva i rendiment acadèmic en l'ensenyament secundari. Doctorand: Gemma Pérez Clemente*.

Estudio exploratorio sobre el perfil de los extranjeros consumidores de drogas en la XAD. Doctorand: Jorge Orrego*.

Efecto neuropsicológico del tratamiento antirretroviral en pacientes con el VIH-1. Doctorand: Patricia Pou Satorre*.

Psicopatología en pacientes dermatológicos. Doctorand: Sandra Ros Abarca*.

Estudi per a valorar la influència genètica sobre la resposta a clozapina en pacients amb esquizofrenia. Doctorand: Elisabet Masoliver Capdevila*.

Prova de Suficiència Investigadora 2005

Doctorand: Sara Arranz García*.

Doctorand: Daniel Bergé Baquero*.

Doctorand: Susana Carmona Cañabate*.
 Doctorand: Alicia De Villanueva Iribas*.
 Doctorand: Patricia Jurado Berbel*.
 Doctorand: Gillem Pilhez Vindua*.
 Doctorand: Virginia Tremols Montoya*.
 Aplicacions de la presència de comorbilitat psiquiàtrica en la resposta al tractament de manteniment amb metadona: evaluació a l'any i mig de l'inici del tractament. Doctorand: Mònica Astals Vizcaíno*.
 Biofeedback en l'àmbit neurològic i psiquiàtric. Doctorand: Mariona Baltà*.
 Déficits neuropsicològics en l'espectre esquizofrènic. Doctorand: Sílvia Campanera*.
 Déficit en teoria de la mente y en neurocognición en pacientes esquizofrénicos en remisión con pobre ajuste premórbido. Doctorand: Rosó Duñó Ambrós*.
 Comorbilitat psiquiàtrica i evolució en pacients amb trastorns de la conducta alimentària. Doctorand: Rosa M. Fernández Valdés Mari*.
 Estudi familiar dels adolescents amb comportament inadaptat. Doctorand: Pepita Henrich Pujol*.
 Satisfacció familiar y eficacia del tratamiento cognitivo-conductual en el trastorno obsesivo compulsivo. Doctorand: Núria Jaurrieta*.
 Asociación entre las características clínicas, la resonancia magnética cerebral estructural y tratamiento integral en un grupo de niños y adolescentes con trastorno obsesivo-compulsivo. Doctorand: Marisol Prado*.
 Calidad de vida, estado psicológico, adherencia y satisfacción con la terapia antirretroviral de los pacientes infectados por el VIH en diferentes momentos temporales de su tratamiento. Doctorand: Carmina Rodríguez Fumaz*.
 Teoría de la mente e ideas delirantes en trastornos del Eje I. Doctorand: Carol Vidal*.
 Tractament cognitiu-conductual com a psicoteràpia eficaç per a pacients amb fibromiàlgia. Doctorand: Carles Barcons Comella*.

Prova de Suficiència Investigadora 2006

Espectroscopia per Ressonància Magnètica i TDAH. Doctorand: Neus Abrines Jaume. Director: Joan Carles Soliva
 PRN Use in Borderline Patients and Axis II Comparison Subjects Followed Prospectively for 10 years. Doctorand: Clemente García-Rizo.
 Director: Dr. Víctor Pérez Sola. Codirectors: Mary C. Zanarini, Frances R. Frankenburg i Marc Walter.
 Trastorno por estrés postraumático en niños y adolescentes testigos de la violencia doméstica. Doctorand: José Carlos Colmenares Fernández*.
 Family of children with autism and asperger and the phenomenon of stoppage. Doctorand: Amaya Hervás Zúñiga*.
 Trastorno por déficit de atención en el adulto: caracterización clínica, comorbilidad psiquiátrica y deterioro funcional. Doctorand: Mariana Isabel Morais Nogueira*.
 Subtipus combinat i subtipus desatent amb o sense temps cognitiu lent (TCL) en el TDAH: Diferències en el perfil neuropsicològic del WISC-IV?. Doctorand: Esther Campodon Rosanas. Director: Dra. Rosa Calvo. Tutor: Dr. Rafael Torrubia Beltri.
 Estudi el component físic i psíquic en la deformació adquirida per grans cremades, des de la supervivència a la incorporació social. Doctorand: Esther Planas Hortal. Director: Dr. Rafael Torrubia Beltri i Dr. Miquel Casas Brugué.
 Morfometría volumétrica de la región prefrontal en niños con TDAH. Doctorand: Alicia Gutiérrez Martínez. Director: Juan Carlos Soliva.
 Evaluación de una entrevista de cribado para la detección de comorbilidad psiquiátrica en sujetos consumidores de sustancias de abuso. Doctorand: Joan Mestre Pintó. Director: Marta Torrens Mélich.
 Correlats neuroanatómics del Trastorn de pànic. Doctorand: Daniel Muñoz Samons. Director: Dr. Antoni Bulbena Vilarrasa.
 Neurobiología de la impulsividad. Estudio de neuroimagen funcional. Doctorand: M. Ángeles Malagón Amor. Director: Joan Carles Soliva Vila.
 Exploración de la función dopamínérgica en la depresión unipolar y bipolar. Doctorand: José Antonio Monreal Ortiz. Director: Dr. Tomás de Flores i Fomentí. Tutor: Dr. Adolf Tobeña Pallarés.
 Implicació de la patologia siquiatrica premòrbida en la evolució postquirúrgica dels malalts amb obesitat mòrbida. Doctorand: Susana García Blanco. Director: Dr. Salvador Ros Montalbán.
 Rendiment neuropsicològic i repercussió acadèmica a l'any de patir un traumatisme cranoencefàlic en la infància i en l'adolescència. Doctorand: Susanna Forné González. Director: Dra. Mercè Jódar Vicente.
 La satisfacció marital y el contacto físico como modulador de la ansiedad en el Síndrome de Fatiga crónica. Doctorand: Alicia Blázquez Montenegro. Director: Dr. Óscar Vilarroya Oliver i Dr. José Alegre Martín.
 Perfil neuropsicològic en el trastorn obsessiu compulsiu en edat pediàtrica: rellevància clínica. Doctorand: Sandra Navarro Pons. Director: Dr. Óscar Vilarroya Oliver.
 Evaluación del rendimiento neuropsicológico en adolescentes con anorexia nerviosa antes y después del tratamiento. Doctorand: Estefanía Lozano Serra. Director: Dra. Susana Andrés Perpiñá, Dra. Josefina Castro-Fornieles. Tutor: Dr. Rafael Torrubia Beltri.
 Estudi de seguiment de pacients amb patologia dual ingressats a una unitat hospitalària de desintoxicació. Doctorand: Núria Espluga i Frigola. Director: Marta Torrens i Mélich.
 Evaluación de la efectividad y eficiencia de un Programa de enfermería de intervención grupal psicoeducativa en pacientes con trastorno depresivo leve desarrollado en los Equipos de Atención Primaria de Barcelona Ciudad. Doctorand: Rocío Casañas Sánchez. Director: Dr. Miquel Casas Brugué i Dr. Josep Davins.
 Els nivells postmortem de serotonina A nivell de LCR com a dada complementària en el diagnòstic de la mort d'etologia suicida. Doctorand: Carles Martin Fumadó. Director: Dr. Manuel Rodríguez Pazos.
 Relación entre medidas volumétricas y mnésicas en Deterioro Cognitivo Leve y Enfermedad de Alzheimer. Doctorand: Gonzalo Sánchez Benavides. Director: Jordi Peña-Casanova.
 Potenciales evocados auditivos (P300) y rendimiento cognitivo en policonsumidores recreativos de Éxtasis: resultados de un estudio longitudinal de un año. Doctorand: Susana de Sola Llopis. Director: Dr. Jordi Peña Casanova.
 Eficacia de la Terapia Cognitivo-conductual en el Tratamiento del Síndrome del Intestino Irritable. Doctorand: Mónica Ortega Bravo. Director: Dr. M.A. Fullana Rivas.
 Trastornos de la personalidad y malestar psicosocial asociados a los pacientes hiperfrecuentadores de Atención Primaria de Salud. Doctorand: Valentín Calvo Rojas. Director: Dr. J.M. Costa Molinari.
 Ocupación del receptor dopamínérgico D2 estrial por antipsicóticos y efectos extrapiramidales: un estudio con 123I-IBZM SPECT. Doctorand: Alcides Ferreira Rego Neto. Director: Dra. Iluminada Corripio Collado i Dr. Victor Pérez Sola.
 Propiedades psicométricas de la versión española de la escala de valoración de la gravedad selectiva para cocaína. Doctorand: Lisiane

Cysne de Medeiros Vasconcelos e Rego. Director: Dr. José Pérez de los Cobos Peris i Dr. Enric Álvarez.

Implicación de la corticosterona tanto en las respuestas defensivas o de estrés como en la encefalomielitis autoinmune experimental (EAE) en la población de ratas genéticamente heterogéneas N/Nih-HS y en 5 cepas de ratas consanguíneas. Doctorand: Esther Martínez Membrives. Director: Dr. Albert Fernández Teruel.

Relacions familiars en les dimensions de símptomes obsessius-compulsius en mostres no clíniques. Doctorand: Joan Taberner Viera. Director: Dr. Miquel Àngel Fullana Rivas.

Predictors of ham-D raters accuracy in a standardized rater training program. Doctorand: Marta Manjón Tàrrega. Director: Rebecca Smith i Dr. Jordi Pérez Sánchez.

Tipologías de agresores de pareja y su aplicación al tratamiento. Doctorand: Ismael Loinaz Calvo. Director: Dr. Rafael Torrubia Beltri. Funciones ejecutivas y estilos de personalidad de los jugadores patológicos de máquinas recreativas con premio. Doctorand: Àngels Deu Coll. Director: Dr. Joan Deus Yela.

Conducta antisocial en la infancia y prácticas educativas parentales. Doctorand: Raúl Duce Teixeira. Director: Dra. Yolanda Pardo Cladellas.

Prova de Suificència Investigadora 2009

Impacte psicològic del test genètic de la mutació BRCA 1/2: Estudi prospectiu longitudinal d'una cohort espanyola multicèntrica a llarg termini. Doctorand: Núria Junyent Freixenet. Director: Dr. Miquel Àngel Fullana.

Estudios de fiabilidad y validez del cuestionario autoinformado de cribado de TDAH ASRS v1.1 en adultos en tratamiento por trastorno por uso de sustancias. Doctorand: Constanza Daigre Blanco. Director: Miquel Casas Brugué.

Efectivitat d'un programa d'intervenció en temptatives autolítiques a la ciutat de Sabadell. Doctorand: Ana Isabel Cebrià Meca. Director: Dr. Diego J. Palao Vidal.

Eficàcia de l'ús addicional de tècniques en mindfulness en subjectes amb elevada impulsivitat, en el context d'un tractament de deshabitació tabàquica. Doctorand: Gemma Nieva Rif. Director: Antoni Gual Solé i Dr. Miquel Casas Brugué.

Matutinitat-vespertinitat, gènere, el model dels 5 factors alternatius de la personalitat i els nivells de cortisol i melatonina. Doctorand: Anna Muro Rodríguez. Director: Dra. Montserrat Gomà i Freixenet.

Asociación entre el trastorno límite de personalidad y el trastorno disfórico premenstrual. Doctorand: Naia Sáez Francas. Director: Dr. Miquel Casas Brugué.

Síndrome fibromialgica: trets de personalitat, coocurrència psiquiàtrica i impacte de la malaltia. Doctorand: Silvia Albiols Matamoros. Director: Dra. Montserrat Gomà i Freixenet.

Valoración de la capacidad de conducción de vehículos en pacientes con diagnóstico de Deterioro Cognitivo Ligero y Demencia. Doctorand: Dolors Badena Guia. Director: Dra. Maite Garolera. Tutor: Dr. Adolf Tobeña Pallarés.

Brain dysfunction in schizomanic patients versus healthy controls: a fMRI study. Doctorand: Mercè Madre Rull. Director: Dra. Pomarol-Clotet i Dr. Benedikt Amann.

Remisión sintomática en pacientes con esquizofrenia no tratados previamente resultados de 2 años del estudio SOHO. Doctorand: Diego Novick. Director: Dr. Josep Maria Haro Abad y Dr. Enrique Álvarez.

Relación entre el insight clínico y el insight cognitivo en la esquizofrenia. Doctorand: Beatriz González Suárez. Director: Dra. Edith Pomarol-Clotet. Tutor: Dr. Adolf Tobeña Pallarés.

Relació entre la simptomatologia obsessiva-compulsiva i la severitat de la psicosi en l'esquizofrènia: revisió sistemàtica i metanàlisi. Doctorand: Ruth Cunill Clotet. Directora: Dra. Daphne Simeon. Tutor: Dr. Tobeña Pallarés.

Relació entre dermatoglifis i les alteracions frontals presents en els pacients esquizofrènics. Doctorand: Maria Giralt López. Director: Dra. Edith Pomarol Clotet. Tutor: Dr. Tobeña Pallarés.

Análisis cuantitativo mediante neuroimagen estructural del núcleo caudado en el trastorno por déficit de atención e hiperactividad pediátrico: propuesta de un nuevo test diagnóstico. Doctorand: M. Ángeles Malagón Amor. Director: Joan Carles Soliva Vila.

Traducción y adaptación al castellano de la batería neuropsicológica "The Repeatable Battery for the Assessment of Neuropsychological Status" (RBANS) forma A, de Christopher Randolph en una muestra piloto de población española. Doctorand: Sílvia Muntal Encinas. Director: Dra. Nina Gramunt. Tutor: Dr. Adolf Tobeña Pallarés.

Brain dysfunction in schizomanic patients versus healthy controls: a fMRI study. Doctorand: Mercè Madre Rull. Director: Dra. Edith Pomarol-Clotet, Dr. Benedikt Amann.

Análisis bibliométrico de la producción científica española en psiquiatría y psicología clínica 2004-2009. Investigación básica vs. Investigación clínica. Doctorand: Sira Díaz Morán. Director: Dr. Adolf Tobeña Pallarés.

4.3.2 Mestratge de Psiquiatria.

El "Mestratge Professional i de Recerca en Psiquiatria i Clínica Psicològia" (Edició 2009-2011), ja forma part de l'oferta de formació postgrauada de la U.A.B. Es poden consultar els requeriments i continguts bàsics al següents links:

- Web de l'Escola de Postgrau UAB (Màsters i Postgraus):
 http://www.uab.es/servlet/Satellite/postgrau/master-en-psiquiatria-i-clinica-psicologica/dades-basiques-1203328491238.html/param1-2340_ca/param2-2008/
- Web del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal:
 <http://dpsiquiatria.uab.es/ca/mestratgesPsiquiatria.php>

Tambè es pot revisar als següents links tota la informació relacionada amb horaris i programes de les assignatures:

- Calendari definitiu assignatures Mestratge.
http://dpsiquiatria.uab.es/docs/mestratge/arxiu_96.pdf
- Programa Mòdul mètodes de recerca en psiquiatria.
http://dpsiquiatria.uab.es/docs/mestratge/arxiu_77.pdf

Matèries:

- Planificació d'un treball d'investigació (aspectes metodològics).
- Metodologia de la recerca en psiquiatria i Psicologia Mèdica.
- Bases neurobiològiques de la conducta anormal.
- Desenvolupament de la recerca en les diferències individuals.

- Programa Mòdul Neurociència cognitiva i psiquiatria:
 1. Avenços en Psicobiologia i Neurociència cognitiva:
http://dpsiquiatria.uab.es/docs/mestratge/arxiu_93.pdf
 2. Neurociència cognitiva i Psiquiatria:
http://dpsiquiatria.uab.es/docs/mestratge/arxiu_80.pdf

Matèries:

- Tècniques de neuroimatge en psiquiatria.
- Mecanismes biològics de l'envelleixement.
- Fronteres en psiquiatria i neurociència cognitiva.

- Programa Mòdul d'intervenció en psiquiatria i psicologia:
http://dpsiquiatria.uab.es/docs/mestratge/arxiu_82.pdf

Matèries:

- Intervenció en psiquiatria infantil.
- Psicoteràpies cognitivo-conductuals i analítiques.
- Terapèutica psicofarmacològica.

4.3.3 Formació continuada.

Link de la descripció detallada publicada a la pàgina web del departament:

<http://dpsiquiatria.uab.es/ca/formacioContinuada.php>

4.3.3.1 Mestratge en "Neuropsicologia i Neurologia de la Conducta":

Direcció acadèmica: Jordi Peña Casanova. Organització: Departament de Psiquiatria i Medicina Legal. Lloc: Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS) Hospital del Mar.

Informació i admissió: Carme Pla Lozano. Tel. +34 93 248 30 00 (ext. 3820)
carme.pla@uab.es <https://masters-oaid.uab.es/nnc>

4. 3.3.2 Mestratge en “Teràpia familiar sistémica”:

Direcció acadèmica: Juan Luis Linares Fernández i José Antonio Soriano. Organització: Escola de Postgrau, Fundació Doctor Robert. Lloc: Perú, Colombia i a distància. Informació i admissió: Glòria Bagues. Tel. +34 93 291 94 75/ terapia@santpau.es <http://www.terapiasistemica.com/sanpau.html>

4.3.3.3 Mestratge en “Paidopsiquiatria”:

Direcció acadèmica: Josep Tomàs i Vilaltella. Organització: Departament de Psiquiatria i Medicina Legal. Lloc: Centre Londres 94. C/ Londres, 94, pral. 2º. Unitat de Psiquiatria Infantil1: 'Hospital Materno-infantil Vall d'Hebron. 08036 Barcelona. Informació i admissió: Yolanda Laspalas / Piedad Álvarez. Tel. +34 93 489 31 49 / +34 93 218 45 55 / +34 629 74 26 01
joseptomas@centrelondres94.com nbassas@menta.net <http://www.paidopsiquiatria.cat/>

4.3.3.4 Mestratge en “Psicogeriatría”:

Direcció acadèmica: Miquel Casas Brugué, Josep Mª Costa Molinari i Manel Sánchez Pérez. Organització: Departament de Psiquiatria i Medicina Legal. Lloc : Classes teòriques: Hospital Sant Rafael. Classes pràctiques: Germanes Hospitalàries SCJ. Informació i admissió : Sr. Manel Sánchez Pérez. Tel. +34 93 775 22 00. coordss.med@hscjscormar.org Registration secretariat: Escola de Postgrau: Universitat Autònoma de Barcelona. 08193 Bellaterra (Barcelona). Telf. 93 581 40 25
E-mail: ep.info@uab.es. Information office: Sra. Sandra Assens. Departament de Psiquiatria i Medicina Legal de la Universitat Autònoma de Barcelona. Telf. 93 581 23 81 · Fax 93 581 14 35.
E-mail: d.psiquiatria@uab.es 08193 Bellaterra (Barcelona). Sra. Josefa Sánchez. Sagrat Cor, Serveis de Salut Mental. Avda. Comte Llobregat, 117. Telf. 93 775 22 00 · Fax 93 775 19 94.
E-mail: secrgerencia@hscjscormar.org 08760 Martorell <http://www.masterpsicogeriatrica.com>

4.3.4 Estudis Llicenciatura de Medicina.

Link de la descripció detallada publicada a la pàgina web del departament:
<http://dpsiatria.uab.es/ca/estudis1er2onCicle.php>

4.3.4.1 Troncals/obligatòries: (Llicenciatura de Medicina)

- [Bases psicològiques dels estats de salut i malaltia \[Codi: 29076\]](#)

Bellaterra. Unitat de Psicologia Mèdica. Coord.: Dr. Rafael Torrubia Beltri. Professors: Dr. Rafael Torrubia Beltri, Dr. Rosa María Escorihuela Agulló, Dr. Albert Fernández Teruel, Dr. Miquel Àngel

Fullana Rivas i Dra. Beatriz Molinuevo Alonso. Programa assignatura en pàgina web del Departament. Curs: 2on. Crèdits teòrics: 4,5 - Crèdits pràctics: 3.

- [Psiquiatria \[Codi: 29148\]](#)

Coordinadors: Dr. Enrique Álvarez Martínez, Dr. Miquel Casas Brugué, Dr. Josep M. Costa Molinari i Dr. Lluís Sánchez Planell. Programa assignatura en pàgina web del Departament. Curs: 5º. Crèdits teòrics: 4,5 - Crèdits pràctics: 4,5.

4.3.4.2 Optatives: (Llicenciatura de Medicina)

- [Psicologia humana: bases socials i conducta anormal \[Codi: 22998\]](#)

Bellaterra. Unitat de Psicologia Mèdica. Profesors: Dr. Adolf Tobeña Pallarès, Dr. Rafael Torrubia Beltri i Dr. Albert Fernández Teruel. Programa assignatura en pàgina web del Departament. Curs: 2on. Crèdits totals: 6.

- [Cervell i conducta \[Codi: 26779\]](#)

Bellaterra. Unitat de Psicologia Mèdica. Professors: Dr. Albert Fernández Teruel, Dr. Adolf Tobeña Pallarés, Dra. Rosa M. Escorihuela Agulló i Dra. Lydia Giménez Llort. Programa assignatura en pàgina web del Departament. Curs: 3è. Crèdits totals: 6.

4.3.4.3 Criminologia:

- [Drogues, delinqüència i justícia penal \[Codi: 25895\]](#)

Bellaterra. Unitat de Psicologia Mèdica. Professors: Dra. Beatriz Molinuevo Alonso i Dra. Yolanda Pardo Cladellas. Programa assignatura en pàgina web del Departament. Curs: 2on. Crèdits teòrics: 3 - Crèdits pràctics: 1,5.

4.3.4.4. Lliure elecció: (Llicenciatura de Medicina)

- [Drogues i conductes addictives \[Codi: 25843\]](#)

Bellaterra. Unitat de Psicologia Mèdica. Professors: Dra. Beatriz Molinuevo Alonso i Dra. Yolanda Pardo Cladellas. Programa assignatura en pàgina web del Departament. Crèdits teòrics: 4 - Crèdits pràctics: 2.

- [Envellir bé: de la biologia molecular als hàbits de vida \[Codi: 29270\]](#)

Bellaterra. Unitat de Psicologia Mèdica. Profesora: Dra. Lydia Giménez Llort. Programa asignatura en pàgina web del Departament. Crèdits teòrics: 5 - Crèdits pràctics: 1. Link pàgina web de l'assignatura: www.saberenvejecer.es

- [Medicina Legal i Toxicologia. Deontologia i legislació mèdica \[Codi: 29124\]](#)

5è. Àrea de Medicina Legal. Adjunt pàgina web: Programa asignatura. Actuament no en vigor.

4.3.4.5 Estudis Grau d'Infermeria:

- Ciències psicosocials en infermeria

Bellaterra. Unitat de Psicologia Mèdica. Coord. Dr. Albert Fernández Teruel. Profesor: Dr. Adolf Tobeña Pallarès, Dr. Rafael Torrubia Beltri, Dr. Albert Fernández Teruel i Dra. Beatriz Molinuevo Alonso. Programa assignatura en pàgina web del Departament. Curs: 1er., primer cuatrimestre. Crèdits totals: 6.

4.4 Càtedra "El Cervell Social".

La Càtedra "El cervell social" és un centre de reflexió i actuació en l'àmbit de la neurociència social. La neurociència social és un camp incipient que explora les bases neurobiològiques del comportament social humà.

El mes de juny de 2006 la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i l'Ajuntament de Barcelona van signar un conveni mitjançant el qual es creava a la UAB la Càtedra "El cervell social" gràcies al patrociní de l'Ajuntament de Barcelona. La Càtedra ha estat adscrita al Departament de Psiquiatria i Medicina Legal de la UAB i acollida al Hospital del Mar i al Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB), on té la seva seu. Director titular: Óscar Vilarroya Oliver.

La base teòrica i experimental de la neurociència social recolça en les troballes més recents de disciplines com la neuroimatge, la neurobiologia, la antropologia evolutiva, la psicologia cognitiva, la robòtica, la lingüística i fins i tot la filosofia. Les seves aportacions estan canviant la manera d'entendre els perquès i els coms de molts fenòmens socials, de tal manera que ja s'està fent imprescindible per explicar la societat. El repte de la Càtedra resideix en familiaritzar la societat amb un nou camp emergent com és la neurociència social. Per aconseguir-ho, els objectius són:

- Generar coneixements en l'àmbit de la neurociència social.
- Fer accessible els coneixements derivats de la neurociència social.
- Aproximar els coneixements activament i interactivament.

Link de la pàgina "El Cervell Social": http://www.elcervellsocial.net/index.php/Ver_ctrl/home/catalan

Link de la descripció detallada publicada a la pàgina web del departament:
<http://dpsiquiatria.uab.es/ca/activitatsCatedra.php>

4.5 Disseminació de notícies d'actualitat:

Link de la descripció detallada publicada a la pàgina web del departament:

<http://dpsiquiatria.uab.es/ca/noticies.php>

Link enllaços rellevants en la pàgina web del Departament:

<http://dpsiquiatria.uab.es/ca/enllaços.php>

Notícies recents publicades:

- Projectes seleccionats a La Marató Tv3:

http://dpsiquiatria.uab.es/ca/noticia_68.php

- Anàlisi Bibliomètric de la producció científica del Departament en format article:

http://dpsiquiatria.uab.es/docs/noticia/arxiu_200.pdf

- Values empathy, and fairness across social barriers.

http://dpsiquiatria.uab.es/ca/noticia_57.php

<http://www.nyas.org/annals/detail.asp?annalID=947>

- Johannesson M. et al (2009) A resource for the simultaneous high-resolution mapping of multiple quantitative trait loci in rats: the NIH heterogeneous stock. *Genome Research*, 19: 150-158.

http://dpsiquiatria.uab.es/ca/noticia_53.php

- Ribasés M. et al (2009) Association study of 10 genes encoding neurotrophic factors and their receptors in adult and child Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder. *Biological Psychiatry* (doi: 10.1016/j.biopsych.2007.11.004).

http://dpsiquiatria.uab.es/docs/noticia/arxiu_137.pdf

- Tremols V. et al (2008) Differential abnormalities of the head and body of the caudate nucleus in attention deficit-hyperactivity disorder. *Psychiatry Research Neuroimaging*, 163: 270-278.

http://dpsiquiatria.uab.es/docs/noticia/arxiu_115.pdf

- Fullana MA et al (2009) Obsessions and compulsions in the community: prevalence, interference, help-seeking, developmental stability and co-occurring psychiatric conditions, *American Journal of Psychiatry*, Online pub. 2 February.

http://dpsiquiatria.uab.es/docs/noticia/arxiu_103.pdf

- Mª José Gómez et al (2009) One-way avoidance acquisition and cellular density in the basolateral amygdala: Strain differences in Roman high-and low-avoidance rats. *Neuroscience Letters*, 450: 317-320.

http://dpsiquiatria.uab.es/docs/noticia/arxiu_120.pdf

- Carmona S. et al (2009) Ventro-Striatal reductions underpin symptoms of Hyperactivity and impulsivity in Attention-Deficit/Hyperactivity disorder. *Biol. Psychiatry*, 66: 972-977.

http://dpsiatria.uab.es/docs/noticia/arxiu_195.pdf

- IV Curs de Neuroimatge avançada en neurociència cognitiva i psiquiatria, pròxims 18, 19 i 20 de març:

http://dpsiatria.uab.es/docs/noticia/arxiu_190.pdf

Darrers llibres publicats a la web del Departament:

En el següent link es mostra la llista sencera dels darrers llibres realitzats per membres del Departament publicats a la pàgina web del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal.

<http://dpsiatria.uab.es/ca/publicacions.php>

- "Mártires mortíferos. Un itinerario por el cerebro de los suicidas atacantes". Adolf Tobeña Pallarés, PVN: Universidad de Valencia, 2005

http://puv.uv.es/product_info.php?products_id=21628&osCsid=5d708cb6709a83e2de7515928687919f

- "Comprender el TDAH en adultos. Trastorno por déficit de atención con hiperactividad en adultos". Josep Antoni Ramos Quiroga, Rosa Bosch i Miguel Casas, 2009.

<http://www.amateditorial.com/elmedicoencasa/comprender-el-tdah.asp>

- "Values, empathy and fairness across social barriers". Edited by: Scott Atran, University of Michigan, Ann Arbor, Michigan; Arcadi Navarro, Universitat Pompeu Fabra, Barcelona, Spain; Kevin Ochsner, Columbia University, New York, New York; Adolf Tobeña, Autonomous University of Barcelona, Spain, and Oscar Vilarroya, University of Barcelona, Spain, Annals New York Academy of Sciences, 2009, vol. 1167.

<http://www.nyas.org/annals/detail.asp?annalID=947>

4.6 Anàlisi bibliomètric (2004-2009):

ANÀLISI BIBLIOMÈTRICA DE LA PRODUCCIÓ CIENTÍFICA DEL DEPARTAMENT DE PSIQUIATRIA I MEDICINA LEGAL (2004-2009)

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
Departament de psiquiatria i de Medicina Legal

Sira Díaz Morán
Beca Suport a la Recerca, Unidad de Psicología Mèdica
d.psiquiatria@uab.cat <http://dpsiquiatria.uab.cat>

Edifici M
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra

Bellaterra, 2009

RESUM:

La recerca en Psiquiatria a Espanya va viure un increment notori en quantitat i qualitat a partir de la dècada dels noranta del darrer segle, en paral·lel amb altres disciplines mèdiques. S'han fet estudis sistemàtics sobre la producció científica en biomedicina i ciències de la salut, a Espanya, però hi ha poques dades des de la perspectiva dels grups de recerca, les unitats bàsiques del sistema de ciència-tecnologia. Amb l'objectiu de donar a conèixer el volum de producció científica, així com les característiques dels grups d'investigació del Departament de Psiquiatria i Medicina Legal UAB (a partir d'ara DPsML), es plantejà la present anàlisi bibliomètrica. **Mètode:** mitjançant un sondeig transversal sobre grups independents amb diferents nivells jeràrquics d'agrupació; la mostra foren els investigadors membres dels grups de recerca del DPsML ($n = 50$, 55% homes). Es van emprar indicadors de producció, qualitatius, de visibilitat i difusió dels resultats, així com del nivell de popularitat sostinguda de la producció de cada investigador. **Resultats:** Durant el quinqueni sondejat els nou grups de recerca del DPsML tingueren una producció global de 202 documents indexats en bases de dades internacionals i 303 en total. El 55% dels grups de recerca aconsegueixen un factor d'impacte superior a 7.8; essent el factor d'impacte promig del total de la producció científica del DPsML de 9,478, amb un rang 2.433 a 26.372. El 55% de la producció recercadora total prové dels grups clínics hospitalaris, però el 42,97% de la producció en revistes indexades al Thomson Scientific Index pot assignar-se a dos grups de recerca: un grup bàsic amb el 21,19% (*Models animals i humans en transtorns mentals i neurològics*) i un grup clínic amb el 21,78% (*Neurogenètica i epidemiologia de les patologies ansioses*). **Conclusions:** el DPsML agrupa un conjunt d'equips recercadors amb una considerable producció científica: segons la caracterització bibliomètrica de la producció científica catalana entre 1996-2006 (Rovira, 2007), el DPsML ha publicat el 11,84% dels documents més citats en psiquiatria, el 20% en l'àmbit de les drogodependències i el 20,84% en l'àmbit de les ciències del comportament. Hem detectat que per al període 2004-2009 la visibilitat i l'impacte internacional de la investigació al DPsML tenen un creixement positiu, tendència que potser podria amplificar-se amb una major inter-relació entre la recerca bàsica i la clínica perquè els grups ofereixen un perfil de poca intercomunicació entre ells.

ABSTRACT:

Psychiatric research in Spain went through a notorious increase in quality and quantity during the last decade of the previous century, in parallel with other medical disciplines. Recent systematic studies of the scientific production in biomedicine and health sciences in Spain contain few data from the perspective of research groups, the basic unit of science-technology system. This analysis was carried out with the aim of detailing and disseminating the volume of scientific production and the characteristics of research groups at the Department of Psychiatry and Forensic Medicine, Autonomous University of Barcelona. **Method:** a cross-sectional survey of independent groups with different hierarchical levels of grouping was applied to the researchers sampled, members of the Department nine research groups ($n = 50$ researchers; 50% man). Indicators of the production, quality, visibility, dissemination of results and the level of sustained popularity of each researcher papers were used. **Results:** during the five-year probe the nine groups had a total production of 202 documents indexed in international scientific databases and 303 in all. 55% of the research groups achieved an impact factor above 7.8; being the average impact factor of the total scientific production 9,478 with a range of 2,433 to 26,372. 55% of the total research output comes from the clinical groups though 42,97% of reports in journals indexed at the Thomson Scientific Index can be assigned to two research groups: 21,19% to a basic group (*Animal models of mental and neurological disorders*), and 21,78% to a clinical group (*Neurogenetics and epidemiology of anxious pathologies*). **Conclusion:** The Department brings together several research teams with considerable scientific production: according to published analysis of Catalonian research (Rovira, 2007), the Department groups published 11,84% of the documents cited in Psychiatry, 20% in the field of drug addiction and 20,84% in the field of behavioural sciences. The visibility and international impact of the Department research had a positive growth during 2004-2009, that may be amplified improving the interface between basic and clinical groups because we detected a pattern of little communication between them.

INTRODUCCIÓ:

La Psiquiatria va ser una de les últimes àrees a incorporar-se a l'embranzida de la recerca biomèdica, degut potser als dubtes limítrofes de viure entre les neurociències i la genètica per una banda fins la Psicologia i les disciplines humanístiques a l'altra. L'anàlisi de la producció científica espanyola des de la perspectiva dels centres del Sistema Nacional de Salut, no es va fer de manera detallada fins la dècada dels vuitanta, coincidint amb un augment del volum de la producció científica total al costat d'un increment de la difusió de les publicacions que no s'acompanyà, però, d'un increment de cites per document. Aquesta tendència s'assignà a la qualitat sovint incipient dels treballs científics i a la manca de reconeixement de les publicacions signades per investigadors espanyols (Camí, Fernández & Gómez, 1999). Entre el 2002 i 2008, el número de revistes espanyoles indexades a la base de dades del Thomson Scientific (abans Institute for Scientific Information [ISI]) s'incrementà un 87%, i la producció científica espanyola total en un 9% en comparació amb l'augment mundial del 3%, puntatges que deixaren a Espanya com a cinquè país de la Unió Europea i novè mundial quant als articles publicats en revistes del Journal Citation Reports [JCR] (Buela-Casal, de la Paz, Sierra, Quevedo-Blasco & Castro, 2009). La producció científica espanyola va tenir un creixement notable els darrers anys passant aproximadament de 18.200 documents el 1995 a 39.115 el 2006 (Informe Cotec, 2008). En aquest creixement destaquen, sobretot, les àrees mèdiques tant clíniques com bàsiques.

La recerca psiquiàtrica a Espanya va viure un salt considerable en quantitat i qualitat durant la dècada dels noranta, fenòmen que també es detectà en disciplines properes com la psicologia, les neurociències i la biomedicina en general (Fava & Montanari, 1998; Vieta, 1999). En períodes històrics anteriors la situació de penúria pot adjudicar-se a les dècades d'aïllament consecutives a la guerra civil, que trencaren algunes tradicions de recerca i facilitaren la fragmentació dels models epistemològics i la desconexió de la psiquiatria de la ciència i de la medicina.

A Espanya es disposa d'informació sistemàtica sobre la producció científica en biomedicina i ciències de la salut (veure el Mapa Bibliomètric de Biomedicina i Ciències de la salut en www.isciii.es/mapabiomedico). Hi ha poques dades, però, des de la perspectiva dels grups de recerca, concepte que expressa la unitat bàsica del sistema de ciència-tecnologia. Hi ha bases de dades d'accés públic que permeten conèixer, amb major o menor precisió, el volum de l'activitat científica d'una determinada disciplina, a partir de la seva producció en la literatura especialitzada (Vázquez-Méndez, Suñén-Pinyol, Torrens, Castro-Fornielles & Camí, 2007), però presenten algunes limitacions com l'heterogeneitat en les direccions institucionals, la denominació dels centres i el nom dels autors, així com insuficiència de les eines de depuració, amb criteris ambigus basats alguns d'ells en les revistes on es publiquen els articles, en detriment del contingut del document. Els estudis de producció científica requereixen un procés minuciós amb les dades primàries i l'ajust d'aquestes amb criteris de depuració i búsquedas especialitzades, que no sempre s'han seguit.

En Biomedicina un punt rellevant és la diferència entre la recerca bàsica i clínica. Els Departaments Mèdics Universitaris sovint graviten, com cal esperar, sobre els Serveis Hospitalaris i allí s'incardinen els principals grups de recerca. Però les fronteres investigadores més actives han obert vies de col.laboració entre els Serveis hospitalaris i els laboratoris de recerca bàsica. La Psiquiatria no n'és pas una excepció: les Neurociències, la Genètica, la Biometria i els Centres de Diagnòstic per Imatges han fet germinar grups d'investigació que conviuen i competeixen al costat dels equips eminentment clínics. El Departament de Psiquiatria i Medicina Legal de la UAB (Facultat de Medicina), n'és un exemple de la competició i coexistència entre els grups d'investigació clínica i bàsica, amb complementarietats i limitacions que poden il·lustrar allò que probablement va èssent cada cop més comú en la rutina de molts Departaments de Psiquiatria a la xarxa universitària espanyola.

Amb l'objectiu de donar a conèixer el volum de producció científica, així com les característiques dels grups de recerca del Departament de Psiquiatria i Medicina Legal UAB (a partir d'ara DPsML), es va plantejar la present anàlisi bibliomètrica, per tal de complementar dades d'anàlisis

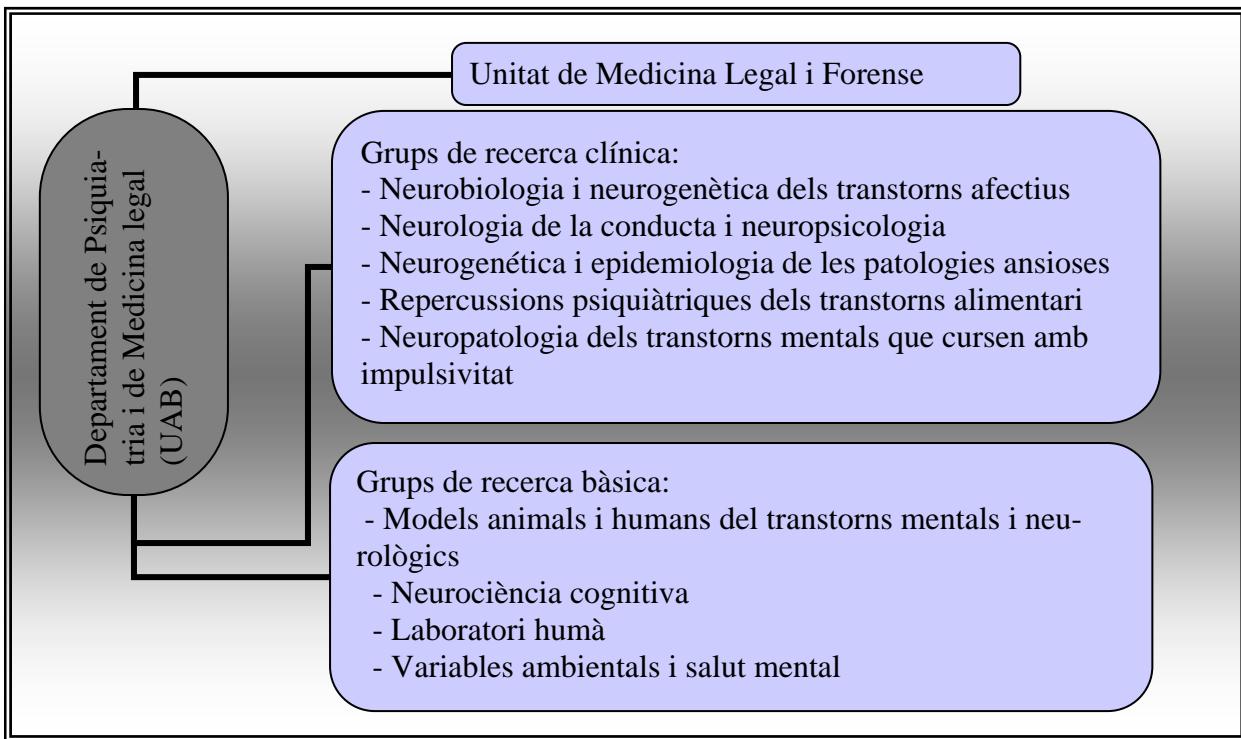
prèvies (Vázquez-Méndez et al., 2007), que havien recollit la producció en Psiquiatria en un període immediatament anterior però on els grups departamentals havien quedat emmascarats en funció del periscopi triat. La detecció de la totalitat de la producció científica esmentada al present article, és el resultat de l'anàlisi de les publicacions en psiquiatria, psicologia, drogodependències i ciències humanes, durant el període 2004-2009, per part dels grups de recerca que componen el DPsML.

MÈTODE:

Disseny:

S'aplicà un sondeig transversal sobre grups independents amb diferents nivells jeràrquics d'agrupació. (Figura 1)

Figura 1: Descripció grups de recerca DPsML.

Subjects:

La mostra es compón de tots els investigadors membres dels nou grups de recerca del DPsML ($n = 49$), sent el 55% homes.

Variables rellevants de l'estudi:

La variable dependent es definí com "nivell de producció bibliomètrica aconseguida en el període de temps entre 2004 i 2009" (1 de Gener 2004 - 30 de Setembre 2009), i la variable independent com "tipus de grup de recerca (clínic o bàsic)".

Criteris d'inclusió:

- Es van incloure articles científics publicats entre el primer de gener de 2004 i el 30 de setembre del 2009.
- Tots els documents duien autoria registrada del Departament.
- Es van incloure les investigacions interdepartamentals i intergrupals (dintre del mateix Departament).

Criteris d'exclusió:

- Exclusió tots aquells treballs que no fossin articles originals provinents d'una investigació o una aportació teòrica original.
- Es van excloure els articles en premsa o amb acceptació de la revista però encara no publicats en el moment de tancar l'estudi, els llibres o capítols de llibres, les cartes a l'autor o a la revista (sempre que no fossin aportacions investigadores), les guies clíniques i les publicacions divulgatives no científiques.

Procediment:

S'utilitzaren com a fonts d'informació les bases de dades: Thomson Scientific (<http://www.accesowok.fecyt.es/login/>) i Pubmed (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>); així com també informació addicional a partir de les dades curriculars directes aportades pels investigadors, per tal d'afinar. La producció de cada investigador va exigir diverses rondes d'ajust dels límits de la recerca, degut a l'elevat nombre de autors/es homònims (noms idèntics que corresponen a diferents persones) i d'autors/es sinònims (diferents noms bibliogràfics que corresponen a la mateixa persona). Aquesta depuració no es va poder fer de forma automàtica ja que les bases de dades, no vinculen els noms bibliogràfics dels autors/es amb les diferents direccions del document. També es van fer els ajusts pertinents en referència a les matèries estudiades per a cada investigador o per a cada grup de recerca.

Usarem indicadors de tipus qualitatius i quantitatius, basats en el número de publicacions que prenen donar a conèixer el volum global del Departament, el de cada grup investigador, així com les relacions o diferències entre diferents tipus d'investigació, i la visibilitat d'aquestes produccions a partir del número de cites extret de la base de dades ISI. Referent al nombre total de cites per investigador, només s'han inclòs les dels treballs que componen la mostra de l'anàlisi, segons la situació actual de cada article, excloent el nombre de cites total obtingut pels investigadors en períodes anteriors de la carrera professional, així com el número de cites relacionades amb altres publicacions que no formen part de l'estudi. Pel que fa als indicadors qualitatius, es tingueren en compte el tipus d'investigació, la temàtica i els mètodes de cada grup i la influència en la comunitat científica internacional (a partir del nombre d'articles publicats en revistes internacionals).

Com indicador de visibilitat i difusió dels resultats, es va utilitzar el factor d'impacte (FI) de les revistes, a partir del *Journal Citation Reports (JCR)*, aplicat a tots els articles de revistes indexades al Thomson Scientific. I també es comparà el Factor "H", a partir del *Science Citation Index (SCI)*, com indicatiu del nivell de popularitat sostinguda de la producció científica de cada investigador (Hirsch, 2005; 2007).

A causa de la manca d'acord en la definició de la producció recercadora bàsica o clínica en medicina (Nadin, Pinski & Gee, 1986), s'adoptà una classificació arbitrària i adequada nomès a l'entitat auditada. Entenem ací per estudi de recerca bàsica, els treballs fets pels grups d'investigació que pertanyen als Laboratoris de Bellaterra del Departament de Psiquiatria i Medicina Legal UAB (Facultat de Medicina), i la Unitat de Recerca en Neurociència Cognitiva [URNC]; i s'entén per recerca o produccions clíniques els estudis provinents dels grups d'investigació que pertanyen als diferents Serveis de Psiquiatria dels Hospitals Universitaris UAB. Per delimitar els grups de recerca a banda del seu reconeixement formal seguïrem la següent definició: nucli d'autors/es que signen regularment i de forma conjunta treballs d'investigació científica en una temàtica determinada (Méndez-Vázquez, 2007). Cal indicar, finalment, que l'estudi es tancà el 30 de Setembre del 2009 per tal d'arribar a la presentació de memòries, a finals d'any, amb la feina endreçada. Tenim constància d'una bona cuia de producció científica ja acceptada per publicació, per part de tots els grups, que sortirà amb data 2009 i que serà recollida en la reactualització del document definitiu el primer trimestre 2010.

RESULTATS:

La Taula 1 mostra els resultats globals del DPsML en el quinqueni 2004-2009, amb especificació de la producció dels nou equips de recerca bàsica i clínica que el componen. A partir dels punts extrets de les bases de dades utilitzades, s'aprecia que el 42,97% de la producció total del DPsML en revistes indexades al Thomson Scientific (articles científics, monogràfics i revisions), prové de dos grups de recerca: un equip bàsic amb el 21,19% (*Models animals i humans en transtorns mentals i neurològics*) i un grup clinic amb el 21,78% (*Neurogenètica i epidemiologia de les patologies ansioses*). Un altre grup de recerca bàsica (*Laboratori Humà*) els segueix de prop amb el 20,79%. Si fem servir, no obstant, la quantitat total de producció científica indexada o no al Thomson Scientific, predomina la producció clínica (55,12% del total) i les xifres es reparteixen llavors de forma més homogènia entre els diferents grups, particularment entre els grups de recerca clínica, tot destacant: *Neurobiologia i neurogenètica dels transtorns afectius* (14,85%), *Neurogenètica i epidemiologia de les patologies ansioses* (15,18%) i *Neuropsicopatologia dels trastorns que cursen amb impulsivitat* (22,11%).

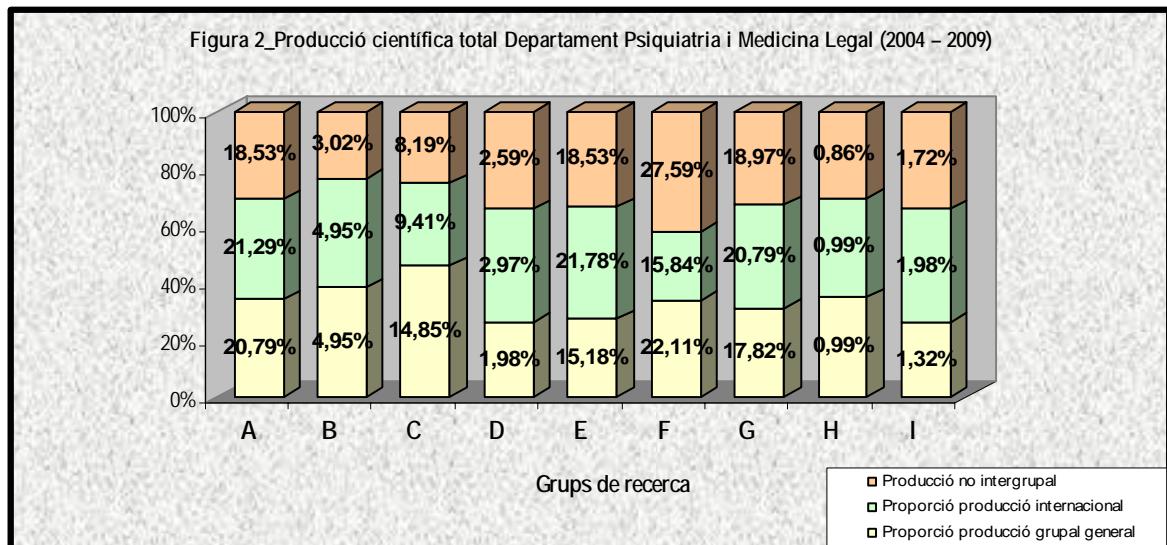
Els grups del DPsML amb un major número de produccions científiques estrictament pròpies (és a dir, no provinents de col.laboracions exteriors) foren: Neurobiologia de les drogodependències i patologia dual, Laboratori humà, *Models animals i humans de transtorns mentals i neurològics* i el de *Neurogenètica i epidemiologia de les patologies ansioses* (Veure Figura 2).

Quant al factor d'impacte de les revistes biomèdiques on foren publicats els articles, el 66,67% dels grups de recerca aconseguiren un factor d'impacte superior a 5,2, i per damunt del 7,8 un 55% dels grups. El factor d'impacte promig del total de la producció científica del DPsML fou de 9,478, amb una amplitud de rang de: 2,433 a 26,372 (JCR, 2008).

Taula 1_Producció científica total Departament Psiquiatria i Medicina Legal (2004 – 2009)	T. ISI/G ¹	T. G. ²	F.I. ³	T.I./G ⁴	Producció relativa		
					T. ISI/G% ⁵	T. G.% ⁶	T.I./G% ⁷
Models animals i humans de transtorns mentals i neurològics	A	43	63	26,372	43	21,29%	20,79%
Neurociència cognitiva	B	10	15	12,818	7	4,95%	4,95%
Neurobiologia i Neurogenètica dels Transtorns Afectius	C	19	45	3,782	19	9,41%	14,85%
Neurologia de la Conducta i Neuropsicología	D	6	6	3,782	6	2,97%	1,98%
Neurogenètica i Epidemiologia de les Patologies Ansioses	E	44	46	5,234	43	21,78%	15,18%
Neuropsicopatologia dels trastorns que cursen amb impulsivitat	F	32	67	12,537	64	15,84%	22,11%
Laboratori Humà	G	42	54	10,545	44	20,79%	17,82%
Repercussions psiquiàtriques dels Transtorns Alimentaris	H	2	3	2,433	2	0,99%	0,99%
Variables Ambientals i Salut Mental	I	4	4	7,804	4	1,98%	1,32%
							1,72%

Producció científica total							
Departament	202	303	26,372	232	100,00%	100,00%	100,00%

¹T. ISI/G: número total documents indexats al Thomson Scientific, per cada grup d'investigació (amb drets de pertinença i autoria del Departament de Psiquiatria i Medicina Legal). ²T.G: número total documents publicats (indexats o no al Thomson Scientific) per cada grup d'investigació. ³FI: major factor d'impacte aconseguit entre totes les publicacions en cada grup de recerca i ⁴T.I./G: número total de documents independents de cada grup (no intergrupal) ⁵T. ISI/G%: percentatge del número de documents indexats al Thomson Scientific per cada grup de recerca entre el total del Departament, ⁶T. G%: percentatge del número de documents publicats (indexats o no al Thomson Scientific) per cada grup d'investigació entre la producció total del Departament, ⁷T.I./G%: percentatge d'articles exclusius de cada grup (no intergrupal).

A-Models animals i humans de transtorns mentals i neurologics. B- Neurociència cognitiva. C- Neurobiologia i Neurogenètica dels Transtorns Afectius. D-Neurologia de la Conducta i Neuropsicologia. E-Neurogenètica i Epidemiologia de les Patologies Ansioses. F-Neuropsicopatologia dels trastorns que cursen amb impulsivitat. G- Laboratori Humà. H-Repercussions psiquiàtriques dels Transtorns Alimentaris. I- Variables Ambientals i Salut Mental.

Producció científica detallada de cadascún dels grups de recerca:

S'establí com a criteri classificatori dels grups la pertinença o no als centres hospitalaris, a desgrat del contingut temàtic dels documents científics (veure "mètode"). En funció d'això al DPsML hi ha quatre grups de recerca bàsica: "*Models animals de transtorns mentals i neurològics*", "*Neurociència cognitiva*," "*Laboratori humà*" i "*Variables ambientals i salut mental*". I cinc grups de recerca clínica: "*Neurobiologia i neurogenètica dels transtorns afectius*", "*Neurologia de la conducta i neuropsicologia*", "*Neurogenètica i epidemiologia de les patologies ansioses*", "*Neuropsicopatologia dels trastorns que cursen amb impulsivitat*" i "*Repercussions psiquiàtriques dels Transtorns Alimentaris*" (Figura 1).

A continuació de la Taula 2 a la 10 es recullen les dades relacionades amb la productivitat en el mateix marc temporal, 2004 – 2009, per a cada investigador del Departament de Psiquiatria, enquadrats dins dels grups de recerca on pertanyen, especificat a la signatura dels articles. La producció s'ha mesurat a partir del número d'articles publicats (internacionals i nacionals), especificant les proporcions dels casos en que són autors principals i co-autors. Es mesurà també l'impacte total de les produccions de cada investigador pel número total de cites rebudes pel conjunt de publicacions, així com pel primer i segon factor d'impacte aconseguit de les revistes de publicació. També es diferencien els articles publicats en revistes indexades al Thomson Scientific per tal de poder estimar l'impacte de les publicacions a nivell internacional.

a) Grups de recerca bàsica:**a.1) Models animals i humans de transtorns mentals i neurològics (Taula 2 / Figura 3).**

Les línies de recerca del grup "Models animals i humans de trastorns mentals i neurològics" són:

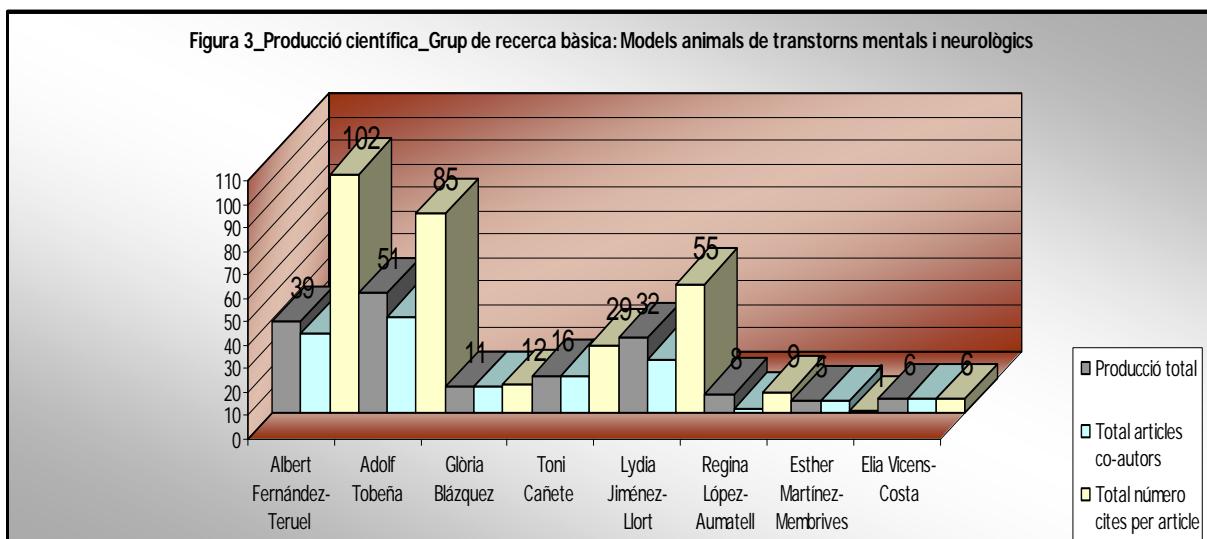
1. Psicogenètica de la por/ansietat en rossegadors.
2. Estudi de les bases biològiques de l'estimulació cognitiva en malalties neurodegeneratives (estudis en ratolins 3xTgAd per a la malaltia d'Alzheimer).

La Taula 2 mostra que en relació al volum de producció, és un dels dos grups amb més número d'articles publicats representant el 23,49% del total (43 publicacions indexades al Thomson Scientific) i el 21,19% en d'altres bases de dades (63 documents), aconseguint també el major nombre de cites per article, essent la major part d'ells publicats en revistes internacionals. En un 56% de les produccions científiques són autors principals. Alguns dels membres presenten l'índex H més alt del DPML i així mateix, aquest grup aconsegueix un factor d'impacte màxim de 26.372, que representa el més elevat del DPML.

Taula 2_ Producció Grups de recerca _Departament de Psiquiatria i Medicina Legal2004-2009										
Grup recerca_Models animals de transtorns mentals i neurològics										
Investigadors	T.I. ¹	F.H. ²	T.ISI ³	T. prinp. ⁴	T. co-aut ⁵	F.I. ⁶	T. cites ⁷	Int. ⁸	No ISI ⁹	No ISI prp. ¹⁰
Albert Fernández-Teruel	39	26	29	1	28	11,224 (1º) / 4,430 (2º)	102	34	8	2
Adolf Tobeña	51	29	34	2	32	26,372 (1º) / 11,224 (2º)	85	41	17	8
Glòria Blázquez	11	2	7	-	7	11,224 (1º) / 0,965 (2º)	12	7	4	-
Toni Cañete	16	4	14	-	14	11,224 (1º) / 8,147 (2º)	29	13	2	-
Lydia Jiménez- Llort	32	9	25	6	19	11,224 (1º) / 8,147 (2º)	55	28	7	3
Regina López-Aumatell	8	2	6	4	2	11,224 (1º) / 2,626 (2º)	9	6	2	2
Esther Martínez-Membrives	5	1	3	-	3	11,224	1	4	2	-
Elia Vicens-Costa	6	1	4	-	4	11,224 (1º) / 2,626 (2º)	6	5	2	-

¹T.I.: total producció de cada investigador. ²F.H.: Factor H de cada investigador. ³T.ISI.: total d'articles publicats al ISI of Knowledge per cada investigador.

⁴T.prinp.: Total d'articles al ISI of Knowledge com autor principal. ⁵T. co-aut: Total d'articles al ISI of Knowledge que es publiquen com co-autor. ⁶F.I.: major factor d'impacte aconseguit en les publicacions per a cada investigador. ⁷T. cites: total de cites del total d'articles publicats. ⁸Int.: total d'articles publicats en revistes internacionals. ⁹ No ISI: Total d'articles no publicats en revistes indexades a l'ISI of Knowledge. ¹⁰No ISI prp: número total d'articles com autor principal publicats al ISI of Knowledge.

a.2) Neurociència cognitiva (taula 3 / Figura 4)

Les línies de recerca del grup són:

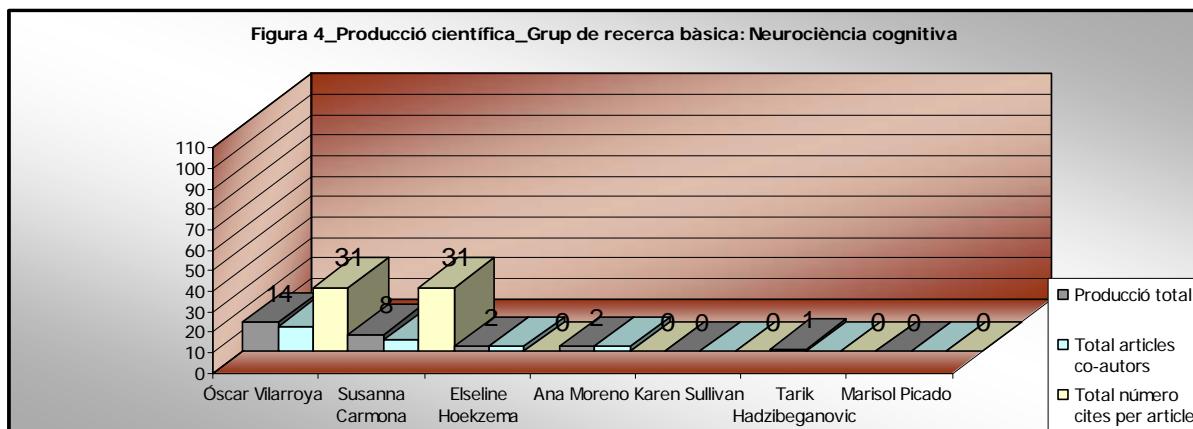
- A. Trastorn per dèficit d'Atenció i hiperactivitat i altres trastorns amb impulsivitat.
 - 1. Circuits cerebrals de l'angoixa i la motivació, laxitud articular, i mala resposta al metilfenidat en el TDAH infantil.
 - 2. Alteracions estructurals cerebrals en el trastorn de manca d'atenció i hiperactivitat (TDAH) infantil: volumetria manual.
 - 3. Alteracions funcionals cerebrals en TDAH infantil: efectes d'un entrenament cognitiu.
 - 4. Alteracions estructurals cerebrals en TDAH infantil mitjançant espectroscopia d'hidrogen per RM.
 - 5. Alteracions funcionals en TDAH adult.
 - 6. Correlats neuroanatòmics de la impulsivitat mitjançant neuroimatge funcional.
 - 7. Correlats neuroanatòmics de la impulsivitat en trastorn obsessivo-compulsiu mitjançant neuroimatge funcional.
- B. Neuroimatge en Esquizofrènia i altres trastorns psicòtics.
 - 1. Marcadors estructurals i funcionals de neuroimatge de l'esquizofrènia amb trastorns d'ansietat (TAPA).
 - 2. Alteracions funcionals cerebrals en primers diagnòstics psicòtics.
- C. Neuroimatge en Trastorns d'Ansietat.
 - 1. Correlats Neuroanatòmics del Trastorn de Pànic en adolescents. Estudi de neuroimatge funcional.
 - 2. Efectes funcionals i estructurals cerebrals després d'un entrenament en tècniques de relaxació.

La Taula 3 mostra que el grup de *Neurociència cognitiva* aconseguí publicar en revistes amb el segon factor d'impacte més elevat del Departament (12,818). La seva producció representa el 4,95% de la producció científica total del DPsML, èssent també el 4,95% de la producció del departament d'àmbit internacional (Figura 2). El 66% de les seves produccions científiques estan publicades en revistes indexades en bases de dades internacionals.

Taula 3_Producció Grups de recerca _Departament de Psiquiatria i Medicina Legal2004-2009										
Grup recerca_Neurociència cognitiva										
Investigadors	T.I. ¹	F.H. ²	T.ISI ³	T. prinp. ⁴	T. co-aut. ⁵	F.I. ⁶	T. cites ⁷	Int. ⁸	No ISI ⁹	No ISI prp. ¹⁰
Óscar Vilarroya	14	3	10	2	8	12,818 (1º) / 3,661 (2º)	31	13	4	-
Susanna Carmona	8	2	7	4	4	3,661 (1º)/ 2,638 (2º)	31	6	1	-
Elseline Hoekzema	2	-	1	-	1	0,833	-	1	1	-
Ana Moreno	2	-	1	-	1	-	-	-	1	-
Marisol Picado Karen Sullivan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tarik Hadzibeganovic	1	-	1	1	-	1,441	-	1	-	-

¹T.I.: total producció de cada investigador. ²F.H.: Factor H de cada investigador. ³T.ISI: total d'articles publicats al ISI of Knowledge per cada investigador.

⁴T.prinp.: Total d'articles al ISI of Knowledge com autor principal. ⁵T. co-aut: Total d'articles al ISI of Knowledge que es publiquen com co-autor. ⁶F.I.: major factor d'impacte aconseguit en les publicacions per a cada investigador. ⁷T. cites: total de cites del total d'articles publicats. ⁸Int.: total d'articles publicats en revistes internacionals. ⁹No ISI: Total d'articles no publicats en revistes indexades a l'ISI of Knowledge. ¹⁰No ISI prp: número total d'articles com autor principal publicats al ISI of Knowledge.

a.3) Laboratori humà (Taula 4 i Figura 5)

Les seves línies de recerca són:

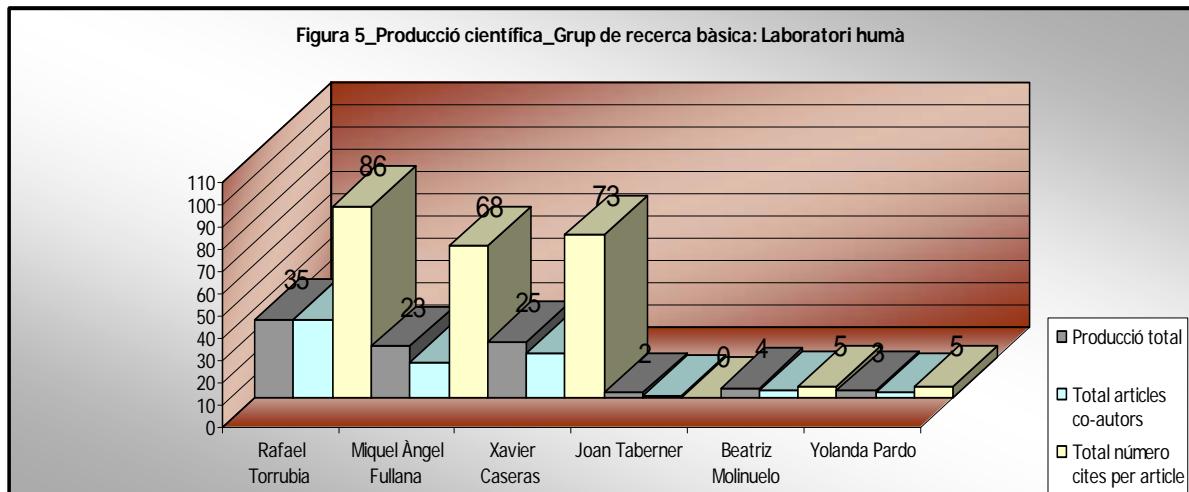
1. Psicofisiologia de la vulnerabilitat als trastorns d'ansietat.
2. Correlats neurobiològics dels trastorns mentals mitjançant tècniques de neuroimatge.
3. Els sistemes neurals aversiu i apetitiu com dimensions de vulnerabilitat a la psicopatología.
4. Adaptació i estandardització d'instruments pel diagnòstic i l'avaluació psicològica.
5. Els problemes de conducta i els trets psicopàtics en població infanto-juvenil.
6. Variables familiars i processos de socialització en infants i adolescents.

La Taula 4 mostra que la majoria dels investigadors del grup de recerca "Laboratori humà", tenen un factor H igual o superior a 7, amb la segona ratio més elevada en comparació al número de membres del grup. En referència al factor d'impacte aconseguit, es situa en la quarta posició en relació al total de grups arribant a 10.545. Es el tercer grup de recerca amb major volum de producció científica amb el 17,82% de la producció total del departament; indexant el 20,79% del total dels seus articles en bases de dades internacionals, èssent el 78% dels articles publicats en revistes d'àmbit internacional.

Taula 4_Producció Grups de recerca _Departament de Psiquiatria i Medicina Legal2004-2009										
Grup recerca_Laboratori humà										
Investigadors	T.I. ¹	F.H. ²	T.ISI ³	T. prin ⁴	T. co-aut. ⁵	F.I. ⁶	T. cites ⁷	Int. ⁸	No ISI ⁹	No ISI prp. ¹⁰
Rafael Torrubia	35	12	23	-	24	5,694 (1°)/ 4,378 (2°)	86	24	11	-
Miquel Àngel Fullana	23	6	19	7	12	10,545 (1°)/ 4,209(2°)	68	22	4	-
Xavier Caseras	25	7	21	5	16	8,672 (1°)/ 4,718 (2°)	73	23	4	-
Joan Taberner	2	1	1	-	1	1,559	-	1	1	1
Beatriz Molinuelo	4	2	3	-	3	2,242 (1°)/ 1,846 (2°)	5	3	1	1
Yolanda Pardo	3	1	2	1	1	2,242 (1°)/ 1,846 (2°)	5	2	1	0

¹T.I.: total producció de cada investigador. ²F.H.: Factor H de cada investigador. ³T.ISI: total d'articles publicats al ISI of Knowledge per cada investigador.

⁴T.prin.: Total d'articles al ISI of Knowledge com autor principal. ⁵T. co-aut: Total d'articles al ISI of Knowledge que es publiquen com co-autor. ⁶ F.I.: major factor d'impacte aconseguit en les publicacions per a cada investigador. ⁷T. cites: total de cites del total d'articles publicats. ⁸Int.: total d'articles publicats en revistes internacionals. ⁹No ISI: Total d'articles no publicats en revistes indexades a l'ISI of Knowledge. ¹⁰No ISI prp: número total d'articles com autor principal publicats al ISI of Knowledge.

a.4) Variables ambientals i salut mental (Taula 5 / Figura 6).

Les seves línies de recerca són:

1. Efectes diferencials de l'enriquiment ambiental i/o l'exercici físic en rates mascle i femella.
2. Efectes de l'exercici físic en paràmetres conductuals i fisiològics.

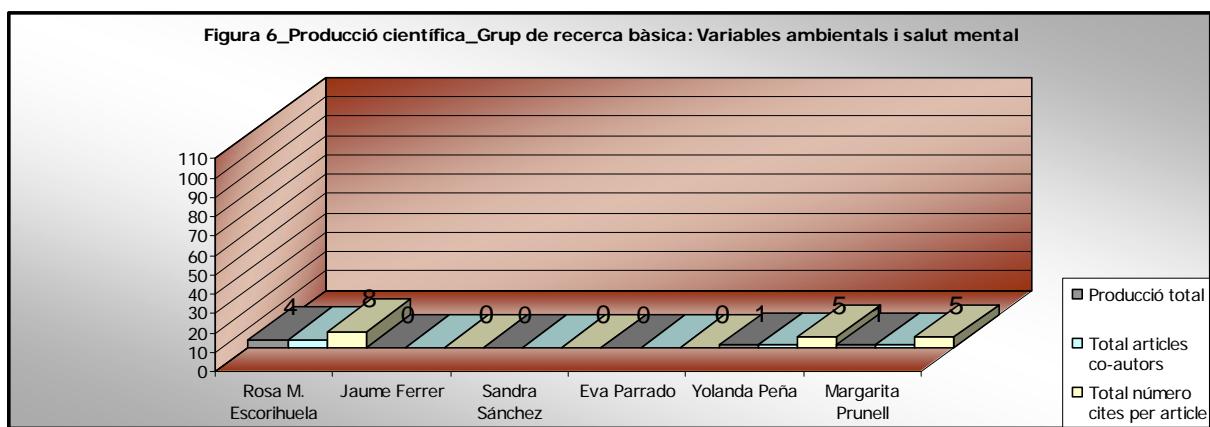
La Taula 5 recull la producció del grup de recerca "Variables ambientals i salut mental", el qual presenta el segon lloc en referència al factor H. Tots els documents són publicats a revistes internacionals indexades al Thomson Scientific, essent el cinquè grup de recerca amb major factor d'impacte (7,804), per damunt d'altres grups de recerca amb més volum de publicacions però menor grau de difusió i visibilitat científica. Aquest grup de recerca representa quasi el 2% del total de publicacions del Departament de documents indexats al Thomson Scientific i el 1,3% el total de producció recollida en la resta de les bases de dades, tot i èsser el grup més jove.

Taula 5_Producció Grups de recerca _Departament de Psiquiatria i Medicina Legal2004-2009										

Grup recerca_Variables ambientals i salut mental										No ISI prp. ¹⁰
Investigadors	T.I. ¹	F.H. ²	T.ISI ³	T. prinp. ⁴	T. co-aut. ⁵	F.I. ⁶	T. cites ⁷	Int. ⁸	No ISI ⁹	
Rosa M. Escorihuela	4	26	4	-	4	7,804 (1°)/ 3,264 (2°)	8	4	-	-
Jaume Ferrer Sandra Sánchez Eva Parrado	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yolanda Peña	1	1	1	-	1	3,171	5	1	-	-
Margarita Prunell	1	4	1	-	1	3,171	5	1	-	-

¹T.I.: total producció de cada investigador. ²F.H.: Factor H de cada investigador. ³T.ISI: total d'articles publicats al ISI of Knowledge per cada investigador.

⁴T.prinp.: Total d'articles al ISI of Knowledge com autor principal. ⁵T. co-aut: Total d'articles al ISI of Knowledge que es publiquen com co-autor. ⁶F.I.: major factor d'impacte aconseguit en les publicacions per a cada investigador. ⁷T. cites: total de cites del total d'articles publicats. ⁸Int.: total d'articles publicats en revistes internacionals. ⁹No ISI: Total d'articles no publicats en revistes indexades a l'ISI of Knowledge. ¹⁰No ISI prp: número total d'articles com autor principal publicats al ISI of Knowledge.

b) Grups de recerca clínica:

b.1) Neurologia i neurogenètica dels trastorns afectius (Taula 6 / Figura 7)

Les seves línies de recerca són les següents:

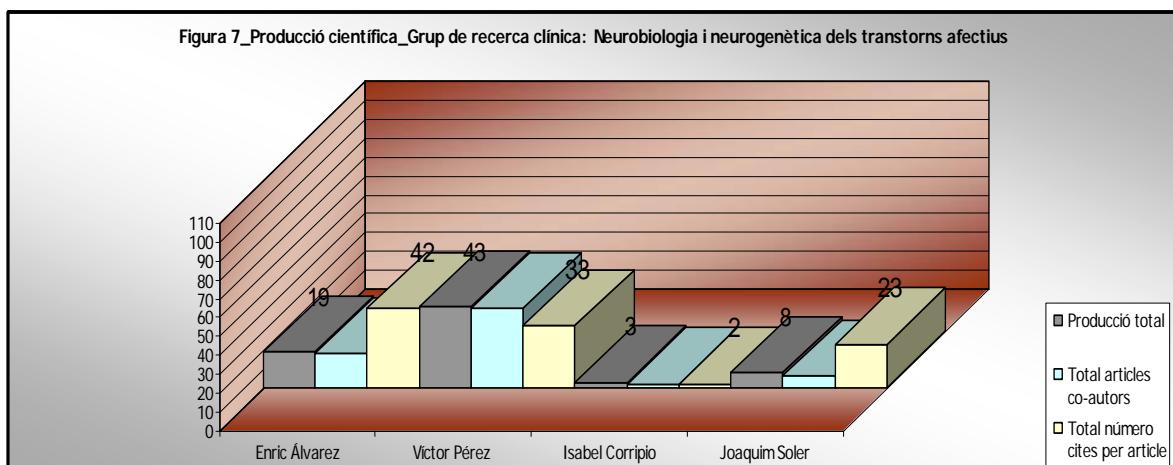
1. Estudi de la relació entre els Trastorns de la son i el Trastorn depressiu major.
2. Bases genètiques i neurobiològiques dels trastorns afectius.
3. Estudis sobre farmacogenètica en el tractament dels Trastorns afectius i de les esquizofrènies.

Els investigadors capdavanters tenen un factor H superior o igual a 16, coherent amb una àmplia carrera en la recerca biomèdica. Aquest grup aconseguí un dels percentatges més elevats de producció global del Departament, amb un 42% de les publicacions en revistes internacionals indexades al Thomson Scientific, representant quasi el 15% de la producció total del departament, aconseguint el nombre més elevat de cites entre els grups clínics.

Taula 6_Producció Grups de recerca _Departament de Psiquiatria i Medicina Legal2004-2009										
Grup recerca_Neurobiologia i neurogenètica dels trastorns afectius										
Investigadors	T.I. ¹	F.H. ²	T.ISI ³	T. prinp. ⁴	T. co-aut. ⁵	F.I. ⁶	T. cites ⁷	Int. ⁸	No ISI ⁹	No ISI prp. ¹⁰
Enric Álvarez	19	17	18	1	17	6,157 (1°)/ 5,446 (2°)	42	11	1	-
Víctor Pérez	43	16	13	1	12	6,157 (1°)/ 5,446 (2°)	33	11	30	1
Isabel Corripio	3	5	3	1	2	2,802 (1°)/ 2,638 (2°)	2	3	-	-

Joaquim Soler	8	5	8	2	6	5,446 (1°) / 3,710 (2°)	23	6	-	-

¹T.I.: total producció de cada investigador. ²F.H.: Factor H de cada investigador. ³T.ISI.: total d'articles publicats al ISI of Knowledge per cada investigador. ⁴T.prinp.: Total d'articles al ISI of Knowledge com autor principal. ⁵T. co-aut: Total d'articles al ISI of Knowledge que es publiquen com co-autor. ⁶F.I.: major factor d'impacte aconseguit en les publicacions per a cada investigador. ⁷T. cites: total de cites del total d'articles publicats. ⁸Int.: total d'articles publicats en revistes internacionals. ⁹No ISI: Total d'articles no publicats en revistes indexades a l'ISI of Knowledge. ¹⁰No ISI prp: número total d'articles com autor principal publicats al ISI of Knowledge.

b.2) Neurologia de la conducta i neuropsicologia (Taula 7 / Figura 8)

Les seves línies de recerca són:

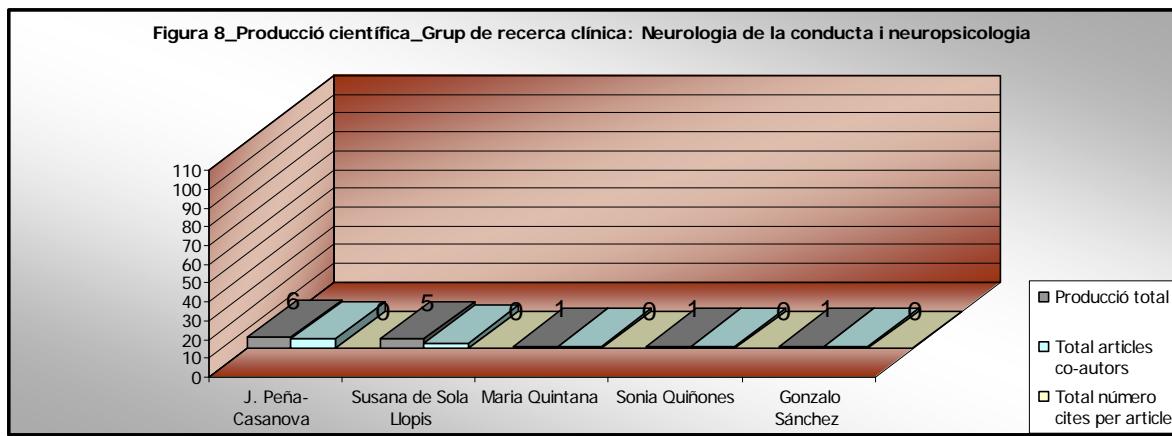
1. Normalització i validació d'instruments d'avaluació cognitiva i funcional.
2. Programa Integrat d'Exploració Neuropsicològica: Neuropsicologia de les drogues d'abús i els transtorns metabòlics; Retogènesi i malaltia d'Alzheimer; Neurolingüística, cognició i neu-roimatge.

Aquest grup de recerca té una elevada capacitat formativa, reflectida en els investigadors en formació que l'integren A destacar el factor H del capdavanter del grup (10), així com el fet de que totes les produccions científiques siguin publicades al Thomson Scientific, amb abast internacional.

Taula 7_Producció Grups de recerca _Departament de Psiquiatria i Medicina Legal2004-2009 Grup recerca_Neurologia de la conducta i neuropsicologí										
Investigadors	T.I. ¹	F.H. ²	T.ISI ³	T. prinp. ⁴	T. co-aut. ⁵	F.I. ⁶	T. cites ⁷	Int. ⁸	No ISI ⁹	No ISI prp. ¹⁰
Jordi Peña-Casanova	6	10	6	-	6	3,782 (1°) / 3,561 (2°)	-	5	-	-
Susana de Sola Llopis	5	-	5	2	3	3,561 (1°)/ 3,142 (2°)	-	5	-	-
Maria Quintana	1	-	1	-	1	3,142	-	1	-	-
Sonia Quiñones	1	-	1	-	1	3,142	-	1	-	-
Gonzalo Sánchez	1	-	1	-	1	3,142	-	1	-	-

¹T.I.: total producció de cada investigador. ²F.H.: Factor H de cada investigador. ³T.ISI.: total d'articles publicats al ISI of Knowledge per cada investigador.

⁴T.prinp.: Total d'articles al ISI of Knowledge com autor principal. ⁵T. co-aut: Total d'articles al ISI of Knowledge que es publiquen com co-autor. ⁶F.I.: major factor d'impacte aconseguit en les publicacions per a cada investigador. ⁷T. cites: total de cites del total d'articles publicats. ⁸Int.: total d'articles publicats en revistes internacionals. ⁹No ISI: Total d'articles no publicats en revistes indexades a l'ISI of Knowledge. ¹⁰No ISI prp: número total d'articles com autor principal publicats al ISI of Knowledge.

b.3) Neurogenètica i epidemiologia de les patologies ansioses (Taula 8 / Figura 9).

Les seves línies de recerca són:

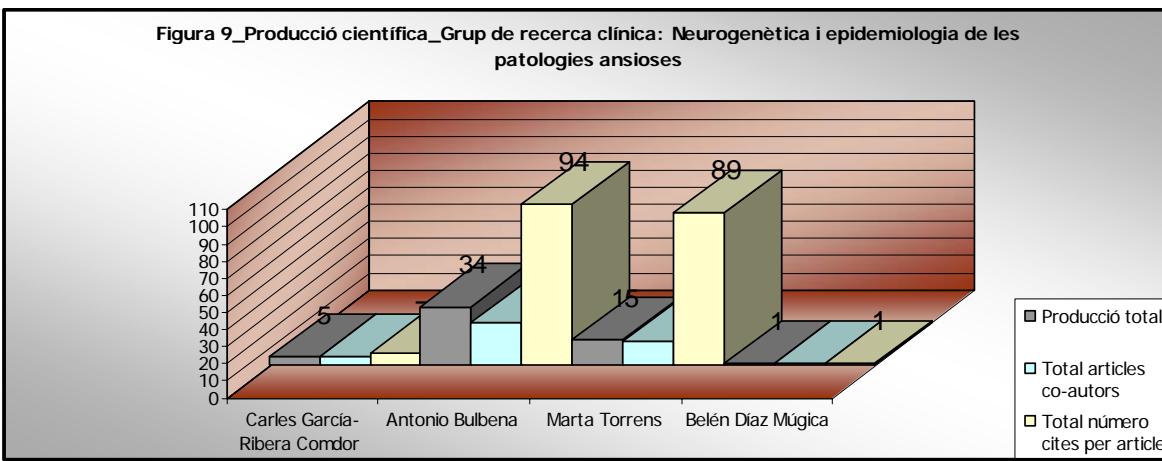
1. Diferències morfològiques i funcionals cerebrals del Trastorn Obsessiu-Compulsiu a l'infantesa.
2. Estudis dels recursos assistencials a poblacions marginals i dels recursos en situacions d'emergència.
3. Neuroimatge de les crisis ansioses en les esquizofrènies.
4. Epidemiologia i marcadors gènics en els dels trastorns d'angoixa
5. Comorbilitat psiquiàtrica en drogodependències

La majoria de publicacions d'aquest grup de recerca tenen impacte internacional, aconseguint la ràtio més elevada de cites per publicació del total de grups de recerca clínica. Es situen en primer lloc en referència al volum de producció científica indexada al Thomson Scientific (21,78%), malgrat que en la majoria dels casos tenen drets de coautoría, apareixent només en un 4,4% com autors principals.

Taula 8_Producció Grups de recerca _Departament de Psiquiatria i Medicina Legal2004-2009 Grup recerca_Neurogenètica i epidemiologia de les patologies ansioses										
Investigadors	T.I. ¹	F.H. ²	T.ISI ³	T. prinp. ⁴	T. co-aut. ⁵	F.I. ⁶	T. cites ⁷	Int. ⁸	No ISI ⁹	No ISI prp. ¹⁰
Carles García-Ribera Comodor	5	2	5	-	5	2,229 (1°)/ 1,562 (2°)	7	4	-	-
Antonio Bulbena	34	12	31	9	22	4,907 (1°)/ 4,430 (2°)	94	25	3	-
Marta Torrens	15	15	15	1	14	5,234 (1°)/ 4,003 (2°)	89	12	-	-
Belén Díaz Múgica	1	5	1	-	1	2,229	1	1	-	-

¹T.I.: total producció de cada investigador. ²F.H.: Factor H de cada investigador. ³T.ISI.: total d'articles publicats al ISI of Knowledge per cada investigador.

⁴T.prinp.: Total d'articles al ISI of Knowledge com autor principal. ⁵T. co-aut: Total d'articles al ISI of Knowledge que es publiquen com co-autor. ⁶F.I.: major factor d'impacte aconseguit en les publicacions per a cada investigador. ⁷T. cites: total de cites del total d'articles publicats. ⁸Int.: total d'articles publicats en revistes internacionals. ⁹No ISI: Total d'articles no publicats en revistes indexades a l'ISI of Knowledge. ¹⁰No ISI prp: número total d'articles com autor principal publicats al ISI of Knowledge.

b.4) Neuropsicopatologia dels trastorns que cursen amb impulsivitat (Taula 9 / Figura 10)

Les seves línies de recerca són:

A. Conductes Adictives:

- Investigació bàsica i epidemiològica sobre les bases biològiques de l'adicció.
- Estudi farmacogenètic dels diferents tractaments en adiccions.
- Estudi del substrat biològic responsable o concomitant en les adiccions.
- Drogodependències i comorbilitat psiquiàtrica.
- Diagnòstic diferencial i concomitància amb el Trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat i els trastorns de personalitat

B. Trastorn per Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat (TDAH)

- Genètica del TDAH.
- Delimitació clínica del TDAH al llarg de la vida.
- Neuropsicologia del TDAH en l'adult.
- Resposta terapèutica psicofarmacològica i psicoterapèutica en el TDAH.
- Alteracions estructurals cerebrals en el trastorn de manca d'atenció i hiperactivitat infantil: volumetria manual.
- Alteracions funcionals cerebrals en TDAH infantil: efectes d'un entrenament cognitiu.
- Alteracions estructurals cerebral en TDAH infantil mitjançant espectroscòpia d'hidrogen per RM.
- Alteracions funcionals en TDAH adult.
- Validació d'instruments psicomètrics d'avaluació del TDAH en adults.

C. Trastorn Límit de la Personalitat (TLP)

- Genètica del TLP.
- Delimitació clínica del TLP.
- Neuropsicologia del TLP.
- Resposta terapèutica psicofarmacològica i psicoterapèutica en el TLP.

D. Psiquiatria Transcultural i Immigració

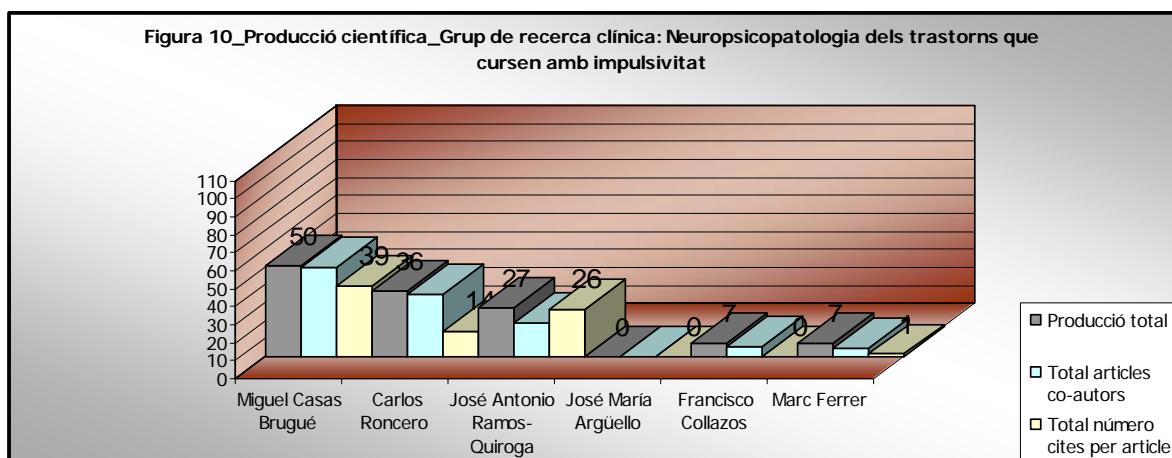
- Comorbilitat psicopatològica en el procés d'immigració.
- Resposta psicofarmacològica diferencial en ètnies no caucàsiques.

Aquest grup de recerca generà el 22% de la producció total del DPsML. Aconseguiren el tercer major factor d'impacte del total de grups de recerca del departament (12,537), èssent més de la meitat de les seves publicacions d'àmbit internacional.

Investigadors	Taula 9_Producció Grups de recerca _Departament de Psiquiatria i Medicina Legal2004-2009 Grup recerca_Neuropsicopatologia dels trastorns que cursen amb impulsivitat									
	T.I. ¹	F.H. ²	T.ISI ³	T. prinp. ⁴	T. co-aut. ⁵	F.I. ⁶	T. cites ⁷	Int. ⁸	No ISI ⁹	No ISI prp. ¹⁰
Miguel Casas Brugué	50	14	27	1	26	12,537 (1º)/ 8,672 (2º)	39	23	23	3
Carlos Roncero	36	3	10	2	8	4,514 (1º)/ 4,430(2º)	14	7	26	13
José Antonio Ramos-Quiroga	27	3	19	9	10	12,537 (1º)/ 8,672 (2º)	26	16	8	4
José María Argüello	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Francisco Collazos	7	1	3	1	2	1,875	-	3	4	1
Marc Ferrer	7	1	4	1	3	3.780 (1º)/ 2.433 (2º)	1	4	3	2

¹T.I.: total producció de cada investigador. ²F.H.: Factor H de cada investigador. ³T.ISI.: total d'articles publicats al ISI of Knowledge per cada investigador.

⁴T.prinp.: Total d'articles al ISI of Knowledge com autor principal. ⁵T. co-aut: Total d'articles al ISI of Knowledge que es publicen com co-autor. ⁶F.I.: major factor d'impacte aconseguit en les publicacions per a cada investigador. ⁷T. cites: total de cites del total d'articles publicats. ⁸Int.: total d'articles publicats en revistes internacionals. ⁹No ISI: Total d'articles no publicats en revistes indexades a l'ISI of Knowledge. ¹⁰No ISI prp: número total d'articles com autor principal publicats al ISI of Knowledge.

b.5) Repercussions psiquiàtriques dels transtorns alimentaris (Taula 10 / Figura 11)

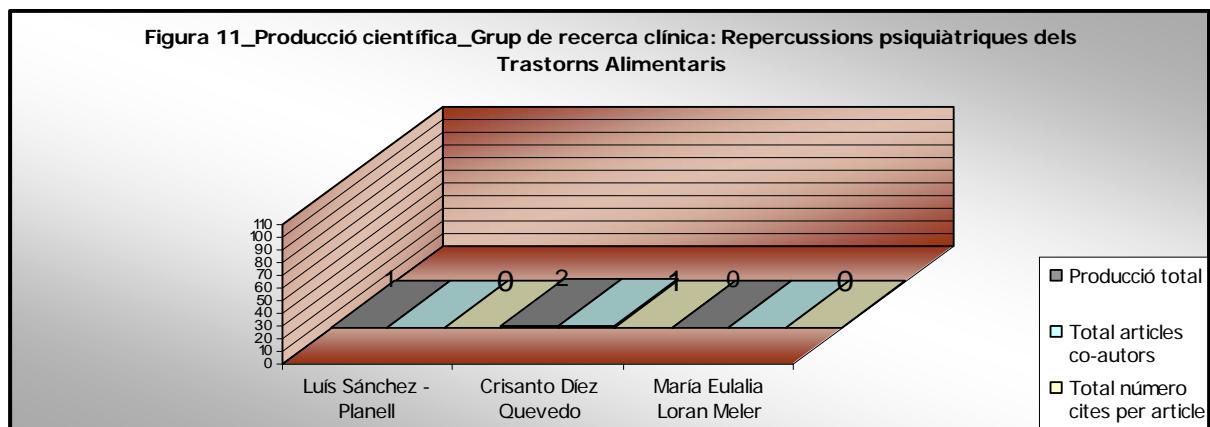
Les seves línies de recerca són:

1. Estudis psicomètrics i adaptacions transculturals a l'espanyol de qüestionaris sobre els transtorns de la conducta alimentària.
2. Anòxia nerviosa: relacions entre la pèrdua de pes i els canvis fisiològics.
3. Estudis sobre les modulacions hormonals en pacients adults amb diferents estadis nutricionals.
4. Estudis sobre l'obesitat mórbida i la bulímia nerviosa.

Aquest grup de recerca clínica generà el 1% de la producció total del DPsML. És el grup amb menys interacció publicadora amb altres grups de recerca del departament. Les seves publicacions són en revistes internacionals.

Taula 10_Producció Grups de recerca _Departament de Psiquiatria i Medicina Legal2004-2009										
Grup recerca_Repercussions psiquiàtriques dels Trastorns Alimentaris										
Investigadors	T.I. ¹	F.H. ²	T.ISI ³	T. prinp. ⁴	T. co-aut. ⁵	F.I. ⁶	T. cites ⁷	Int. ⁸	No ISI ⁹	No ISI prp. ¹⁰
Luís Sánchez – Planell	1	2	0	0	0	0	0	0	1	0
Crisanto Díez Quevedo	2	2	2	1	2	2,433 (1º) / 1,215 (2º)	1	2	0	0
Maria Eulalia Loran Meler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

¹T.I.: total producció de cada investigador. ²F.H.: Factor H de cada investigador. ³T.ISI.: total d'articles publicats al ISI of Knowledge per cada investigador. ⁴T.prinp.: Total d'articles al ISI of Knowledge com autor principal. ⁵T. co-aut: Total d'articles al ISI of Knowledge que es publiquen com co-autor. ⁶F.I.: major factor d'impacte aconseguit en les publicacions per a cada investigador. ⁷T. cites: total de cites del total d'articles publicats. ⁸Int.: total d'articles publicats en revistes internacionals. ⁹No ISI: Total d'articles no publicats en revistes indexades a l'ISI of Knowledge. ¹⁰No ISI prp: número total d'articles com autor principal publicats al ISI of Knowledge.

Unitat de Medicina Legal i Forense:

La *Unitat de Medicina Legal i Forense* del DPsML correspon a una altra àrea disciplinar tot i la convivència formal al mateix Departament universitari. A causa de l'heterogeneitat en la pràctica clínica i en les activitats de recerca dels seus membres, des dels Instituts Anatòmico-Forense fins els hospitals universitaris, la seva activitat en conjunt no és comparable a la producció recercadora de la resta de grups del Departament. Es per aquesta raó que varem decidir no incloure-la en l'estudi.

DISCUSSIÓ:

Per tal de poder interpretar els resultats cal situar-los en context i comparar-los amb la producció científica en l'àmbit de la biomedicina a nivell espanyol i català, incloent-hi els centres investigadors tant en universitats com en hospitals amb grups de recerca de trajectòria consolidada. Segons la caracterització bibliomètrica de la producció científica a Catalunya entre 1996-2006 (Rovira, 2007), el DPsML ha publicat el 11,84% dels documents més citats en psiquiatria, el 20% en l'àmbit de les drogodependències i el 20,84% en l'àmbit de les ciències del comportament. Aquestes pro-

porcions són importants, ja que Catalunya és la regió espanyola amb més número de documents publicats i amb el número de cites més elevat en l'àmbit de la psiquiatria i la psicologia (Méndez-Vázquez, 2007). Les dades diferencials entre el volum de producció al DPsML dels grups clínics (sanitaris) i bàsics (universitaris), concorden amb les dades generals d'aquell estudi en l'àmbit de la psiquiatria, la psicología clínica i les drogodependències, on apareix superioritat tant en número de grups de recerca (sanitari: 30 i universitari: 87), com del volum de produccions científiques (sanitari: 822 i universitari: 1.718) i de cites total (sanitari: 5.789 i universitari: 11.913): La diferència en el percentatge de col·laboracions amb centres estrangers no és, però, tan marcada (sanitari: 24,9 i universitari: 27,2). Cal remarcar a més, que malgrat la minva relativa del volum de publicacions catalanes en comparació al total espanyol, respecte a períodes anteriors al 2004, això no s'ha reflectit al volum de producció del DPsML en el quinquen analitzat.

La Universitat Autònoma de Barcelona, ocupa el segon lloc en la llista de centre de recerca universitari amb més producció i representativitat en l'àmbit de la psiquiatria i la psicologia. Entre els deu grups de recerca més rellevants de la Universitat Autònoma de Barcelona, el DPsML hi situa el grup de recerca de "*Models animals i humans dels transtorns mentals i neurològics*" com un dels vuit grups més representatius, a nivell estatal, en relació a la visibilitat científica i el grau de difusió de les seves produccions. No s'arriba encara, però, als nivells d'altres grups de recerca en centres propers, com alguns del Departament de Psiquiatria i Psicobiologia Clínica de la Universitat de Barcelona (Hospital Clínic), a l'hora d'ofrir models plausibles per poder comparar i establir metes.

Vam comprovar que hi ha diferències tant en el volum de producció com en la representativitat dels documents entre els diferents grups de recerca del DPsML: el conjunt de grups bàsics representa el 45% de la producció total del departament, malgrat que el nombre de grups bàsics és inferior al de clínics. Així com també aconsegueiren publicar en revistes amb major factor d'impacte. Les diferències en el número de cites obtingudes pels diferents grups de recerca DPsML a banda de la qualitat i incisivitat dels treballs, pot estar vinculada al fet que generalment els articles de recerca aplicada reben menys cites que els bàsics particularment en les disciplines més dinàmiques (Imperial i Rodríguez-Navarro, 2005); això potser pot influir també per a que els científics bàsics tinguin un factor H més elevat que els aplicats. Les diferències son dependents de la grandària de la població potencial que els podria citar i tal i com indiquen aquells autors encara no hi ha coeficients correctors per normalitzar H en poblacions diferents. També convé tenir en compte que no sempre el número de cites és reflex de la qualitat del treball, perquè hi ha alguns treballs aplicats molt útils que no tenen moltes cites. I convé no oblidar els problemes estructurals que pateixen els grups de recerca a Espanya, degut a la peculiar història de les polítiques d'innovació. També cal esmentar que els grups grans de recerca es poden beneficiar d'índex H més elevats pel fet de participar en més número de treballs, amb l'augment de la multiautoria que comporta. Aquest fenòmen és molt complicat de corregir, essent encara en estudi (Hisch, 2007). Per a la interpretació de l'índex H, és important remarcar, finalment, que depèn directament del número d'anys d'activitat científica de cada investigador, i per aquest motiu no es poden comparar dos investigadors amb trajectòries més o menys dilatades.

Cal remarcar, finalment, que malgrat que les línies d'activitat científica dels grups de recerca DPsML cauen plenament dins la psiquiatria, hi ha interrelacions amb altres disciplines biomèdiques com la psicologia, la biologia, la farmacologia, la genètica i altres branques de la medicina. Això queda reflectit a l'el·levada col·laboració interdepartamental, que en moltes ocasions és superior a la interrelació existent entre els grups de recerca dins del propi Departament. De fet, segons les dades de producció global del Departament (Taula 1) només el 3,27% de les produccions científiques del 2004 al 2009 amb creuaments de membres dels diferents grups de recerca. La resta corresponen a documents sorgits del treballs fets per un únic grup de recerca, tot i que hi ha grups amb línies de recerca perfectament compatibles. Aquest grau d'aïllament i independència entre els grups planteja dubtes i interrogants sobre les causes d'aquesta situació, així com les conseqüències que s'en poden derivar. Permet qüestionar-se si l'increment de la productivitat arrossega les rèmores d'un aprofi-

tament insuficient dels recursos investigadors del DPsML i també si amb una major interrelació entre els grups bàsics i clínics es podria amplificar la incisivitat i visibilitat de la producció.

CONCLUSIÓ:

L'objectiu del present estudi era acostar-se al volum i la penetració de la producció científica recent i "homologada" del DPsML, tot analitzant el grau de visibilitat internacional i el factor d'impacte aconseguit pels grups de recerca en les millors revistes de l'especialitat. Per un costat, a partir de les dades globals de producció recercadora des del 2004 fins el 2009, el DPsML es situa com un departament de recerca en biomedicina amb una producció prou alta, en el context català i espanyol, i amb una visibilitat i impacte en creixement positiu. Això és un reflex de la suma entre dos tipus de recerca diferents però compatibles com són la recerca bàsica i la clínica o aplicada. S'ha detectat que seria desitjable incrementar els projectes interrelacionats entre les dues vessants de la investigació per tal d'augmentar la qualitat i incisivitat de les produccions científiques del DPsML; així com també el número d'articles publicats en revistes internacionals del màxim nivell i de les col·laboracions amb grups de recerca dels països capdavanters. Cal dir, finalment, que aquest document no reflecteix la producció acadèmica global del Departament (per exemple, manquen llibres, monografies, guies clíniques o medicamentoses, guies docents, informes), sinò tan sols aquella que queda reflectida en les bases de dades de producció científica. Són aquestes, però, les mesures de comparació recercadora que actualment es fan servir, de manera preferent, per impulsar i finançar els centres i també per establir rànkings de prestigi.

REFERÈNCIES:

- Bases de dades: ISI of Knowledge (<http://www.accesowok.fecyt.es/login/>) i Pubmed (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>). Journal citation reports. <http://www.accesowok.fecyt.es/jcr/>
- Buela-Casal, Gualberto; de la Paz, María; Sierra, Juan Carlos; Quevedo-Blasco, Raúl & Castro, Ángel (2009) Ranking de 2008 en productividad en investigación de las universidades públicas españolas. *Psicothema*, 21 (2): 309-317.
- Cami, J.; Fernández, M.T. & Gómez, I. (1993) La producción científica española en biomedicina y salud. Un estudio a través del Science Citation Index (1986 – 1989). *Med Clin*, 101: 721 – 731.
- COTEC. (2006). *Informe COTEC: Tecnología e Innovación en España*. Fundación Cotec: Madrid. <http://www.cotec-es>
- Fava, G. & Montanari, A. (1998) National trends in behavioural sciences. *Psychother psychosom*, 67: 281-301.
- García, R. (2005) [El 'factor h', la clasificación de los científicos del siglo XXI](#). El País (21- Diciembre). <http://www.elpais.com/>
- Hirsch JE. (2007) Does the H index have predictive power? *Proc Natl Acad Sci U S A*. Dec 4; 104(49):19193-8. (www.pnas.org/cgi/doi/10.1073/pnas.0707962104)
- Hirsch, J.E. (2005) An index to quantify an individual's scientific research output. *Proceedings of the National Academy of Sciences USA* 102: 16569-165572. (www.pnas.org/cgi/doi/10.1073/pnas.0507655102) <http://indice-h.webcindario.com/>
- Imperial, J. & Rodríguez-Navarro, A. (2005). La utilidad del índice *h* de Hirsch para evaluar la investigación en España [accesible vía <http://bit.etsia.upm.es/> Imperial_Rodríguez-Navarro.pdf].
- Méndez-Vázquez, R.I.; Suñén-Pinyol, E.; Torrens, M.; Castro-Fornielles, J. & Camí, J. (2007) Caracterización bibliométrica de grupos de investigación en psiquiatría, psicología clínica y drogodependencias. España. Fundación Alicia Koplowitz y Parque de Investigación Biomédica de Barcelona. www.prbb.org/psiquiatria. Barcelona.

- Narin, F.; Pinski, G. & Gee, H. (1976) Structure of the Biomedical Literature. *J. Am Soc Inform Sci*, 27 (1): 25-45.
- Rovira, L.I.; Méndez-Vásquez, R.I.; Suñén-Pinyol, E. & Camí, J. (2007) Caracterització bibliomètrica de la producció científica a Catalunya, 1996-2006. Informe AGAUR-PRBB. Barcelona. Disponible a: <http://bibliometria.prbb.org/nrcat06>
- Vieta, E. (1999) La investigación psiquiátrica en España: luces y sombras. *Medicina clínica*, 122: 737-8.

AGRAÏMENTS:

Aquest document no s'hagués pogut realitzar sense la col·laboració de tots els investigadors membres del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal tant en la recollida de la informació com en la depuració de les línies de recerca. En especial agraïr la revisió i coordinació del Dr. Tobeña Pallarès.